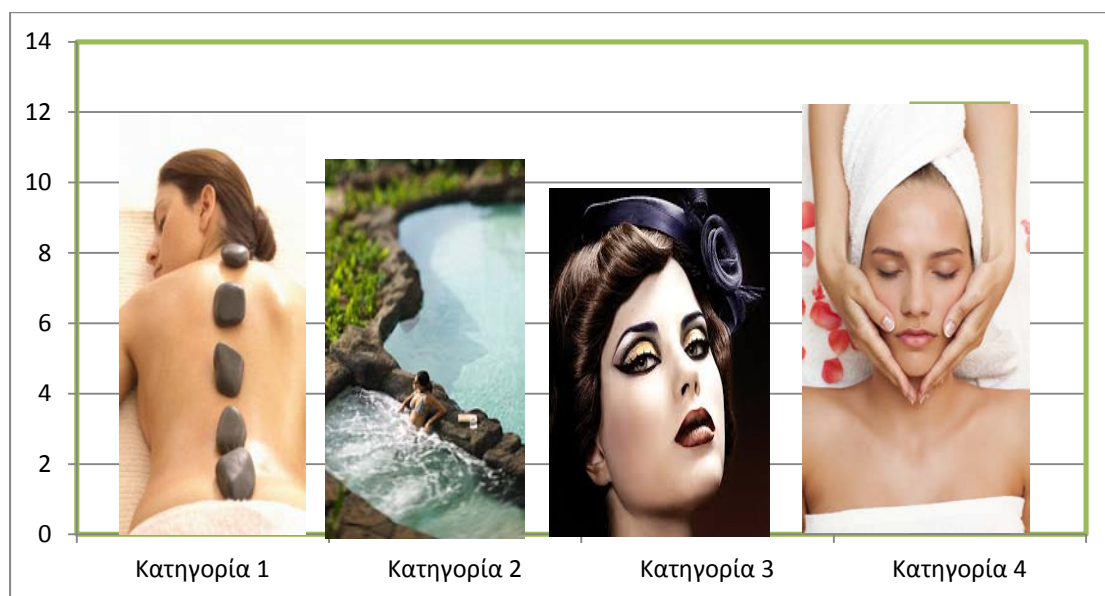

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα: « Συγκριτική μελέτη παροχών υπηρεσιών ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας και SPA»

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Παναγιώτα Καράτσι

Φοιτήτριες: Ελπίδα Σιδηροπούλου

Χρυσή Χαλόφτη

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2013

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε εκ βαθέων καρδίας την επιβλέπουσα καθηγήτρια Παναγιώτα Καραάση που με τις οδηγίες της και τις συμβουλές της μας βοήθησε να τελειοποιήσουμε την πτυχιακή μας εργασία. Αλλά και για όλες τις συμβουλές, πληροφορίες και καθοδηγήσεις κατά την τετραετή μας φοίτηση στο ΑΤΕΙΘ.

Ακόμη θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις οικογένειες μας, που μας βοήθησαν να διεκπεραιώσουμε τις σπουδές μας στο επάγγελμα που επιλέξαμε. Χωρίς την πολύτιμη βοήθεια τους, ψυχολογική και οικονομική, δεν θα καταφέραμε να ολοκληρώσουμε τις σπουδές μας. Τους ευχαριστούμε θερμά και τους αφιερώνουμε αυτή την εργασία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα που αφορά η συγκεκριμένη εργασία είναι η συγκριτική μελέτη παροχών ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa. Αρχικά, πραγματοποιείται ιστορική αναδρομή και εξέλιξης του επαγγέλματος αισθητικής που επεκτείνεται από το Μεσαίωνα μέχρι και τη σύγχρονη Ελλάδα, καθώς και ιστορικά στοιχεία των κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa από την αρχαία Ελλάδα έως σήμερα. Στη συνέχεια αναφέρεται το ισχύον νομικό πλαίσιο των ινστιτούτων αισθητικής ,και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa και καταγράφονται τα απαιτούμενα έγγραφα για την άδεια λειτουργίας ινστιτούτων αισθητικής και τα επαγγελματικά δικαιώματα ενός και καθήκοντα ενός αισθητικού. Ακολουθούν οι ειδικότητες που εργάζονται σε κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa και η κρατική μέριμνα για την εξειδίκευση και πιστοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην ειδικότητα ενός spa therapist. Τέλος, γίνεται ανάλυση των παροχών των ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa, καθώς και σύγκριση αυτών

Το ερευνητικό μέρος της εργασίας, περιλαμβάνει τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την διεξαγωγή της έρευνας, τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν καθώς και τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα βάση στατιστικών πινάκων και σχεδιασμό γραφημάτων. Η εργασία ολοκληρώνεται με την καταγραφή συμπερασμάτων τα οποία στηρίζονται στα στοιχεία που παρουσιάζονται.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: θαλασσοθεραπεία, ιαματικές πηγές, ινστιτούτα αισθητικής, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υπηρεσίες προσώπου

ABSTRACT

The topic of this thesis is the comparative study between the services offered in beauty salons and spas. In the beginning, there is a chronological and evolutionary reference to the profession of aesthetic which expands from the mediaeval until the modern Greece. Moreover, there is a reference in the historical data for thalassotherapy centers and spas, from the ancient Greece until nowadays. Continuing, there is a presentation of the current legal framework for beauty salons, thalassotherapy centers and spas and there are recorded the required documents for the operating license of a salon, the professional rights and the duty of an aesthetic. Then, there are mentioned the specialties who can work in a thalassotherapy center-spa and there are information referring to the state care for the specialization and the certification of the manpower who can work as a spa therapist. In the end, there is an analysis of the services offered by beauty salons and thalassotherapy centers-spas and a comparison between them.

The research part of the project includes the methodology that was used for the achievement of this research, the questionnaires that were distributed and the results that occurred based on the statistical tables and the design of graphs. The thesis is completed with the conclusions that occurred based on the data that were previously described.

KEY WORDS: thalassotherapy, thermal spa, beauty salons, spas, facial services

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1.1. Ιστορική αναδρομή-εξέλιξη του επαγγέλματος αισθητικής.....	9
1.1.1 Ο Μεσαίωνας	10
1.1.2 Αναγέννηση.....	10
1.1.3 Η περίοδος της Ελισσάβετ.....	11
1.1.4 Τα χρόνια της υπερβολής	11
1.1.5 Τα Βικτωριανά χρόνια.....	12
1.1.6 1920.....	12
1.1.7 1930.....	13
1.1.8 Δεκαετία 1950-1960.....	13
1.1.9 Δεκαετία 1970-1980.....	14
1.1.10 Η αισθητική στην Ελλάδα στα σύγχρονα χρόνια μέχρι σήμερα	14
1.2.1 Ελληνική μυθολογία.....	15
1.2.2 Αρχαίοι Έλληνες	16
1.2.3 Ασκληπείο	17
1.2.4 Ιπποκράτης	17
1.2.5 Ρωμαϊκή εποχή	18
1.2.6 Γαληνός	18
1.2.7 Βυζάντιο	19
1.2.8 Αναγέννηση-Ευρώπη	19
1.2.9 Νεότερη Ελλάδα.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ-SPA	22
2.1. Νομοθεσία ινστιτούτων αισθητικής	22
2.1.1 Το ισχύον νομικό πλαίσιο ινστιτούτων αισθητικής.....	22
2.1.2.Νομοθεσία ινστιτούτων αισθητικής	24
2.1.3 Εργαστήριο Αισθητικής - Υ.Α. Α5/2005/99 [20-4-1999], Υ.Α.Α5/3765/99 [22-6] ..	26
2.1.4 Επαγγελματικά Δικαιώματα (Προεδρικό διάταγμα 83/89)	
2.2. Νομοθεσία κέντρων θαλασσοθεραπείας –spa.....	30
2.2.1	30
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ	30
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	30
2.2.2. Ειδικότητες εργαζομένων σε spa.....	39

2.2.3. Κρατική μέριμνα για την εξειδίκευση και την πιστοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην ειδικότητα του spa therapist.....	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ-SPA	41
3.1 .Υπηρεσίες ινστιτούτων αισθητικής.....	42
3.1.1. Αποτρίχωση.....	42
3.1.2. Περιποίηση προσώπου	46
3.1.3. Περιποίηση σώματος.....	50
3.1.4. Ψιμυθίωση.....	54
3.1.5. Περιποίηση άκρων	56
3.2. Κέντρα θαλασσοθεραπείας -spa.....	58
3.2.1. Τι είναι spa	58
3.2.2. Ο ρόλος των spa	58
3.2.3. Κατηγορίες ιαματικών φυσικών πόρων	60
3.2.4 Κατηγορίες spa.....	61
3.2.5. Θεραπείες κέντρων θαλασσοθεραπείας –spa	64
3.3. Σύγκριση παροχών ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa.....	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	72
4.1: Μεθοδολογία.....	72
4.2. Υπηρεσίες ινστιτούτων αισθητικής.....	83
4.2.1 Υπηρεσίες προσώπου	83
4.2.2 Υπηρεσίες σώματος.....	83
4.2.3 Αποτρίχωση.....	84
4.2.4 Άλλες υπηρεσίες.....	84
4.3 Υπηρεσίες κέντρων θαλασσοθεραπείας και spa.....	85
4.3.1 Υπηρεσίες σώματος.....	85
4.3.2 Υπηρεσίες προσώπου.....	85
4.3.3 Αποτρίχωση.....	86
4.3.4 Άλλες υπηρεσίες.....	87
4.4. Αποτελέσματα έρευνας.....	88
4.4.1 Αποτελέσματα ινστιτούτων αισθητικής.....	88
4.4.2 Αποτελέσματα κέντρων θαλασσοθεραπείας και spa.....	133
4.5 Συμπεράσματα-συζήτηση.....	178
Επίλογος.....	181
Βιβλιογραφία.....	182

Πρόλογος

Ο άνθρωπος από τη φύση του έχει κάποιες ανάγκες για χαλάρωση, ξεκούραση, περιποίηση, και φροντίδα. Εδώ ξεκινά το επάγγελμα του αισθητικού. Μέσα από τα κέντρα θαλασσοθεραπείας, spa και τα ινστιτούτα αισθητικής οι αισθητικοί προσφέρουν τις άρτιες υπηρεσίες τους προκειμένου να ευχαριστήσουν τον πελάτη που τους εμπιστεύτηκε. Ο επαγγελματίας αισθητικός παρέχει τις υπηρεσίες του σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους τα ινστιτούτα αισθητικής, τις πολυδύναμες μονάδες και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa. Εκτός από αυτούς τους χώρους υπάρχουν και φυσικοί τόποι με ιαματικά νερά που αναβλύζουν από τη γη, γνωστά ως λουτροπόλεις. Στο Νομό Θεσσαλονίκης υπάρχουν αρκετά ινστιτούτα αισθητικής, πολυδύναμες μονάδες αισθητικής, κέντρα θαλασσοθεραπείας- spa καθώς και λουτρά. Τους προηγούμενους χώρους, λοιπόν, καθώς και τις υπηρεσίες που προσφέρονται σε αυτούς θα αναφέρουμε και θα συγκρίνουμε στην παρακάτω εργασία.

Σκοπός της εργασίας είναι να παρατεθούν οι υπηρεσίες που προσφέρονται στους χώρους παροχών αισθητικής και να πραγματοποιηθεί σύγκριση μεταξύ αυτών, ώστε να διαπιστωθεί το επίπεδο τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ιστορική αναδρομή-εξέλιξη του επαγγέλματος αισθητικής

Ο άνθρωπος από την παλαιολιθική εποχή είχε την τάση να αλλάζει τα χαρακτηριστικά του, καλύπτοντας τυχόν ατέλειες ή προβάλλοντας την ομορφιά του. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιούσαν χρωστικές ουσίες για να αλλάξουν ή να δώσουν χρώμα στο πρόσωπο και το σώμα. Η ιστορία της φροντίδας του ανθρώπινου σώματος και δέρματος έχει τις ρίζες της στη στιγμή εκείνη που ο άνθρωπος μπόρεσε να δει την αντανάκλαση του εαυτού του, το είδωλό του, στο νερό μιας λίμνης. Από τότε κύλησε πολύ νερό στο αυλάκι της κοσμετολογίας. Η περιποίηση του σώματος σχετίστηκε άμεσα με τα εκάστοτε πρότυπα ομορφιάς και την προσπάθεια να ανταποκριθούν σε αυτά οι περισσότεροι. Η διατήρηση της αιώνιας νεότητας και της αφθαρσίας του ανθρώπινου σώματος - σε πείσμα του χρόνου που κυλάει - αναπόφευκτα τέθηκε αντιμέτωπη με το αμείλικτο ερώτημα «μα, τι είναι επιτέλους η ομορφιά»; Η ερώτηση αυτή επιδέχεται πολλές απαντήσεις, αλλά προσφέρει λίγα μόνο συμπεράσματα. Η σύντομη αναδρομή στην ιστορία της ομορφιάς και η χρήση των καλλυντικών στο βωμό της διατήρησής της, δείχνουν ότι οι ιδέες και τα ιδανικά για την ομορφιά βασίζονται στην εποχή που τα δημιουργεί. Η συναισθητική αντίδραση ως προς το ωραίο δεν είναι μία, αλλά διαφοροποιείται ανάλογα με τον ψυχισμό των ατόμων, τα ρεύματα της κάθε εποχής και τις εκάστοτε κοινωνικές συνθήκες και επικρατούσες αντιλήψεις. Οι άνθρωποι ασχολούνται περισσότερο με την κοινωνία που εκφράζει τα ιδανικά αυτά παρά με την ιδιότητα της ίδιας της ομορφιάς. Τι ακριβώς όμως είναι η αισθητική;

Αισθητική είναι ο κλάδος της φιλοσοφίας που ασχολείται με τον ορισμό του ωραίου. Ο όρος εισήχθη για πρώτη φορά από το Γερμανό φιλόσοφο Alexander Gottlieb Baumgarten, ο οποίος με το έργο του συνέβαλε στο να αναγνωρισθεί η αισθητική σαν ξεχωριστός κλάδος. Ο όρος "αισθητική" παράγεται από την αίσθηση, την εμπειρία που προσλαμβάνουμε μέσω των αισθήσεων. Η ανάγκη για αισθητική περιποίηση στις μέρες μας γίνεται ολοένα και πιο απαραίτητη αφού αποτελεί τον αντίποδα στους σύγχρονους ρυθμούς της καθημερινότητας. Στόχος είναι η επιστημονική προσέγγιση του εκάστοτε αισθητικού προβλήματος με βάση τις πραγματικές ανάγκες των πελατών και η επίλυσή αυτού με τις μεθόδους που μας παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία. (aesthetix,2012)

Παρακάτω θα αναφερθούν ορισμένοι περίοδοι της ιστορίας που αφορούν την ομορφιά και τα μέσα που χρησιμοποιούσαν οι εκάστοτε πολιτισμοί.

1.1.1 Ο Μεσαίωνας

Ο μεσαίωνας είναι μια περίοδος της Ευρωπαϊκής ιστορίας ανάμεσα στην κλασσική αρχαιότητα και στην Αναγέννηση, συνήθως θεωρείται ότι απλώνεται από την πτώση της Ρώμης το 476 ως περίπου το 1450. Αυτή η περίοδος ήταν όταν η θρησκεία έπαιζε βασικό ρόλο στις ζωές και στα έθιμα των ανθρώπων. Η πολιτιστική ομορφιά πραγματοποιούνταν. Τάπητες τοίχων, γλυπτά και τα μικρά αντικείμενα τέχνης αυτής της ιστορικής περιόδου στην ιστορία δείχνουν υψηλή κομμωτική, περίεργα χτενίσματα και η χρήση των καλλυντικών για τη φροντίδα του δέρματος και των μαλλιών. Κατά το Μεσαίωνα το μπάνιο δεν ήταν μια καθημερινή ιεροτελεστία, αλλά τα ευωδιαστά έλαια χρησιμοποιούνταν από εκείνους που μπορούσαν να τα αποκτήσουν. Οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν χρωματιστά καλλυντικά για τα μάγουλα και τα χείλη τους, αλλά όχι για τα μάτια. Στη διάρκεια των μεσαιωνικών χρόνων η κοσμετολογία και η φαρμακευτική διδάσκονταν σαν συνδεδεμένα μαθήματα στα αγγλικά πανεπιστήμια. Η κοσμετολογία και η φαρμακευτική δεν ήταν επίσημα χωρισμένα μαθήματα μέχρι το τέλος του 16^{ου} αιώνα.(Gerson 1994)

1.1.2 Αναγέννηση

Η Αναγέννηση είναι γνωστή ως η περίοδος κατά την οποία ο δυτικός πολιτισμός έκανε τη μετάβαση από το μεσαίωνα στη μοντέρνα ιστορία. Είναι γνωστή ως η επανάσταση των τεχνών και των γραμμάτων. Εξαπλώθηκε από την Ιταλία τον 14^ο αιώνα και συνέχισε να εξαπλώνεται και στα υπόλοιπα κράτη. Κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης πολλοί κλασικοί πίνακες και γραπτά αρχεία δημιουργήθηκαν για να μας δείχνουν την τεράστια σημασία της πράξης της περιποίησης της εποχής. Μια από τις πιο σπάνιες πράξεις της περιόδου ήταν το ξύρισμα των φρυδιών και της τριχοειδούς γραμμής για να δώσου μεγαλύτερη έκταση στο μέτωπο. Το γυμνό φρύδι ήταν ένας τρόπος να δώσει στη γυναίκα της εξυπνάδας.

Τα αρώματα και τα καλλυντικά χρησιμοποιούνταν, αλλά τα πολύ βαμμένα χείλη, μάγουλα και μάτια εγκαταλείφθηκαν. Πίνακες αυτής της περιόδου δείχνουν

καλοδιατηρημένα φρύδια, χωρίς μακιγιάζ ματιών και αμυδρά βαμμένα χείλη και μάγουλα. Κατά την Αναγέννηση, είχε μεγάλη αξία η φυσική εμφάνιση και οι καλλιτέχνες δημιούργησαν περίτεχνα κοστούμια, συνδυάζοντας τη γραμμή και το χρώμα για να δημιουργεί γοητεία και αρμονία. Τα μαλλιά ήταν καλοχτενισμένα και διακοσμητικά μαλλιών τοποθετούνταν στα ιδιαίτερα χτενίσματα της εποχής. (Gerson 1994)

1.1.3 Η περίοδος της Ελισσάβετ

Κατά τη βασιλεία της Ελισσάβετ της πρώτης (1558-1603), οι προσωπικές μάσκες ήταν της μόδας. Φόρμουλες για λοσιόν και πουδραρίσματα γίνονταν από συστατικά, όπως τσόφλια αυγών, καθαρτικό, βόρακα και αμύγδαλα και σπόρους παπαρούνας. Γάλα, κρασί, βούτυρο, φρούτα και λαχανικά επίσης χρησιμοποιούνταν στα καλλυντικά και αρώματα πολύ συχνά. Τα καλλυντικά χρησιμοποιούνταν για να δώσου χρώμα στα μάγουλα και στα χείλη, αλλά το μακιγιάζ στα μάτια δεν ήταν της μόδας, σε αντίθεση με τα περίπλοκα χτενίσματα και τις περούκες. (Gerson 1994)

1.1.4 Τα χρόνια της υπερβολής

Η Μαρία Αντουανέτα ήταν βασίλισσα της Γαλλίας από το 1755 έως το 1793. Αυτή η περίοδος ονομάζεται περίοδος της υπερβολής. Κατά την περίοδο αυτή, οι γυναίκες με κάποια κοινωνική θέση έκανα μπάνιο σε φράουλες και γάλα και χρησιμοποιούσαν μια υπερβολική καλλυντική διαδικασία. Χρησιμοποιούσαν αρωματική πούδρα φτιαγμένη από κονιορτοποιημένο κουρκούτι σαν πούδρα για το πρόσωπο. Τα χείλη και τα μάγουλα ήταν συχνά έντονα σε βαμμένα ροζ και πορτοκαλί αποχρώσεις. Τα φρύδια ήταν σχηματισμένα και ένα γυαλιστερό υποκατάστατο απλωνόταν στα βλέφαρα, χωρίς κάποιο ιδιαίτερο επιτακτικό χρώμα πάνω ή γύρω από τα μάτια. (Gerson 1994)

Εικόνα 1. Απεικόνιση της Μαρία Αντουανέτα

1.1.5 Τα Βικτωριανά χρόνια

Τα Βικτωριανά χρόνια σχετίζονται με τη βασιλεία της βασίλισσας Βικτωρίας της Αγγλίας (1837- 1901). Η μόδα στα φορέματα, χτενίσματα και μακιγιάζ είχε επηρεαστεί από τις κοινωνικές αρχές των βικτωριανών χρόνων, γνωστή ως μια από τις πιο αυστηρές και περιορισμένες περιόδους της ιστορίας. Οι άνδρες και οι γυναίκες ενδιαφέρονταν για την καθαριότητα και την προσωπική τους φροντίδα. Στη διατήρηση της υγείας και της ομορφιάς του δέρματος, μάσκες ομορφιάς και μείγματα από μέλι, αυγά, γάλα και τραχανά, φρούτα και λαχανικά συντελούσαν στην καθημερινή περιποίηση τους. Οι Βικτωριανές τσιμπούσαν τα μάγουλά τους και δάγκωναν τα χείλη τους για να τους δώσουν φυσικό χρώμα αντί να χρησιμοποιήσουν χρωματιστά καλλυντικά, όπως κραγιόν και ρουζ. (Gerson 1994)

1.1.6 1920

Οι φιγούρες της μόδας εκείνης της εποχής ήταν με έντονα βαμμένα χείλη και σκιά ματιών χρησιμοποιούταν στο κάτω χείλος. Μια μεγάλη ποικιλία από κρέμες, λάδια και λοσιόν είχαν κατασκευαστεί για το δέρμα, τα μαλλιά και τη φροντίδα του δέρματος. (Gerson 1994)

1.1.7 1930

Κατά τη διάρκεια του 1930 οι άνδρες και οι γυναίκες είχαν επηρεαστεί από τα Μέσα Μαζικής ενημέρωσης. Εφημερίδες, περιοδικά, ραδιόφωνο και οι κινούμενες εικόνες με ήχο κρατούσαν τους ανθρώπους ενήμερους για τη μόδα. Τα χαρακτηριστικά αυτής της εποχής είναι τα καμπυλωτά φρύδια και το φωτεινό χρώμα στα χείλη και στα μάγουλα, καθώς και τα μόνιμα σπαστά μαλλιά για τις γυναίκες και ένα περιποιημένο μουστάκι για τους άνδρες. (Gerson 1994)

1.1.8 Δεκαετία 1950-1960

Η μεταπολεμική ευημερία είναι υπεύθυνη για την ανανέωση του ενδιαφέροντος στη μόδα, τα χτενίσματα και το μακιγιάζ. Ινστιτούτα ομορφιάς στη Αμερική ήταν εξοπλισμένα με όλες τις υπηρεσίες άνθισαν και η φροντίδα του δέρματος και το κλινικό μασάζ ήρθε στο προσκήνιο. Οι περισσότερες γυναίκες χρησιμοποιούσαν ευρέως μεγάλη συλλογή προϊόντων περιποίησης και καλλυντικών. Οι βιομηχανίες καλλυντικών προσέφεραν στους καταναλωτές μια διευρυμένη επιλογή καλλυντικών και χρωμάτων, όπως κρέμες, λοσιόν, καθαριστικά, ποικιλία κραγιόν και φον ντε τεν κατέκλυσαν την αγορά. Το έντονο μακιγιάζ ματιών και οι ψεύτικες βλεφαρίδες ήταν απαραίτητα υλικά για να δώσουν ένα έντονο αποτέλεσμα στα μάτια, σε αντίθεση με το χρώμα των χειλιών που ήταν σε απαλές αποχρώσεις. (Gerson 1994)

Εικόνα 2. Μακιγιάζ δεκαετίας '60

1.1.9 Δεκαετία 1970-1980

Η δεκαετία του 1970-1980, έφερε συναρπαστικές αλλαγές, καθώς οι κατασκευαστές παρουσίασαν μια ποικιλία νέων προϊόντων για τη φροντίδα και τη βελτίωση του δέρματος. Η νέα τάση στο μακιγιάζ ήταν η επιλογή περισσότερων και πιο έντονων χρωμάτων, γεγονός που προσέλκυσε το ενδιαφέρον των γυναικών για την περιποίηση τους. Κατά συνέπεια οι πωλήσεις των καλλυντικών προϊόντων αυξήθηκαν και πολλά περισσότερα σαλόνια ομορφιάς παρείχαν πλήρεις υπηρεσίες θεραπειών και φροντίδας του δέρματος. (Gerson 1994)

1.1.10 Η αισθητική στην Ελλάδα στα σύγχρονα χρόνια μέχρι σήμερα

Η αισθητική στην Ελλάδα εμφανίζεται από την περίοδο του μεσοπολέμου. Οι πρώτες αισθητικοί προέρχονται από τη Γαλλία που φέρνουν στην Ελλάδα τον καθαρισμό προσώπου, την αποτρίχωση και το μασάζ, μαζί με τα περίφημα γαλλικά καλλυντικά. Πελάτισσές τους ήταν οι κυρίες της καλής κοινωνίας, καθώς και καλλιτέχνιδες από το χώρο του θεάτρου, του σινεμά και του τραγουδιού. Σταδιακά η πελατεία αυξάνεται και τα ινστιτούτα καλλονής της εποχής εκείνης, δίνουν λύσεις σε πολλά προβλήματα ομορφιάς. Όσο περνάει ο καιρός τα ινστιτούτα απευθύνονται σε γυναίκες από διαφορετικές κοινωνικές τάξεις και η πελατεία αυξάνεται. (Gerson 1994)

Το 1960 ιδρύεται η Πανελλήνια Οργάνωση Αισθητικών και το 1963 η Ένωση Διπλωματούχων Αισθητικών Ελλάδος, με βασικό στόχο την κατοχύρωση του επαγγέλματος και την έκδοση ειδικής άδειας άσκησης. Σε υπομνήματα προς το υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας τονίζουν τη σημασία ίδρυσης «και εν Ελλάδι Ειδική Σχολή Αισθητικής, ανεγνωρισμένη, επιβλεπόμενη και ενισχυμένη υπό του Κράτους», όπως επίσης «να επιβληθεί όπως το επάγγελμα τούτο ασκείται εις ειδικά καταστήματα Αισθητικής από πάσης σχετικής πλευράς, ούτως ώστε να μη φθάσωμεν στο σημείο καθώς θα ασκείται το επάγγελμα μας υπό αισθητικών επισκεπτόμενων τους πελάτες των κατ' οίκων δίκης γυρολόγων». (Gerson 1994)

Οι πρώτες ιδιωτικές σχολές μονοετούς φοίτησης ιδρύονται το 1962, με σπουδαστές απόφοιτους του Εξατάξιου Γυμνασίου και το τέλος της δεκαετίας βρίσκει τους αισθητικούς δικαιωμένους, με το Νόμο 361/69 «Περί ασκήσεως επαγγέλματος Αισθητικού» αλλά και τις ιδιωτικές σχολές να υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας

όπου οι απόφοιτοι μετά από κρατικές εξετάσεις αποκτούσαν Κρατικό Δίπλωμα Μέσης Σχολής.(Gerson,1994)

1.2. Ιστορική αναδρομή των κέντρων θαλασσοθεραπείας – sra από την αρχαία Ελλάδα έως σήμερα

Ο όρος που χρησιμοποιείται ως σήμερα στην Ελλάδα για να περιγράψει τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις σχετικές με τα θερμομεταλλικά νερά είναι “λουτρά”. Πρόκειται, πλέον, για έναν όρο κοινής αποδοχής, καθώς σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να περιγράψει τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ο όρος που έχει αρχίσει να καθιερώνεται είναι “Κέντρο Υδροθεραπείας Ιαματικού Ύδατος”

Σήμερα, επικρατεί γενικά ο όρος sra για τις θερμικές πηγές. Η ονομασία θεωρείται ότι προέρχεται ή από το όνομα της ομώνυμης πόλης του Βελγίου Σπα που βρίσκεται κοντά στη Λιέγη ή από τα αρχικά της λατινικής φράσης sanitas per aqua που σημαίνει υγεία από το νερό.

Η Ελλάδα λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της γεωλογικής της δομής διαθέτει μεγάλο αριθμό μεταλλικών πηγών. Φυσικές αναβλύσεις θερμού και ψυχρού μεταλλικού νερού δίπλα σε λίμνες και ποτάμια, σε ορεινούς όγκους, σε ακρογιαλιές και σε πεδινές εκτάσεις, μαρτυρούν ένα πλούσιο υδάτινο ιαματικό δυναμικό σε διαφορετικά περιβάλλοντα του Ελληνικού γεωγραφικού χώρου. Η χρήση του νερού αυτού στην υπηρεσία της ανθρώπινης σωματικής και ψυχικής υγείας αποτελεί γεγονός αναμφισβήτητο και πανάρχαιο. Πολλές από τις πηγές αυτές διαχρονικά συνδέθηκαν με την τέχνη, την παράδοση, τους μύθους και τις δοξασίες.

1.2.1 Ελληνική μυθολογία

Το νερό αποτελεί για την Ελληνική μυθολογία πρωταρχικό ζωτικό στοιχείο, το οποίο συνδέεται με την βλάστηση, τη γονιμότητα της γης, την υγεία και την ευεξία. Πολλές από τις πηγές, συσχετίστηκαν με θεότητες και για το λόγο αυτό, τους αποδόθηκαν ιαματικές ιδιότητες. Ο Ηρακλής συνήθιζε, με προτροπή της θεάς Αθηνάς, να λούζεται στις ιαματικές πηγές των Θερμοπυλών και της Αιδηψού, προκειμένου να γιατρεύεται

από τις κακουχίες και να ανακτά τις δυνάμεις του μετά από κάθε άθλο. Η θερμία Άρτεμις ήταν προστάτιδα των ιαματικών νερών. Συνήθιζε να λούζεται σε σπήλαια μαζί με τις νύμφες, οι οποίες ήταν κόρες του Δία και ονομάζονται Ναϊάδες και Υδριάδες, ήταν θεότητες συνδεδεμένες με τις ιαματικές και μαντικές ιδιότητες του υγρού στοιχείου. Η θερμία Άρτεμις λατρεύονταν στην Θέρμη Λέσβου και στην Κασταλία πηγή, κοντά στο μαντείο των Δελφών. Οι προσκυνητές του ιερού ήταν υποχρεωμένοι, πριν πάρουν τον χρησμό, να πιούν νερό από την πηγή και να πλύνουν τα χέρια τους για να εξαγνιστούν.

1.2.2 Αρχαίοι Έλληνες

Τα Ομηρικά έπη αντανakλούν τις αντιλήψεις των Αχαιών για την καθαρτήριο δύναμη του νερού και αποτυπώνουν την βαθιά σχέση των ιεροτελεστιών με το νερό. Κάθε θρησκευτική τελετή, δέηση, μύηση, κάθαρση νεκρού, προϋποθέτει νίψη ή λούση με το νερό. Ο καθαρισμός με νερό είναι επιβεβλημένος σε όλες τις κρίσιμες στιγμές της ανθρώπινης ζωής: στη γέννηση, το γάμο, το θάνατο. Το πλύσιμο είναι συνυφασμένο με την σπονδή, την προσευχή και τη θυσία. Στα Ομηρικά έπη βρίσκουμε μαρτυρίες για ψυχρά και για θερμά λουτρά, τα οποία φαίνεται να ήταν συνήθεια τόσο των ανδρών, όσο και των γυναικών. Το υδροχαρές πνεύμα των Αχαιών κληρονομήθηκε από τους Έλληνες των ιστορικών χρόνων. Οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν τα ψυχρά αλλά και τα θερμά λουτρά, απαραίτητα για τη διάπλαση του σώματος και τη διατήρηση της υγείας. Τα ψυχρά λουτρά εκτιμούσαν ιδιαίτερα οι Μακεδόνες και οι Σπαρτιάτες. Λόγω της αγωγής και των κοινωνικών τους αντιλήψεων, δεν ανεχόταν τα θερμά λουτρά, τα οποία τα συνέδεαν με την τρυφηλότητα και τη διαφθορά. Αντίθετα, οι Αθηναίοι, ανάλογα με τις περιστάσεις, έκαναν χρήση θερμών και ψυχρών λουτρών, τα οποία θεωρούσαν παράγοντα υγείας και πολιτισμού. Όπως μαθαίνουμε από τον Αριστοφάνη, οι άνθρωποι που ήταν “ εν εσχάτη ενδεία”, θεωρούνταν ως μη λουόμενοι (άλουτοι), ενώ κατά τον Αθήναιον εθεωρείτο βάρβαρος όποιος δεν έγγραφε και δεν κολυμπούσε. Οι αρχαιότερες λουτρικές εγκαταστάσεις που γνωρίζουμε, λειτούργησαν στη Σύβαρη στο τέλος του 6^{ου} π.Χ. αιώνα. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις, αλλά και η διαδικασία του λουτρού στην αρχαία Ελλάδα ονομάζεται “ βαλανείο”. Τα βαλανεία ήταν δημόσια ή ιδιωτικά και βρίσκονταν πάντα κοντά σε γυμνάσια. Τον 6^ο και 5^ο π.Χ. αιώνα η ιατρική τέχνη ασκούνταν στα Ασκληπιεία, τα οποία λειτουργούσαν ως χώροι λατρείας και ως θεραπευτικά κέντρα. Το γεγονός ότι

τα περισσότερα Ασκληπιεία χτίζονταν κοντά σε ιαματικές θερμοπηγές, σε ποτάμια, σε ψυχρές πηγές, ή κοντά σε θάλασσα, δεν είναι τυχαίο.

1.2.3 Ασκληπιείο

Τα Ασκληπιεία ήταν ναοί της υγείας και φέρουν το όνομα του θεού της ιατρικής Ασκληπιού. Το πρώτο ιατρικό μέτρο που εφαρμοζόταν στους επισκέπτες των Ασκληπιείων ήταν το λουτρό με διάφορες μορφές για τον καθαρισμό των αρρώστων προσκυνητών. Το φημισμένο Ασκληπιείο της Επιδαύρου θεωρείται ότι αποτελεί το κατ' εξοχήν ιερό της υδρολατρείας και της υδροθεραπείας. Το Ασκληπιείο της Κω, είχε λουτήρες για την υδροθεραπεία και κρήνες με άφθονο νερό. Εκτός των Ασκληπιείων, την ίδια εποχή, τον 6^ο και 5^ο π.Χ. αιώνα, δραστηριοποιούνταν γιατροί που γνώριζαν τη δύναμη των νερών και την χρησιμοποιούσαν για θεραπευτικούς σκοπούς.

Εικόνα 3. Σημερινή εικόνα Ασκληπιείων Επιδαύρου

1.2.4 Ιπποκράτης

Ο πρώτος που μελέτησε συστηματικά τη θεραπευτική χρήση των θερμών και ψυχρών λουτρών και την αποσύνδεσε από τη θρησκεία, ήταν ο πατέρας της ιατρικής, ο Ιπποκράτης(460-356 π. Χ.)

Με την ολιστική και ορθολογική προσέγγισή του έθεσε τις βάσεις των κλάδων της ιατρικής κλιματολογίας και της κλινικής υδροθεραπείας. Στα πρωτοποριακά του έργα υποστήριξε την επίδραση του κλίματος, των γεωλογικών και μορφολογικών συνθηκών στην ανθρώπινη υγεία. Συνέδεσε δηλαδή, μιλώντας με σύγχρονους όρους,

την οικολογία με την κατάσταση της υγείας. Πρώτος επιχείρησε την ταξινόμηση των νερών σε τρεις κατηγορίες: ύδωρ ποτόν, αλμυρόν, θάλασσα. Είναι προφανές ότι λέγοντας αλμυρόν ο πατέρας της ιατρικής εννοεί τα μεταλλικά νερά. Διευκρινίζει επίσης ότι τα μεταλλικά νερά είναι μεν χρήσιμα, αλλά δεν επιφέρουν το ίδιο αποτέλεσμα σ' όλους τους αρρώστους, γιατί “διαφέρει και πάθημα τι παθήματος και θεραπεία θεραπείης”. Το σύνολο του έργου του Ιπποκράτη για τα νερά και το κλίμα, αποτελεί αναμφισβήτητα την πρώτη κλινική υδροθεραπεία, την οποία κληροδότησε στις μεταγενέστερες γενιές.

Οι αντιλήψεις του για το κλίμα και τις θεραπευτικές ιδιότητες των νερών και των λουτρών, θα αποτελέσουν τις θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες θα συγκροτηθούν οι επιστήμες της κλιματοθεραπείας και η επίδρασή τους θα παραμείνει ισχυρή έως και σήμερα.

1.2.5 Ρωμαϊκή εποχή

Οι αρχαιοελληνικές κατακτήσεις στον τομέα της υδροθεραπείας συνεχίστηκαν στη Ρωμαϊκή εποχή. Οι Ρωμαίοι ήταν πραγματικοί λουτρολάτρες, καθώς το λούσιμο ήταν γι' αυτούς κοινωνική υποχρέωση και οι μη λουόμενοι, οποιοδήποτε και εάν ήταν, τιμωρούνταν. Τα υδροθεραπευτήρια ονομαζόταν “balnea” από την Ελληνική λέξη “βαλανεία”. Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της λουτροθεραπείας, έπαιξε η πρόοδος που συντελέστηκε στα υδραυλικά συστήματα νερού. Οι Ρωμαίοι, στο χώρο των ιαματικών πηγών έκτισαν μεγάλες και πολυτελείς εγκαταστάσεις, που εκτός από θεραπεία, τις χρησιμοποιούσαν και για αναψυχή. Οι θέρμες, μια καθαρά Ρωμαϊκή ιδέα, ήταν ένας ευρύτερος κοινωνικός χώρος με θέατρα, καταστήματα, βιβλιοθήκες, γυμναστήρια, αίθουσες διαλέξεων κ.λπ. Στο κέντρο των χώρων αυτών ήταν τα λουτρά, διακοσμημένα με έργα τέχνης

1.2.6 Γαληνός

Στον απόηχο της ιπποκρατικής επίδρασης, πολλοί ήταν οι Έλληνες γιατροί που εργάστηκαν στη Ρώμη εφαρμόζοντας την υδροθεραπεία και συνέγραψαν κανόνες χρήσης των ιαματικών νερών. Ανάμεσα τους ο φιλόσοφος και γιατρός Γαληνός (130-200 μ.Χ.), ο οποίος γεννήθηκε στην Πέργαμο και έζησε πολλά χρόνια στη Ρώμη. Ο

σπουδαίος αυτός κλινικός και ανατόμος διαχώρισε τα κοινά λουτρά, από αυτά των αυτοφυών πηγών, ενώ ταξινόμησε τα λουτρά με βάση τη θερμοκρασία και τη χημική σύσταση του νερού. Ανάμεσα στα θεραπευτικά λουτρά συγκαταλέγει όσα γίνονται με χρήση θαλάσσιου νερού και όσα γίνονται με προσθήκη αλάτων στο νερό. Ο γαληνός, αναγνωρίζοντας την καθοριστική επιρροή του έργου του Ιπποκράτη, μας δίνει πληροφορίες για θεραπευτικές ενδείξεις από τη χρήση των κοινών και μεταλλικών νερών. Ο ίδιος, προσδιορίζοντας νερό μεταλλικής πηγής κοντά στην Μυτιλήνη της Λέσβου αναφέρεται στην θεραπεία του αρθριτισμού.

1.2.7 Βυζάντιο

Κατά τη Βυζαντινή περίοδο και παρά τις αντιρρήσεις ορισμένων πατέρων της εκκλησίας, η χρήση των λουτρών και της υδροθεραπείας στον ελληνικό χώρο συνεχίζεται. Οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν τα βαλανεία μέχρι το τέλος της αυτοκρατορίας. Στη μεσοβυζαντινή περίοδο, τα μοναστήρια διέθεταν λουτρά για τους μοναχούς, τα οποία, όταν δεν τα χρησιμοποιούσαν, τα άνοιγαν για το κοινό πολλές φορές έναντι πληρωμής. Κατά πάσα πιθανότητα, οι μικρότερες αυτές εκκλησιαστικές λουτρικές εγκαταστάσεις αντικατέστησαν σταδιακά τα μεγάλα δημόσια βαλανεία. Η χρήση των ιαματικών λουτρών περιορίστηκε στο ελάχιστο ή έπαψε μετά το πέρας της βυζαντινής περιόδου. Η λουτροθεραπεία περιορίστηκε στα κοινά λουτρά του ισλαμικού κόσμου. (Υγείας, Fitness Dynamics,Inc)

1.2.8 Αναγέννηση-Ευρώπη

Οι σημαντικές εξελίξεις που συντελέστηκαν στην Ευρώπη την μακρά περίοδο από την αναγέννηση έως τους νεότερους χρόνους, επέδρασαν καθοριστικά στην αντίληψη για την υδροθεραπεία. Με τη συνδρομή των φυσιογνωστικών επιστημών, της φυσικής και της χημείας, η υδροθεραπεία πέρασε από τον εμπειρισμό στην επιστημονική τεκμηρίωση, και βεβαίως, σε νέες ανακαλύψεις και προοπτικές. Η έντονη κινητικότητα στον ιαματικό τουρισμό, η κατασκευή κλιματοθεραπευτικών κέντρων, η έκρηξη σχετικών εκδόσεων και η δυναμική ανάπτυξη του θερμαλισμού, άλλαξαν τα δεδομένα της υδροθεραπείας.

1.2.9 Νεότερη Ελλάδα

Η κατά βάση αγροτική Ελλάδα σε αντιστοιχία με τη βιομηχανική Ευρώπη, δεν εντάχθηκε στα σχήματα πάνω στα οποία αναπτύχθηκε ο Ευρωπαϊκός θερμαλισμός. Παρ' όλες τις δυσκολίες, η πρώτη κυβέρνηση του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους, ασχολήθηκε με την εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών. Στο πλαίσιο αυτό, το 1830, συγκροτήθηκε για πρώτη φορά, επιστημονική επιτροπή με σκοπό την ανάλυση και αξιολόγηση των ιαματικών πηγών. Η προσέγγιση του θερμαλισμού ξεκίνησε από την Κύθνο με την φροντίδα των Χ. Χάνσεν και Λ. Ρος. Το 1845 η βασίλισσα Αμαλία εκδήλωσε το ενδιαφέρον της, καθώς μετέβαινε για λουτροθεραπεία στο νησί και έτσι κτίστηκε ειδικό κτήριο λουτρών. Έκτοτε και μέχρι το 1935 κατασκευάστηκαν νέα λουτρά και οργανώθηκε η λειτουργία σημαντικών λουτροπόλεων της χώρας μας (Λουτράκι Περαχώρα, Μέθανα, Αιδηψός, Κυλλήνη, Υπάτη, Καϊάφας, Μανδράκι Νισύρου, Σμόκοβο, Νέα Απολλωνία, Καμένα Βούρλα, Λαγκαδάς, Πλατύστομο, Ελευθερές Καβάλας, Θέρμα Ικαρίας, Θερμοπύλες). Το 1918 δημιουργήθηκε από την πολιτεία, για πρώτη φορά, κλάδος ιαματικών πηγών στην υπηρεσία << Ξένων και Εκθέσεων >>, του υπουργείου εθνικής οικονομίας. Το 1920 έχουμε τη δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου για τις ιαματικές πηγές και τη λουτροθεραπεία καθώς και σημαντικό ερευνητικό έργο από διάφορους επιστημονικούς κλάδους. Ο διευθυντής του νεοϊδρυθέντος χημείου του κράτους, Μ. Περτέσης, μελέτησε από το 1925 μέχρι το 1937 το φυσικοχημικό χαρακτήρα των πηγών, δίνοντας νέα διάσταση στην εξέλιξη της ιαματικής υδροθεραπείας στη χώρα μας. Το 1936 η αρμοδιότητα των ιαματικών πηγών μεταβιβάστηκε στο νεοσύστατο υφυπουργείο τύπου και τουρισμού. Το 1938 η Διεύθυνση Ιαματικών Πηγών και Εκθέσεων με διευθυντή τον Ν. Λέκκα, δημοσιοποίησε μια σπουδαία έρευνα γνωστή ως << Οι 750 μεταλλικές πηγές της Ελλάδος >>. Την ίδια χρονιά δημιουργήθηκε στο πανεπιστήμιο της Αθήνας έδρα Κλινικής Υδροθεραπείας και Ιατρικής Κλιματοθεραπείας, η οποία και καταργήθηκε το 1952. Το 1945 οι πηγές πέρασαν στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού, ενώ το 1950 η αρμοδιότητα των πηγών πέρασε στον Ελληνικό Οργανισμό τουρισμού. Τέλος, το 1983 ιδρύθηκε στα Καμένα Βούρλα ο Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών πηγών Ελλάδας, με αρχικό σκοπό την μέριμνα για την αξιοποίηση, εκσυγχρονισμό και γενικά την βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των Ιαματικών Πηγών της Χώρας και την εκμετάλλευση αυτών από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Ιστορικά δοκίμια, κτίσματα, έργα τέχνης κ.α. φθάνουν διά μέσου των αιώνων στις μέρες μας και αποτελούν ζωντανή μαρτυρία ενός πολιτισμού με φιλοσοφία και αρχές για την φροντίδα της ανθρώπινης υγείας. Σε κάθε ιστορική περίοδο οι αντιλήψεις για τη χρήση του ιαματικού νερού ήταν ανάλογες με τις αντιλήψεις που επικρατούσαν για τον άνθρωπο και σύμφωνες με την οργάνωση των κοινωνιών τους.

Οι λουτροπόλεις της Ελλάδας και το θερμαλιστικό περιβάλλον των ιαματικών πηγών, στάθηκαν στους αιώνες χώρος συνάντησης, επικοινωνίας, θεραπείας, αναψυχής, ψυχαγωγίας, ευεξίας και χαλάρωσης. Φιλοξένησαν γενιές ανθρώπων που φρόντισαν την προσωπική τους υγεία και που με ευχαρίστηση πειραματίστηκαν σε υγιεινές συνήθειες, συμπεριφορές και στάσεις ζωής. Σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, στα θερμαλιστικά κέντρα οι επισκέπτες οφείλουν να αξιοποιούν και να αυξάνουν τις ατομικές τους ικανότητες και να εξασκούν με γνώση και συνείδηση τις επιλογές που αφορούν την ίδια τους την σωματική και ψυχική υγείας.

Εικόνα 4. Ιαματικά λουτρά Λαγκαδά
Λουτρακίου

Εικόνα 5. Ιαματικές πηγές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΛΑΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ-SPA

2.1. Νομοθεσία ινστιτούτων αισθητικής

2.1.1 Το ισχύον νομικό πλαίσιο ινστιτούτων αισθητικής

Στον ευρύτερο χώρο της Υγείας και δη στον ιδιωτικό τομέα αυτής, αναπτύσσεται και λειτουργεί μεγάλος αριθμός ειδικών επιχειρηματικών μονάδων, οι οποίες ονομάζονται Ειδικές Επιχειρήσεις Υγείας και ανήκουν σε διάφορους κλάδους της Αισθητικής και Κοσμητολογίας. Η κατηγορία αυτή των επιχειρήσεων περαιτέρω ανήκει στον κλάδο του Δικαίου της Υγείας δεδομένου ότι αφενός μεν η οργάνωση και λειτουργία αυτών διέπεται από τους κανόνες του Δικαίου της Υγείας αφετέρου δε ρυθμίζεται αυτή από τις ισχύουσες εκάστοτε γενικές διατάξεις της νομοθεσίας η οποία αναφέρεται στην λειτουργία εταιριών, οι οποίες λειτουργούν με τη μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις αυτές συστήνονται και λειτουργούν από ειδικούς επιστήμονες του κλάδου της Αισθητικής και Κοσμητολογίας, οι οποίοι οφείλουν να διαθέτουν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του Ν.Δ. 361/1969, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί μεταγενέστερα, προσόντα.

Αντικείμενο των επιχειρήσεων της Αισθητικής- Κοσμητολογίας είναι η πρόληψη και η αποκατάσταση προβλημάτων του δέρματος τα οποία οφείλονται σε προβλήματα των ενδοκρινών αδένων και αντιμετωπίζονται με τα κατάλληλα κατά περίπτωση επιστημονικά μέσα. Επίσης, επιλαμβάνονται της αποκατάστασης αισθητικών βλαβών με εξειδικευμένες επιστημονικές τεχνικές επικάλυψης. Παράλληλα και στα πλαίσια της Κοσμητολογίας πραγματοποιείται η παρασκευή καλλυντικών σκευασμάτων.

Θα πρέπει να παρατηρηθεί, ότι παράλληλα με την απλή λειτουργική δομή μιας επιχείρησης υγείας, η οποία λειτουργεί ως Ινστιτούτο Αισθητικής και Κοσμητολογίας, υφίστανται και επιχειρήσεις υγείας που λειτουργούν ως πολυδύναμα κέντρα Αισθητικής και Κοσμητολογίας και Αδυνατίσματος. Οι επιχειρήσεις αυτές διαφοροποιούνται τόσο από πλευράς σύνθεσης προσωπικό, αφού στα πολυδύναμα αυτά κέντρα μετέχουν πλην των αισθητικών και άλλοι επιστήμονες, όπως Διαιτολόγοι- Διατροφολόγοι, Γυμναστές, Ψυχολόγοι και Δερματολόγοι.

Επιπλέον, προκειμένου να συσταθεί μια επιχείρηση του ανωτέρου κλάδου επιβάλλεται να συντρέχουν στο πρόσωπο του ιδρυτή και ιδιοκτήτη αυτής. Δύο βασικά στοιχεία α) η άδεια άσκησης επαγγέλματος και β) η άδεια λειτουργίας Ινστιτούτου Αισθητικής και Κοσμητολογίας. Το νομικό πλαίσιο των ανωτέρω επιχειρήσεων διέπεται βασικά από τις διατάξεις του Ν.Δ. 361/1969 (ΦΕΚ Τ.Α'244/28-11-1969), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν από τις διατάξεις του Ν.Δ. 497/1970, Ν.Δ. 1124/1972 και τις υπ' αριθμ. 5258/17-6-1970, 1429/24-6-1972, 5583/5-1-1983 και 3971/9-6-1994 αποφάσεις του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας. Οι επιχειρήσεις αυτής της κατηγορίας ανήκουν στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών υγειονομικού ενδιαφέροντος και δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα υγείας, αφού οι μονάδες αυτές έχουν ως βασική αποστολή να παρέχουν στους πολίτες-χρήστες, υπηρεσίες σχετικά με την δίαιτα-διατροφή(αδυνάτισμα) σε άτομα που πάσχουν από τη νόσο της παχυσαρκίας, ως επίσης υπηρεσίες αισθητικής και κοσμητολογίας . Στις επιχειρήσεις αυτές πέραν του προβλεπόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις προσωπικού που πρέπει να προσλαμβάνεται για τη στελέχωση αυτών των μονάδων, απαγορεύεται η πρόσληψη προσωπικού με την ιδιότητα του συνεργάτη. (Αλεξιάδου, 2010)

Παρακάτω, καταγράφεται η νομοθεσία των ινστιτούτων αισθητικής, όπως αναρτήθηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και οι υποχρεώσεις, τα επαγγελματικά καθήκοντα και δικαιώματα ενός επαγγελματία αισθητικού.

2.1.2. Νομοθεσία ινστιτούτων αισθητικής

Αριθ.: οικ. 3215 (2)
Προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας Μονάδων
αδυνατίσματος και διαιτολογικών Μονάδων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:
α. Το Ν.Δ. 361/69 ΦΕΚ 244/Α/69 " περί ασκήσεως του Επαγγέλματος του αισθητικού".
β. Την υπ' αριθμ. Γ4ε/5258/70 (ΦΕΚ 426/Β/70) απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας " Περί ρυθμίσεως λεπτομεριών εφαρμογής του Ν.Δ. 361/69".
γ. Τις διατάξεις του αρθρ. 52 του Ν. 2519/97 " Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας, οργάνωση των υγειονομικών υπηρεσιών, ρυθμίσεις για το φάρμακο και άλλες διατάξεις".
δ. Την ανάγκη ρύθμισης του τρόπου λειτουργίας των Μονάδων αδυνατίσματος και των διαιτολογικών μονάδων.
ε. Τη γνώμη της επιτροπής για το θέμα αυτό που συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. Υα/2488/97 απόφαση του Υπουργού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Μονάδες αδυνατίσματος, νοούνται οι πολυδύναμες μονάδες παροχής υπηρεσιών είτε άσκησης και διαίτης είτε αισθητικής και διαίτης, ή άσκησης αισθητικής και διαίτης οι οποίες:

- α. συνυπάρχουν υπό κοινό τίτλο και δρουν, είτε ανεξάρτητα μεταξύ τους είτε υπό μορφή συνδυασμού εταιρειών και ατομικών επιχειρήσεων και
- β. λειτουργούν ως ενιαία επιχείρηση υπο μορφή εταιρείας.

Άρθρο 2

Με την απόφαση αυτή θεσμοθετούνται, οι ελάχιστες προδιαγραφές που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας τους και που θα παρέχουν ασφάλεια στο απασχολούμενο προσωπικό και στους χρήστες, καθώς και οι αναγκαίες λειτουργικές προϋποθέσεις άρτιας διάταξης και διαμόρφωσης των χώρων τους.

Άρθρο 3

- α) προκειμένου να χορηγηθεί άδεια λειτουργίας σε μονάδα αδυνατίσματος και διαιτολογική μονάδα πρέπει αυτές να διαθέτουν ειδικά διαμορφωμένους χώρους, για κάθε μία από τις δραστηριότητες που ασκούνται μέσα σε αυτές καθώς και έξοδο κινδύνου.
- β) Οι χώροι αυτοί πρέπει να πληρούν τους όρους υγιεινής και ασφάλειας (φυσικός φωτισμός, εξαερισμός, κλιματισμός, πυρασφάλεια κ.λ.π.) και είναι οι εξής:
 1. Αίθουσα ομαδικής γυμναστικής με όργανα κατάλληλα τοποθετημένα, εμβαδού τουλάχιστον 50 τ.μ.
 2. Εργαστήριο αισθητικής εμβαδού τουλάχιστον 40 τ.μ.
 3. Αίθουσα ανάπαυσης, εμβαδού τουλάχιστον 20 τ.μ.
 4. Αίθουσα αναμονής εμβαδού τουλάχιστον 20 τ.μ.
 5. Αίθουσα καλωπισμού με 2 WC και δύο ντουζ
 6. Χώρος φύλαξης ρούχων με ντουλάπες ή γκαρνταρόμπα
 7. Αποδυτήρια ανδρών και γυναικών
 8. Ιατρείο πλήρως εξοπλισμένο για παροχή πρώτων βοηθειών με εξεταστική κλίνη και μανόμετρο.
 9. Γραφείο διαιτολόγου πλήρως εξοπλισμένο με:
 - α. Ζυγό μέτρησης

- β. Ζυγομετρητή
- γ. Παχύμετρο
- δ. Προπλάσματα τροφίμων
- ε. Λιπομετρητή
- ζ. Ηλεκτρονικό υπολογιστή
- στ. Μανόμετρο
10. Γραφείο Δί/σης
11. Χώρος ανάπαυσης προσωπικού
- γ) Τα αυτετελή διαιτολογικά γραφεία απαιτείται να διαθέτουν χώρο εμβαδού τουλάχιστον 50 τ.μ.
- δ) Ο τεχνικός εξοπλισμός πρέπει απαραίτητα να φέρει τη σφραγίδα καταλληλότητας, σύμφωνα με τις οδηγίες της Ε.Ο.Κ.

Άρθρο 4

Για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας απαιτείται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν στη Δί/ση Δημόσιας Υγείας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τα κάτωθι δικαιολογητικά:

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου και όταν πρόκειται για εταιρεία του νόμιμου εκπροσώπου αυτής.
2. Βεβαίωση της πολεοδομίας για τη νομιμότητα του κτίσματος.
3. Κανονισμό της πολυκατοικίας στον οποίο να φαίνεται ότι ο συγκεκριμένος χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως χώρος παροχής τέτοιων υπηρεσιών.
4. Σχεδιάγραμμα κάτοψης των χώρων υπογεγραμμένο από πολιτικό μηχανικό μέλος του Τ.Ε.Ε.
5. Βεβαίωση της πυροσβεστικής υπηρεσίας για την πυρασφάλεια.
6. Παράβολο δημοσίου ταμείου 50.000 δρχ.
7. Κατάσταση με τα ονόματα των υπευθύνων καθώς και επικυρωμένα φωτοαντίγραφα των αδειών άσκησης επαγγέλματος ή πτυχίων.

Άρθρο 5

Η άδεια λειτουργίας χορηγείται από τις κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις μετά από εισήγηση της Επιτροπής που συγκροτείται στην έδρα της οικείας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και αποτελείται από :

1. Τον προϊστάμενο της Δί/σης Υγείας ή το νόμιμο αναπληρωτή του.
2. Ένα εκπρόσωπο του γραφείου φυσικής αγωγής με το νόμιμο αναπληρωτή του.
3. Έναν εκπρόσωπο της ομοσπονδίας αισθητικών Ελλάδας ή το νόμιμο αναπληρωτή του.
4. Ένα εκπρόσωπο του Πανελληνίου Συλλόγου διαιτολόγων ή το νόμιμο αναπληρωτή του.
5. Ένα μηχανικό της Δί/σης Τεχνικών υπηρεσιών της Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

Άρθρο 6

1. Κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 1 της απόφασης αυτής, παρέχεται υποχρεωτικά, καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της μονάδας, με την ευθύνη του έχοντος τη σχετική άδεια άσκησης επαγγέλματος, πτυχιούχου ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή ιστότιμου τίτλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και όπου αυτή δεν απαιτείται, από πτυχιούχο αντίστοιχου τμήματος ΑΕΙ ή ιστότιμου τίτλου Σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής και του υπεύθυνου γιατρού ο οποίος πρέπει να είναι κάτοχος του τίτλου ειδικότητας Παθολόγου ή Γενικού Γιατρού.
2. Το υπόλοιπο προσωπικό που θα ασχολείται στις επ.

μέρους δραστηριότητες, πέραν των υπευθύνων, πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον αντίστοιχο τίτλο επαγγελματικής κατάρτισης.

3. Κάθε μεταβολή, των υπευθύνων πτυχιούχων ή αδειούχων κατά τη διάρκεια λειτουργίας των μονάδων αυτών, θα δηλώνεται υποχρεωτικά στη Δ/νση Δημόσιας Υγείας της οικείας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, η οποία οφείλει να επιθεωρεί τις εν λόγω Μονάδες.

4. Υπεύθυνος του διαιτολογικού γραφείου ορίζεται πτυχιούχος του Χαροκοπείου Α.Ε.Ι. ή της Χαροπείου ανωτάτης Σχολής οικιακής οικονομίας ή ισοτίμου σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που θα ασχολείται αποκλειστικά με την επίβλεψη και την εκτέλεση των προγραμμάτων διατροφής.

Άρθρο 7

Οι προσερχόμενοι στις μονάδες αυτές, προκειμένου να τους παρασχεθούν οι υπηρεσίες του αρθρ. 1, πρέπει απαραίτητα να είναι εφοδιασμένοι με γνωμάτευση γιατρού, στην οποία θα αναγράφεται ρητά, ότι είναι ικανοί, χωρίς κίνδυνο για την υγεία τους να κάνουν χρήση συγκεκριμένου προγράμματος (άσκηση, διαίτα, MAXIMUM, απώλεια βάρους κ.λ.π.)

Άρθρο 8

Από τις μονάδες αυτές απαγορεύεται :

1. Η διενέργεια πάσης φύσεως πράξεων, που έχουν σχέση με την ιατρική, πλην της παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση συμβάντος και της απλής - ιατρικής εξέτασης για τη χορήγηση της γνωμάτευσης του άρθρου 7 καθώς και η διαφήμιση για πράξεις που έχουν σχέση με την άσκηση του Ιατρικού επαγγέλματος.

2. Η χορήγηση ή μη με κάθε τρόπο προώθηση ή εμπορία, πάσης φύσεως φαρμάκων ή προϊόντων που περιέχουν φαρμακευτικές ουσίες και άλλων προϊόντων αρμοδιότητας Ε.Ο.Φ. για τα οποία απαιτείται άδεια κυκλοφορίας ή γνωστοποίηση στον Ε.Ο.Φ.

Άρθρο 9

Η μη συμμόρφωση στις διατάξεις της απόφασης αυτής συνεπάγεται διακοπή της λειτουργίας της μονάδας από έξι (6) μήνες μέχρι ένα χρόνο και σε περίπτωση υποτροπής οριστική διακοπή της λειτουργίας της.

Η διακοπή επιβάλλεται με απόφαση της οικείας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 10

Μονάδες που λειτουργούν κατά τη δημοσίευση της απόφασης αυτής, υποχρεούνται, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών, να εφοδιαστούν με την προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας.

Άρθρο 11

Από την εφαρμογή της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

Άρθρο 12

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Ιουνίου 1998

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ

Αριθ. Δ16γ/01/243/Γ

(3)

Τροποποίηση αριθ. Δ16γ/04/507/Γ/17.10.97 κοινής απόφασης.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 6 & 7 του Ν.2414/1996 (Α' 135/1996) «Εκσυγχρονισμός των Δημοσίων Επιχειρήσεων & Οργανισμών και άλλες διατάξεις» όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 2 του Ν. 2469/1997 (Α' 38).

2. Τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης αριθ. Δ16γ/015/8125/23-12-1996 περί προσαρμογής στις διατάξεις του Ν.2414/1996 του καταστατικού της ΕΥΔΑΠ (ΦΕΚ 1143/τ.Β').

3. Τις διατάξεις, του Κ.Ν.2190/20 όπως ισχύουν σήμερα.

4. Την αριθ.Δ16γ/04/507/Γ/17-10-97 κοινή απόφαση ορισμού Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και εκπροσώπου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε., όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθ. Δ16γ/011/163/Γ/7-5-98 όμοια απόφαση.

5. Την από 30/4/98 αίτηση παραίτησης του Παναγιώτη Ντρή από τη θέση του Δ/ντος Συμβούλου και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

6. Την αριθ. Δ16/09/242/Γ/26.6.98 κοινή απόφαση καθάρτησης της αριθ.Δ16γ/05/474/Γ/24-9-97 όμοιας απόφασης.

7. Την αριθ. Δ16/010/242/Γ/26.6.98 κοινή απόφαση Επιλογής Διευθύνοντος Συμβούλου στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

8. Το γεγονός ότι ο Δ/νων Σύμβουλος αποτελεί υποχρεωτικό και μέλος του Δ.Σ. της εταιρείας, του οποίου η θητεία είναι 5ετής και συγκροτήθηκε σε σώμα, κατά τη συνεδρίαση 64 της 30ης Οκτωβρίου 1997 του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

9. Το γεγονός ότι από την απόφαση προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΥΔΑΠ, οικονομικού έτους 1998, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να καθορισθεί σ' αυτό το στάδιο.

10. Την αριθ.Δ17α/03/99/Φ.2.2.1/29-10-1996 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΓΙΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ Χρίστο Βερελή και Θεόδωρο Κολιοπάνο» (ΦΕΚ 1006/τ.Β'/04-11-1996), αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την αριθ. Δ16γ/04/507/Γ/17-10-97 απόφασή μας, όσον αφορά τον ορισμό του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Παναγιώτη Ντρή και ορίζουμε ως Διευθύνοντα Σύμβουλο της άνω εταιρείας τον Διονύσιο Ξένο, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Διευθύνοντος Συμβούλου και μέλους του Δ.Σ. της εταιρείας.

Η θητεία του ως άνω Δ/ντος Συμβούλου ορίζεται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του παραιτηθέντος.

Κατά τα λοιπά ισχύει η αριθ. Δ. 16γ/04/507/Γ/17.10.97 απόφασή μας, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθ. Δ16γ/04/507/Γ/17.10.97 απόφασή μας, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθ. Δ16γ/011/163/Γ/7.5.1998 όμοια απόφαση.

**2.1.3 Εργαστήριο Αισθητικής - Υ.Α. Α5/2005/99 [20-4-1999],
Υ.Α.Α5/3765/99 [22-6]**

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

Απαιτούμενα:

- 1- Αίτηση του ενδιαφερομένου
- 2- 2 φωτογραφίες
- 3- Επικυρωμένο αντίγραφο έναρξης από την αρμόδια ΔΟΥ
- 4- Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ΚΑΤΕΕ-ΤΕΙ ή ισοτίμου σχολής της αλλοδαπής [μετά την ισοτίμηση του πτυχίου από το -ΙΤΕ-ΔΟΑΤΑΠ-]ή μέση σχολή παλαιού τύπου.
- 5- Αντίγραφο επικυρωμένο της <άδειας άσκησης επαγγέλματος Αισθητικού>
- 6- Σχεδιάγραμμα κατοχής των χώρων υπογεγραμμένο από αρχιτέκτονα ή πολιτικό μηχανικό μέλος του ΤΕΕ.
- 7- Βεβαίωση της πυροσβεστικής υπηρεσίας για την πυρασφάλεια.
- 8- Λεπτομερή κατάσταση των μηχανημάτων εις διπλούν μετά των διακριτικών στοιχείων αυτών.
- 9- Βεβαίωση του προμηθευτή εις διπλούν ότι τα μηχανήματα είναι εγκεκριμένα από το Υπουργείο Βιομηχανίας και δεν υπερβαίνουν την υπό του νόμου καθορισθείσα τάση.

10- Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 αρ. 8 από αδειούχο ηλεκτρολόγο ο οποίος έχει ανάλογο προς την εγκαταστημένη ισχύ άδεια για τους όρους εγκατάστασης και λειτουργίας των μηχανημάτων[γείωση, συσκευή προστασίας έναντι ηλεκτροπληξίας κ.τ.λ.]

11- ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΕΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟ
[μέλος της ΟΣΕΔΑΕ]

Σας γνωστοποιούμε:

1. Ότι τα -εργαστήρια αισθητικής- δύνανται να απασχολούν:

α. διοικητικό - λογιστικό - υπηρετικό προσωπικό

β. βοηθητικό προσωπικό το οποίο πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον αντίστοιχο τίτλο επαγγελματικής κατάρτιση.

2.ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΝ ΑΥΤΟΥ ΠΟΥ ΣΥΣΤΗΝΕΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΙΣΘΗΤΙΚΩΝ.

3. Οι ανωτέρω αποφάσεις εντάσσονται στις Υ.Α. Α5/2005/99 [20-4-1999] και Υ.Α. Α5/3765/99 [22-6-1999], με ενημερωτικό έγγραφο από την ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ [31-1- 2007]

Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος

Η άδεια άσκησης επαγγέλματος **καταργήθηκε** και αντικαταστάθηκε με την Αναγγελία άσκησης επαγγέλματος που αφορά όλα τα επαγγέλματα υγείας. (osedae.gr,2012)

2.1.4 Επαγγελματικά Δικαιώματα

(Προεδρικό διάταγμα 83/89)

Οι πτυχιούχοι του τμήματος Αισθητικής της Σχολής Επαγγελματών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ) των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους ασχολούνται, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα όπως αυτός προσδιορίστηκε από τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες είτε αυτοδύναμα και προσφέρουν υπηρεσίες σε άτομα που ενδιαφέρονται για την αισθητική σώματος και προσώπου.

Ειδικότερα οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν δικαίωμα απασχόλησης, είτε ως στελέχη μονάδων, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι, στα εξής αντικείμενα και δραστηριότητες

- α) Στο θέατρο, κινηματογράφο και τηλεόραση.
- β) Στις επιχειρήσεις, που παρασκευάζουν καλλυντικά, συμμετέχοντας στην ανάπτυξη και παραγωγή νέων καλλυντικών προϊόντων, καθώς, και στην ποιοτική απόδοση από αισθητικής πλευράς.
- γ) Στις επιχειρήσεις, που πωλούν καλλυντικά (φαρμακεία, καταστήματα καλλυντικών), ως υπεύθυνα στελέχη.
- δ) Στις νοσοκομειακές μονάδες με δερματολογική ή ενδοκρινολογική ή νευρολογική κλινική σε καθήκοντα συνεργασίας με τους ιατρούς, στον τομέα της ειδικότητας τους (καθαρισμός προσώπου, ριζική αποτρίχωση, απίσχυση κ.λπ.).
- ε) Σε κάθε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα που εμφανίζεται με την εξέλιξη της τεχνολογίας και αποδεδειγμένα καλύπτεται από το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητας τους.

Οι πτυχιούχοι του αναφερόμενου τμήματος μπορούν να ιδρύουν και να λειτουργούν με βάση την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία, εργαστήρια αισθητικής (αισθητική προσώπου και σώματος, ριζική αποτρίχωση, μασάζ, ενόργανη, ανόργανη γυμναστική).

Οι πτυχιούχοι του αναφερόμενου τμήματος μπορούν να απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατάρτισης σε θέματα αισθητικής, σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης μπορούν να απασχοληθούν ως μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα της ειδικότητας τους.

Οι παραπάνω πτυχιούχοι ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω επαγγελματικών τους δικαιωμάτων μετά την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος που χορηγείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. (aesthetics.gr,2012)

2.1.5 Τα ειδικά καθήκοντα του αισθητικού

Σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας το έργο του αισθητικού συνίσταται στην περιποίηση και διατήρηση σε καλαίσθητη κατάσταση και εμφάνιση

του υγιούς ανθρώπινου σώματος δια της εφαρμογής εξωτερικώς πάντοτε, των ενδεδειγμένων προς τούτο φυσικών και τεχνικών μέσων και μεθόδων, ως ακολούθως:

1) Περιποίηση προσώπου και δέρματος εν γένει δια της χρησιμοποίησης κρεμών, γαλακτωμάτων, βαφών και λοιπών καλλυντικών σκευασμάτων, εγκεκριμένων υπό του Ανωτάτου Υγειονομικού Συμβουλίου.

2) Μάλαξη προσώπου, λαιμού και σώματος δια χειρός ή με τη βοήθεια ηλεκτρικών συσκευών, εφόσον μέσω αυτών δεν προκαλείται βλάβη του κυττάρου της επιδερμίδας.

3) Ψεκασμοί του δέρματος, ψυχροί ή θερμοί, δια ψεκαστήρος ή προσωπίδες (μάσκες ομορφιάς) με αβλαβείς ουσίες.

4) Αισθητική περιποίηση στήθους με ειδικές συσκευές μαλάξεων, υδροθεραπείας και παρασκευασμάτων νομίμως εγκεκριμένων, εφόσον με αυτές δεν προκαλείται βλάβη επί του μαζικού αδένος και κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης.

5) Απίσχυασις του σώματος δια λουτρών σάουνα, κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης.

6) Ψιμυθίωση (καλλωπισμός) προσώπου και σώματος.

7) Ατμόλουτρα δια την περιποίηση του προσώπου.

8) Αποψίλωση του δέρματος δια λαβίδας, δια συστήματος χαλάουα, δια κηρού ή φαρμάκων εγκεκριμένων ειδικώς υπό του Ανωτάτου Υγειονομικού Συμβουλίου ή μέσω ηλεκτρικού ρεύματος, εφόσον ο αισθητικός έχει υποστεί ειδική προς τούτο εκπαίδευση επί εξάμηνο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

9) Περιποίηση βλεφαρίδων.

(Αλεξιάδης, 2000)

2.2. Νομοθεσία κέντρων θαλασσοθεραπείας –spa

2.2.1

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 230

24 Οκτωβρίου 2006

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3498

Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ
ΧΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι

ακόλουθοι ορισμοί:

Ιαματική πηγή είναι φυσική ανάβλυση ή άντληση ιαματικού φυσικού πόρου με τεχνικό έργο, όπως από γεώτρηση, φρέαρ, τάφρο ή σήραγγα (φυσική ή τεχνητή) ή φυσική δημιουργία ιαματικού πηλού. Ως ιαματικοί φυσικοί πόροι θεωρούνται φυσικά νερά (ψυχρά ή θερμά), ατμοί, φυσικά αέρια ή πηλοί, που έχουν ιαματικές ιδιότητες, αναγνωρισμένες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Ιαματικός τουρισμός είναι ειδική μορφή παροχής τουριστικών υπηρεσιών σε περιοχές των οποίων κύριο χαρακτηριστικό αποτελεί η χρήση αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων σε ειδικές εγκαταστάσεις. Μονάδες ιαματικής θεραπείας είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ιαματικών

φυσικών πόρων υπό ιατρική παρακολούθηση για λόγους υγείας (προληπτικούς ή θεραπευτικούς), φυσικής αποκατάστασης ή και αναζωογόνησης ιδίως με υδροθεραπεία, ποσιθεραπεία, εισπνοθεραπεία, ρινοπλύσεις, ατμόλουτρα, πηλοθεραπεία, καταιονισμούς ή άλλες επιστημονικώς αναγνωρισμένες μεθόδους.

Κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού είναι ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών ιαματικού τουρισμού με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στις οποίες εντάσσονται μονάδες ιαματικής θεραπείας ή και εγκαταστάσεις θαλασσοθεραπείας, στις οποίες γίνεται οπωσδήποτε χρήση ιαματικών φυσικών πόρων. Κέντρα θαλασσοθεραπείας είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στις οποίες γίνεται χρήση θερμαινόμενου θαλασσινού νερού, άμμου, λάσπης, φυκιών και άλλων θαλάσσιων ουσιών για λόγους υγείας, προληπτικούς ή θεραπευτικούς, υπό ιατρική παρακολούθηση και σε συνδυασμό με το θαλάσσιο περιβάλλον. Κέντρα αναζωογόνησης (spa) είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ή ιαματικών

φυσικών πόρων ή θερμαινόμενου θαλασσινού νερού ή θερμού φυσικού νερού με προσθήκες ιαματικών φυσικών πόρων ή ζεστού φυσικού νερού με την προσθήκη πηλών, βοτάνων, φυτών, αρωμάτων, ηφαιστειακής ή χαλαζιακής άμμου, φωτός, θερμότητας, μασάζ, ατμόλουτρων διαφόρων τύπων, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών αναζωογόνησης, ευεξίας και αισθητικής του σώματος. Τα κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας δύνανται να περιλαμβάνουν εγκαταστάσεις αναζωογόνησης ή και ειδικές εγκαταστάσεις φυσικής αποκατάστασης και προετοιμασίας αθλητών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις χρήσης ή άλλης αξιοποίησης ιαματικών φυσικών πόρων, καθώς και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας και αναζωογόνησης.

2. Οι διατάξεις για την έρευνα ή εκμετάλλευση του γεωθερμικού δυναμικού δεν έχουν εφαρμογή στους ιαματικούς φυσικούς πόρους.

2546 ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

5. Με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισηγήσεως του Ε.Ο.Τ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κριτήρια και ο τρόπος διανομής ιαματικών φυσικών πόρων σε περισσότερες εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού ή κέντρα θαλασσοθεραπείας ή αναζωογόνησης, καθώς και η διάθεση ιαματικών φυσικών πόρων για άλλες χρήσεις, όπως η εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας.

Άρθρο 3

Χρήση ιαματικών φυσικών πόρων

1. Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι χρησιμοποιούνται ή αξιοποιούνται στην περιοχή που εμφανίζονται με φυσική ανάβλυση ή άντληση με τεχνικό έργο.

2. Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι διατίθενται κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες μονάδων ιαματικής θεραπείας και ακολούθως για τις ανάγκες κέντρων ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού και κέντρων θαλασσοθεραπείας ή αναζωογόνησης.

3. Αν υπάρχει επάρκεια ιαματικών φυσικών πόρων, αυτοί δύνανται να διατίθενται σε περισσότερες μονάδες ιαματικής θεραπείας ή κέντρων ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού ή κέντρων θαλασσοθεραπείας ή αναζωογόνησης της ευρύτερης περιοχής.

4. Η διάθεση ιαματικών φυσικών πόρων για άλλες χρήσεις είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες ανάπτυξης του ιαματικού τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ – ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ – ΜΗΤΡΩΟ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Άρθρο 4

Διαδικασία αναγνώρισης

1. Για την αναγνώριση ιαματικών φυσικών πόρων απαιτείται αίτηση προς τον Ε.Ο.Τ. με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, την οποία μπορεί να υποβάλει ο κύριος, ο επικαρπωτής ή ο μισθωτής του ακινήτου στο οποίο αναβλύζει ή αντλείται ο φυσικός πόρος. Αίτηση για αναγνώριση προς

τον Ε.Ο.Τ. μπορεί να υποβάλει και Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου ή δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο, στο οποίο αναβλύζει ή αντλείται ο ιαματικός φυσικός πόρος.

2. Η διαδικασία αναγνώρισης μπορεί να κινηθεί και αυτεπαγγέλτως από τον Ε.Ο.Τ.. Στην περίπτωση αυτή ο Ε.Ο.Τ. καταρτίζει φάκελο με τα σχετικά δικαιολογητικά.

3. Με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο της αίτησης αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία που ακολουθείται. Στα απαιτούμενα δικαιολογητικά περιλαμβάνεται τοπογραφικό διάγραμμα της τοποθεσίας που βρίσκεται η ιαματική πηγή, υδρογεωλογική μελέτη, ραδιολογική έκθεση, μικροβιολογικές, φυσικές και χημικές αναλύσεις, καθώς και υγειονομική έκθεση για τις ενδείξεις και αντενδείξεις των ιδιοτήτων του ιαματικού φυσικού πόρου.

Άρθρο 5

Αναγνώριση ιαματικών φυσικών πόρων . Κατάργηση διακρίσεων

1. Φυσικοί πόροι που έχουν ιαματικές ιδιότητες αναγνωρίζονται με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων που προβλέπεται στο άρθρο 10 του παρόντος νόμου και πρόταση του Ε.Ο.Τ..

2. Η απόφαση αναγνώρισης φυσικών πόρων ως ιαματικών αναφέρει το είδος του φυσικού πόρου, την τοποθεσία ανάβλυσης ή άντλησης, τα φυσικά, χημικά, ραδιολογικά και βιολογικά χαρακτηριστικά του, τις ιαματικές

ιδιότητες και τις ενδείξεις και αντενδείξεις για την ασφαλή χρήση του και συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα, εγκεκριμένο από τον Ε.Ο.Τ., το οποίο σε φωτοσμίκρυνση συνδημοσιεύεται στην Εφημερίδα

της Κυβερνήσεως και στο οποίο αποτυπώνεται η θέση ανάβλυσης ή άντλησης, καθώς και τα κτίσματα ή έργα που υπάρχουν γύρω από την ιαματική πηγή και σε απόσταση διακοσίων μέτρων από αυτή.

3. Οι διατάξεις που διακρίνουν τις ιαματικές πηγές σε τοπικής και τουριστικής σημασίας καταργούνται.

Άρθρο 6

Κυριότητα ιαματικών φυσικών πόρων

1. Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι, που αναγνωρίζονται μετά την ισχύ του νόμου αυτού, ανήκουν κατά κυριότητα στον Ε.Ο.Τ. ανεξαρτήτως της κυριότητας του εδάφους επί του οποίου εμφανίζονται, αντλούνται ή αξιοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο, εκτός αν αυτοί ευρίσκονται σε κοινόχρηστους χώρους αιγιαλού και παραλίας οι οποίοι ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, ενώ η χρήση και η εκμετάλλευση ανήκει στον Ε.Ο.Τ..

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η κυριότητα αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων που ανήκει στο Δημόσιο περιέρχεται αυτοδικαίως στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού(Ε.Ο.Τ.).

3. Από το νόμο αυτόν δεν θίγονται ιδιωτικά δικαιώματα κυριότητας επί αναγνωρισμένων ιαματικών πηγών που υφίσταντο κατά την 1.1.1920 σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2188/1920. Το δικαίωμα κυριότητας ιδιωτών επί ιαματικών πηγών ασκείται εντός των ορίων της κείμενης νομοθεσίας.

4. Σε περίπτωση λύσεως του Ε.Ο.Τ. ή καταργήσεως του δημόσιου χαρακτήρα του, η κυριότητα των

ιαματικών φυσικών πόρων περιέρχεται στο Δημόσιο.

Άρθρο 7

Μητρώο Ιαματικών Φυσικών Πόρων

1. Στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) τηρείται Γενικό Μητρώο Ιαματικών Φυσικών Πόρων, στο οποίο καταχωρίζονται οι αποφάσεις αναγνώρισης με τα δικαιολογητικά που τις συνοδεύουν.
2. Στο Μητρώο καταχωρίζονται επίσης τοπογραφικά διαγράμματα του ακινήτου επί του οποίου αναβλύζει ιαματική πηγή ή αντλείται ιαματικός φυσικός πόρος, τίτλοι κυριότητας του ακινήτου, πάσης φύσεως αναλύσεις, ιατρικές εκθέσεις, υδρογεωλογικές μελέτες, αναλυτικά σχέδια υφιστάμενων ή μελλοντικών εγκαταστάσεων άντλησης ή

**ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ
ΠΡΩΤΟ) 2547**

Άρθρο 8

Άρση αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων

1. Η αναγνώριση φυσικών πόρων ως ιαματικών αίρεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) όταν μεταβληθούν τα φυσικά ή χημικά ή βιολογικά ή άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά του φυσικού πόρου με αποτέλεσμα να εκλείψουν οι αναγνωρισμένες ιαματικές ιδιότητές του.
 - β) όταν λόγω ρυπάνσεως του υδροφόρου ορίζοντα ή της περιοχής στην οποία αναβλύζει ή αντλείται ο ιαματικός φυσικός πόρος εκλείψουν οι

εκμετάλλευσης, σχέδια μέτρων προστασίας, εκθέσεις ελέγχων διαφόρων αρχών, εκθέσεις ελέγχων του Ε.Ο.Τ., αντίγραφα αδειών για τις εγκαταστάσεις εκμεταλλεύσεως, αποφάσεις επιβολής μέτρων προστασίας ή αναθεωρήσεως αρχικών αδειών, αποφάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της εκμετάλλευσης ή άλλων συμβάσεων συνδεδεμένων με τη διαχείριση ή εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, τυχόν απόφαση άρσης της αναγνώρισης και κάθε είδους στατιστικά στοιχεία σχετικά με την αξιοποίηση του ιαματικού φυσικού πόρου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της τήρησης του Γενικού Μητρώου Ιαματικών Φυσικών Πόρων, το οποίο δύναται να τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται και η τήρηση περιφερειακών Μητρώων Ιαματικών Φυσικών Πόρων, καθώς και το περιεχόμενο των Μητρώων αυτών. ιαματικές ιδιότητες ή αλλοιωθούν τα χαρακτηριστικά του ιαματικού

φυσικού πόρου ή δεν διασφαλίζεται πλέον η δημόσια υγεία.

2. Η άρση της αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων και εισήγηση του Ε.Ο.Τ..

3. Με τη δημοσίευση της απόφασης για άρση της αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων θεωρείται ότι ανακαλούνται αυτοδικαίως όλες οι άδειες κέντρων ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού και μονάδων ιαματικής θεραπείας και απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση του όρου «ιαματικός» από εγκαταστάσεις που έκαναν χρήση του συγκεκριμένου φυσικού πόρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Άρθρο 9

Προστασία ιαματικών φυσικών πόρων

1. Ο Ε.Ο.Τ. έχει την αρμοδιότητα προστασίας της ποιότητας, της ποσότητας και των φυσικών, χημικών και βιολογικών χαρακτηριστικών των ιαματικών φυσικών πόρων.

2. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουριστικής Ανάπτυξης, καθορίζονται ζώνες προστασίας των ιαματικών φυσικών πόρων ανάλογα με τα υδρογεωλογικά δεδομένα και το περιβάλλον κάθε ιαματικής πηγής. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται τα ειδικότερα μέτρα προστασίας για κάθε ζώνη, ιδίως οι περιορισμοί στις χρήσεις γης εντός της έκτασης κάθε ζώνης προστασίας.

3. Ο χωροταξικός σχεδιασμός, επεκτάσεις ή τροποποιήσεις υφιστάμενων σχεδίων πόλεων ή ο πολεοδομικός καθορισμός επιτρεπόμενων χρήσεων, όταν αφορούν ζώνες προστασίας ιαματικών πηγών, δεν πρέπει να αναιρούν ή παραβιάζουν την προστασία των ιαματικών φυσικών πόρων.

4. Η χωροθέτηση ή εγκατάσταση ή επέκταση γεωργικών, κτηνοτροφικών, λατομικών, βιομηχανικών, βιοτεχνικών ή τουριστικών μονάδων,

καθώς και η εν γένει ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων εντός των ζωνών προστασίας δεν πρέπει να επηρεάζει τη διατήρηση της ποιότητας ή ποσότητας των ιαματικών φυσικών πόρων και επιτρέπεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

5. Μετά από γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων και απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Ε.Ο.Τ., η οποία εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουριστικής Ανάπτυξης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν να λαμβάνονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα για την προστασία αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων και να εξειδικεύονται οι επιτρεπόμενες ή μη δραστηριότητες και οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί ανά ζώνη προστασίας.

6. Στην απόφαση αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων είναι δυνατόν, μετά από γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων και εισήγηση του Ε.Ο.Τ., να περιλαμβάνονται και ειδικά μέτρα προστασίας, τόσο της περιοχής στην οποία αναβλύζει ή αντλείται ο ιαματικός φυσικός πόρος όσο και του υδροφόρου ορίζοντα. Σε περίπτωση που οι φυσικοί ιαματικοί πόροι εμπίπτουν σε κοινόχρηστους χώρους αιγιαλού παραλίας, αρμόδιος για την προστασία αυτών είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 10

Επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων

1. Συνιστάται Επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων η οποία αποτελείται από:

1) Ένα μέλος Δ.Ε.Π. ή ομότιμο καθηγητή Ανώτατου

Πανεπιστημιακού Ιδρύματος με ειδικότητα σχετική με τους ιαματικούς πόρους, ως Πρόεδρο.

2) Ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή δικηγόρο.

3) Έναν Προϊστάμενο υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. που είναι αρμόδια για τους ιαματικούς φυσικούς πόρους.

4) Έναν υπάλληλο του Γενικού Χημείου του Κράτους, με βαθμό Α', με ειδικότητα χημικού ή χημικού μηχανικού Α.Ε.Ι..

5) Έναν υπάλληλο του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών

6) Έναν υπάλληλο του Υπουργείου Ανάπτυξης με βαθμό Α', πτυχιούχο Α.Ε.Ι., από την υπηρεσία μεταλλείων, με ειδικότητα μεταλλειολόγου Α.Ε.Ι. (Ι.Γ.Μ.Ε.) με βαθμό Α', πτυχιούχο Α.Ε.Ι.

7) Έναν υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με βαθμό Α',

πτυχιούχο Α.Ε.Ι., από την υπηρεσία που είναι αρμόδια για τη διαχείριση και προστασία των υδάτων ή από την υπηρεσία χωροταξίας.

8) Έναν υπάλληλο του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης με βαθμό Α', πτυχιούχο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι..

9) Έναν υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με βαθμό Α', πτυχιούχο Α.Ε.Ι., της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγιεινής ή της Διεύθυνσης Υγειονομικής Μηχανικής και Υγιεινής Περιβάλλον

10) Έναν ειδικό επιστήμονα ως εκπρόσωπο του Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας.

11) Έναν ειδικό επιστήμονα που ορίζεται από τον Υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης.

του ν. 2530/1997, που αφορούν στις εξωπανεπιστημιακές δραστηριότητες και στα ασυμβίβαστα αντίστοιχα των μελών Δ.Ε.Π

Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές των μελών της, καθώς και ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του.

3. Η Επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων υπάγεται στον Ε.Ο.Τ. και υποστηρίζεται στο έργο της από μόνιμη γραμματεία και προσωπικό που διαθέτει ο Ε.Ο.Τ..

4. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για όσα θέματα ορίζονται

στο νόμο και για κάθε σχετικό θέμα που παραπέμπεται σε αυτήν από τον Υπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης ή τον Ε.Ο.Τ..

5. Με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής, να παρέχεται η δυνατότητα και να καθορίζονται οι όροι συνεργασίας της με Πανεπιστημιακά ή

Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα,

2548 ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

Ο Υπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης επιλέγει τον Πρόεδρο, το νομικό μέλος της Επιτροπής και τους αναπληρωτές τους, ενώ τα λοιπά μέλη προτείνονται από τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς τους με τους αναπληρωματικούς τους. Η συμμετοχή των μελών Δ.Ε.Π.

Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην Επιτροπή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 6

2. Η Επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής

μετά από σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων οργάνων αυτών, καθώς και με Ερευνητικά Κέντρα της Ελλάδας ή του εξωτερικού, υπηρεσίες του Δημοσίου ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα ή εξειδικευμένους επιστήμονες.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και

Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης καθορίζεται

η αποζημίωση του Προέδρου, των λοιπών μελών και

του γραμματέα της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών

Φυσικών Πόρων.

Άρθρο 11

Λήψη άμεσων μέτρων προστασίας

Για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου για τους ιαματικούς

Οι αποφάσεις αυτές δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν μέχρι έξι (6) μήνες από τη δημοσίευσή τους, δύνανται δε να παραταθούν για ένα ακόμη εξάμηνο.

Άρθρο 12

Απαλλοτριώσεις – Παραχωρήσεις

1. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση υπέρ του Ε.Ο.Τ. ακινήτων εντός των οποίων αναβλύζουν αναγνωρισμένες ιαματικές πηγές ή αντλούνται ιαματικοί

φυσικοί πόροι, καθώς και των αναγκαίων εκτάσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία και η αειφορία των αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων ή να καταστεί εφικτή η τουριστική αξιοποίηση περιοχών στις οποίες αναβλύζουν ιαματικές πηγές. Οι απαλλοτριώσεις υπέρ του Ε.Ο.Τ. κηρύσσονται για λόγους δημόσιας ωφέλειας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2882/2001, όπως ισχύουν και βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ε.Ο.Τ..

2. Εκτάσεις της παραγράφου 1 που ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου δύνανται να παραχωρούνται

φυσικούς πόρους δύναται ο Υπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης με απόφασή του να επιβάλλει προσωρινώς περιορισμούς ή τη λήψη μέτρων προστασίας, πέραν των προβλεπομένων, σε έργα ή πάσης φύσεως δραστηριότητες εντός των υφιστάμενων ζωνών προστασίας.

Για την αποτροπή κινδύνου εκτός των υφιστάμενων ζωνών προστασίας, οι ως άνω προσωρινοί περιορισμοί και μέτρα προστασίας επιβάλλονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουριστικής Ανάπτυξης και τυχόν άλλου αρμόδιου Υπουργού

κατά κυριότητα ή χρήση στον Ε.Ο.Τ. με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο και στο Κτηματολόγιο πλην περιπτώσεων εκτάσεων αιγιαλού, που παραχωρούνται μόνο κατά χρήση.

3. Ακίνητα της παραγράφου 1 που ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

μπορούν να απαλλοτριωθούν αναγκαστικώς υπέρ του Ε.Ο.Τ. ή να ανταλλαγούν με άλλες εκτάσεις του Ε.Ο.Τ. ή του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2882/

2001 ή να μεταβιβαστούν ή να παραχωρηθούν κατά χρήση στον Ε.Ο.Τ. ή να εισέρθουν σε επιχειρήσεις αξιοποίησης των ιαματικών φυσικών πόρων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης επιτρέπεται η παραχώρηση δασών και δασικών εκτάσεων προς τον Ε.Ο.Τ. για

τη δημιουργία εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πόρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δασικού Κώδικα.

.ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
Άρθρο 13
Διαχείριση ιαματικών φυσικών πόρων

2. Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων περιλαμβάνει κάθε μορφής αξιοποίηση των ιαματικών φυσικών πόρων, ιδίως τη χρήση τους σε εγκαταστάσεις του Ε.Ο.Τ., τη διάθεση και τη διανομή τους σε τρίτους έναντι ανταλλάγματος, την αποκλειστική ή μη παραχώρηση εκτάσεων και εγκαταστάσεων σε τρίτους για ορισμένο χρόνο και έναντι ανταλλάγματος, την επεξεργασία, τυποποίηση και διάθεση ιαματικών φυσικών πόρων ή προϊόντων τους από τον Ε.Ο.Τ. ή από τρίτους, την εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας, την εμφιάλωση ή την παραγωγή ειδικών προϊόντων με βάση τους ιαματικούς φυσικούς πόρους. Τα προαναφερόμενα ανταλλάγματα από τη διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων αποτελούν έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων λαμβάνει υπόψη τις κατά προτεραιότητα χρήσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 14, καθώς και την επάρκεια του διατιθέμενου φυσικού πόρου και πρέπει να εξασφαλίζει την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης ή τις ιαματικές του ιδιότητες.

Άρθρο 14

Διανομή ιαματικών φυσικών πόρων

1. Ιαματικοί φυσικοί πόροι που βρίσκονται σε επαρκείς ποσότητες διανέμονται κατά προτεραιότητα σε

1. Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων ανήκει στον Ε.Ο.Τ.. Η διαδικασία και οι όροι ανάθεσης της διαχείρισης των ιαματικών φυσικών πόρων σε τρίτους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Ε.Ο.Τ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

εγκαταστάσεις ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού-θερμαλισμού ή κέντρα θαλασσοθεραπείας ή αναζωογόνησης της περιοχής που αναβλύζουν ή αντλούνται, υπό την προϋπόθεση ότι κατά τη διανομή δεν αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά τους και ιδίως οι ιαματικές τους ιδιότητες.

2. Ο Ε.Ο.Τ. ή τρίτος στον οποίο ανατίθεται η διανομή ιαματικών φυσικών πόρων αναλαμβάνει την κατασκευή, συντήρηση, παρακολούθηση και λειτουργία των αναγκαίων για τη διανομή εγκαταστάσεων και δικτύων και έχει δικαίωμα να εισπράττει οικονομικό ανάλλαγμα από τα πρόσωπα στα οποία διανέμεται ο φυσικός πόρος. Τα εισπραττόμενα από τον Ε.Ο.Τ. ανταλλάγματα αποτελούν έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Ο Ε.Ο.Τ. ή τρίτος διανομέας ιαματικών φυσικών πόρων μπορεί να προβαίνει στα αναγκαία τεχνικά έργα για την άντληση ή τη διατήρηση ή βελτίωση της απόδοσης υφιστάμενων έργων υδροληψίας ή την αύξηση της ποσότητας και διατήρηση της ποιότητας των ιαματικών φυσικών πόρων ή την προστασία αυτών, καθώς και να εγκαθιστά δίκτυο διανομής διερχόμενο από κοινόχρηστους χώρους. Εφόσον είναι αναγκαία διέλευση δικτύου από ιδιωτικά ακίνητα, με κοινή απόφαση των

Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης δύναται να κηρύσσεται απαλλοτριώση ή να συνιστάται δουλεία υπέρ και με δαπάνες του Ε.Ο.Τ. κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων και σε περιπτώσεις αιγιαλού παραλίας, σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2971/ 2001 (ΦΕΚ 285 Α').*01002302410060020*

4. Έργα υδροληψίας, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας, βελτίωσης απόδοσης υφιστάμενων έργων, έρευνας, κατασκευής δικτύου μεταφοράς, διανομής και προστασίας ιαματικών φυσικών πόρων εγκρίνονται από τον Ε.Ο.Τ., αφού χορηγηθούν οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αδειοδοτήσεις.

5. Εφόσον ιαματικοί φυσικοί πόροι διανέμονται μέσω δικτύου, ο χρήστης αποκτά κυριότητα στο διατιθέμενο σε αυτόν φυσικό πόρο και καταβάλλει αντάλλαγμα ανάλογο με το είδος, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τις συγκεκριμένες ιαματικές ιδιότητες, το κόστος άντλησης και διανομής αλλά και την ποσότητα του χρησιμοποιούμενου φυσικού πόρου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης η οποία εκδίδεται κατόπιν προτάσεως του Ε.Ο.Τ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα κριτήρια με τα οποία πρέπει να γίνεται η διανομή των ιαματικών φυσικών πόρων σε περισσότερες εγκαταστάσεις, ο τρόπος διανομής, οι προδιαγραφές των αναγκαίων για τη διανομή δικτύων, καθώς και οι προδιαγραφές για τη συντήρηση και ασφαλή λειτουργία των δικτύων διανομής και των αναγκαίων τεχνικών έργων, ο τρόπος και οι διαδικασίες ανάθεσης του έργου της διανομής σε τρίτους, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού του ανταλλάγματος του

κυρίου του διατιθέμενου ιαματικού φυσικού πόρου, καθώς και του διανομέα για τις υπηρεσίες του και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

7. Ο διανομέας ιαματικών φυσικών πόρων δεν επιτρέπεται να είναι και χρήστης.

Άρθρο 15

Παραχωρήσεις σε τρίτους

1. Ο Ε.Ο.Τ. δύναται να προβαίνει στην παραχώρηση της εκμετάλλευσης των ιαματικών φυσικών πόρων σε τρίτους μετά από προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού.

2. Ανάλογα με την επάρκεια του παραχωρούμενου φυσικού πόρου ο Ε.Ο.Τ. μπορεί να προβαίνει σε μία ή περισσότερες παραχωρήσεις για κάθε ιαματική πηγή.

3. Οι παραχωρήσεις σε τρίτους γίνονται με την προϋπόθεση ότι ο παραχωρησιούχος θα αναλάβει για ορισμένο χρόνο την αποκλειστική ή εν μέρει εκμετάλλευση του διατιθέμενου ιαματικού φυσικού πόρου ή και ακινήτων ή εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ.. Ο παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβεί σε επενδύσεις

σε υφιστάμενες ή νέες εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού ή κέντρων θαλασσοθεραπείας ή αναζωογόνησης, τηρουμένων πάντα των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2971/ 2001 στις περιπτώσεις που αφορούν κοινόχρηστους χώρους αιγιαλού, παραλίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης και στις περιπτώσεις κοινόχρηστων χώρων αιγιαλού, παραλίας και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι βασικοί όροι των διακηρύξεων για την παραχώρηση ιαματικών φυσικών πόρων σε τρίτους. Στους όρους των διακηρύξεων αναφέρεται οπωσδήποτε το αντικείμενο της παραχώρησης (αποκλειστική ή εν μέρει

εκμετάλλευση συγκεκριμένων
ιαματικών φυσικών πόρων ή και
εγκαταστάσεων), οι όροι της
παραχώρησης και προσδιορίζεται ο
ανώτατος χρόνος της παραχώρησης, οι

επενδύσεις που θα πρέπει να γίνουν
και το αντάλλαγμα προς τον Ε.Ο.Τ., το
οποίο αποτελεί έσοδο του Ελληνικού
Δημοσίου.

2.2.2. Ειδικότητες εργαζομένων σε spa

Αυτό που ισχύει συνήθως είναι ότι ο χώρος του spa στελεχώνεται κυρίως από
αισθητικούς, θεραπευτές και φυσιοθεραπευτές. Εκείνοι αντλούνται από το χώρο της
Αισθητικής ή της Φυσικοθεραπείας επιπέδου ΤΕΙ ή ΙΕΚ, έχοντας επαρκή γνώση για
τις θεραπείες σώματος και προσώπου, λαμβάνοντας και εξειδίκευση από τα ίδια τα
ξενοδοχεία – SPA για τη χρήση συγκεκριμένων προϊόντων και θεραπειών.

Γνώσεις ενός SPA Therapist

Κάθε επαγγελματίας Spa Therapist πρέπει να γνωρίζει τις κατάλληλες τεχνικές και
θεραπείες προκειμένου να συμβάλλει αποτελεσματικά στην απομάκρυνση του πόνου,
της έντασης και του άγχους από το σώμα και το πνεύμα καθώς και στη διατήρηση της
ομορφιάς και της νεότητας.

Αναλυτικότερα, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο Spa Therapist θα πρέπει να είναι σε
θέση να γνωρίζει:

- Την ανατομία και τη φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος, καθώς και τις
βασικές αρχές δερματολογίας και παθολογίας
- Πρώτες βοήθειες και να είναι ικανός να τις προσφέρει σε πιθανή περίπτωση
συμβάντος στο χώρο του
- Τις βασικές αρχές υγιεινής και προστασίας στους εργασιακούς χώρους του
Spa
- Τα είδη και τα προϊόντα καλλυντικών, καθώς και τις τεχνικές θεραπειών
σώματος και προσώπου
- Τεχνικές επικοινωνίας με τους πελάτες του Spa, τους συνεργάτες και τους
ανωτέρους του
- Τεχνικές πώλησης και προώθησης υπηρεσιών Spa

- Τεχνικές εξυπηρέτησης και περιποίησης πελατών των Spa

2.2.3. Κρατική μέριμνα για την εξειδίκευση και την πιστοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην ειδικότητα του spa therapist.

Στη διαβούλευση, η οποία διενεργήθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για τη δημιουργία του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων εξετάστηκε και το θέμα της αναγνώρισης της πιστοποίησης. Όπως τόνισε και στην ημερίδα για τη συγκρότηση Εθνικού Πλαισίου, η αρμόδια υπουργός, κα Άννα Διαμαντοπούλου: «Οι πιστοποιημένες δεξιότητες και προσόντα σημαίνουν καλύτερες επαγγελματικές προοπτικές, περισσότερες ευκαιρίες επιτυχίας, λιγότερο άγχος εργασιακής ανασφάλειας. Το “μπορώ” που λέει ο κάθε Έλληνας στον εαυτό του, είναι σημαντικό να μπορεί να το έχει πιστοποιημένο και στα μάτια των άλλων. Διότι αυτό τον βοηθά να βγει στην αγορά εργασίας, εθνική και ευρωπαϊκή, με περισσότερα πλεονεκτήματα. Και περισσότερα πλεονεκτήματα μεταφράζονται σε καλύτερες αμοιβές». Με βάση όλα τα παραπάνω, απαραίτητη θα είναι και η πιστοποίηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα της αισθητικής, της φυσικοθεραπείας, του μασάζ και των εναλλακτικών μεθόδων θεραπείας, των spa therapists και massage therapists. Οι απαιτήσεις της αγοράς φαίνεται να οδηγούν στην αναζήτηση πιστοποιημένου ανθρώπινου δυναμικού σε όλους τους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας, επομένως και στον τομέα του spa. Ο επαγγελματίας στον χώρο του spa θα διαθέτει πλέον έγκυρη απόδειξη των γνώσεων του, για να ασκεί το επάγγελμά του. Αυτό αποτελεί θετική εξέλιξη, ειδικότερα για τους νέους επαγγελματίες που μπαίνουν δυναμικά στην αγορά εργασίας, οι οποίοι θα μπορούν να αποδεικνύουν ότι κατέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες στο αντικείμενό τους. Παράλληλα, και οι έμπειροι επαγγελματίες θα μπορούν να πιστοποιήσουν τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει στο αντικείμενο που δραστηριοποιούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ-SPA

Η Αισθητική ξεκινά από το φαινομενικά επιφανειακό επίπεδο της εξωτερικής εξύψωσης και ομορφιάς και μπορεί να φτάσει σε μεγάλο βάθος, δηλαδή στη συνολική εξύψωση, πρόληψη και εναρμόνιση του ανθρώπου, περιλαμβάνοντας ολόκληρη τη ζωή του. Μπορεί δηλαδή να γίνει ένα ζωτικό λειτούργημα για την ατομική και κοινωνική ευζωία.

Οι δύο γενικές κατευθύνσεις της Αισθητικής, δηλαδή η κλασική και η συνολική, δείχνουν το διαφορετικό βάθος της φροντίδας.

Κλασική Αισθητική

Η παραδοσιακή κατεύθυνση της Αισθητικής φροντίζει το πρόσωπο και τα χέρια με τις κλασικές μεθόδους (καθαρισμός, μασάζ, νερά-ατμοί, μάσκες, μεικ απ κ.α.) και θα εξακολουθήσει να είναι κεντρική και στο μέλλον. Η κλασική κατεύθυνση επεκτείνεται είτε σε έκταση, δηλαδή σε όλο το σώμα (πράγμα που δεν πρέπει να συγχέεται με την συνολική Αισθητική) και μπορεί να περιλαμβάνει και περιοχές που θεωρούνται πιο ιατρικές (π.χ. φροντίδα ποδιών), είτε διευρύνεται προς την συνολική Αισθητική.

Συνολική Αισθητική

Η διευρυμένη αυτή κατεύθυνση της Αισθητικής δεν είναι μια ειδίκευση της Αισθητικής, ούτε απλώς μια Αισθητική όλου του σώματος, όπως συχνά πιστεύεται, αλλά πηγαίνει σε βάθος και εναρμονίζει όλα τα επίπεδα του ανθρώπου από έξω και από μέσα, πάντα με ήπια φυσικά μέσα. Η ανάγκη για πιο συνολική φροντίδα προκύπτει από το γεγονός ότι ο άνθρωπος είναι ένα ενιαίο σύνολο, επομένως οι διαταραχές στο δέρμα τροφοδοτούνται από πολλές πλευρές. Από μέσα και από έξω. Αυτό σημαίνει ότι η κλασική φροντίδα του δέρματος δεν 20 επαρκεί, αλλά χρειάζεται και πιο συνολική φροντίδα και στο βαθύτερο σώμα, την ψυχή και το πνεύμα.

Στη πιο διευρυμένη Αισθητική εφαρμόζονται και συνολικές φροντίδες, όπως φυσικά αρώματα (αιθέρια έλαια), χρώματα, μουσική και χορός. Επίσης βιοματικές θεραπείες όπως π.χ. γιόγκα και άλλες ανατολικές τεχνικές, καθώς και οι δυτικές παραλλαγές τους συνήθως σε συνδυασμό με ενεργειακά και βιοματικά μασάζ, ενώ μεγάλο ρόλο παίζει επίσης η σωστή διατροφή και η πνευματική εξέλιξη. Αυτές οι μέθοδοι λειτουργούν κυρίως στη πηγή των διαταραχών, δηλαδή στην ψυχή και το πνεύμα, ενώ εξυψώνουν τον άνθρωπο με φυσικό τρόπο, φροντίζουν δηλαδή τον άνθρωπο σε όλο το βάθος του. Η διευρυμένη Αισθητική απαιτεί σαν απαραίτητη προϋπόθεση τις γνώσεις της κλασικής Αισθητικής, επιπρόσθετα όμως ενεργειακές και βιοματικές γνώσεις, αλλά κυρίως μια πιο διευρυμένη αντίληψη.(aesthetics.gr,2012)

3.1 .Υπηρεσίες ινστιτούτων αισθητικής

3.1.1. Αποτρίχωση

Αποτρίχωση είναι η απομάκρυνση των ανεπιθύμητων τριχών από δέρμα.(Λεονταρίδου,2010). Κρίνεται σκόπιμη για αισθητικούς αλλά και ψυχολογικούς λόγους. Υπάρχουν διάφοροι μέθοδοι αφαίρεσης τριχών, από τις οποίες επιλέγεται κάθε φορά εκείνη που είναι κατάλληλη σε σχέση με την ιδιοσυγκρασία το πρόβλημα και το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Η αποτρίχωση μπορεί να είναι μόνιμη ή και μη μόνιμη (προσωρινή).

Η μη μόνιμη αποτρίχωση χαρακτηρίζεται από την απομάκρυνση του στελέχους μόνο της τρίχας ή του στελέχους μαζί με τη ρίζα του και είναι μικρής χρονικής διάρκειας ή μεγάλης χρονικής διάρκειας ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για την επανέκφυση των τριχών μετά από την εφαρμογή της μεθόδου. Στο σύγχρονο ινστιτούτο αισθητικής οι υπηρεσίες που προσφέρονται σχετικά με την αποτρίχωση είναι **μη μόνιμη μεγάλης χρονικής διάρκειας και η μόνιμη αποτρίχωση.**

I) Μέθοδοι μη μόνιμης αποτρίχωσης μεγάλης χρονικής διάρκειας είναι

- Η μεταλλική λαβίδα αποτρίχωσης (τσιμπιδάκι αποτρίχωσης)
- Τα χημικά κολλώδη υλικά (αποτριχωτικά κεριά ,χαλάουα)

Τα κεριά αποτρίχωσης κεριά διακρίνονται σε :

- Κεριά θερμού τύπου
- Κεριά ψυχρού τύπου
- Λιποδιαλυτά κεριά

Εικόνα 6. Διπλή συσκευή αποτρίχωσης για κεριά θερμού και ψυχρού τύπου

Αντενδείξεις αποτρίχωσης με κεριά θερμού τύπου :

- Σε φλεβίτιδα
- Σε κηρούς
- Σε ευρυαγγείες
- Και γενικότερα σε κυκλοφορικά προβλήματα των κάτω άκρων

Αντενδείξεις αποτρίχωσης με κολλώδη υλικά:

- Δέρμα λεπτό, ευαίσθητο, που ερεθίζεται εύκολα
- Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη
- Κυκλοφοριακά προβλήματα των κάτω άκρων (περισσότερο για κεριά θερμού τύπου)

II) Μέθοδοι μόνιμης αποτρίχωσης

- Ριζική αποτρίχωση (με ηλεκτρικό ρεύμα)

Αντενδείξεις ριζικής αποτρίχωσης:

- Όλες οι δερματοπάθειες

- Η επιληψία
- Ο σακχαρώδης διαβήτης
- Τα καρδιακά προβλήματα (κατόπιν συμβουλής γιατρού)
- Οι εμπύρετες καταστάσεις
- Τα υπέρτασικά άτομα
- Οι νευροπαθείς (κατόπιν συμβουλής γιατρού)
- Η ύπαρξη βηματοδότη.

Περιοχές στις οποίες δεν εφαρμόζουμε ηλεκτρική αποτρίχωση είναι:

- Περιοχές με τριχοφόρους σπίλους
- Γύρω από τον ακουστικό πόρο
- Στην περιοχή του τρίδυμου νεύρου
- Στη μασχάλη
- Στον ομφαλό
- Επάνω στη θηλέα άλω.

Περίοδοι κατά τις οποίες δεν επιτρέπεται η ηλεκτρική αποτρίχωση είναι:

- Τους τρεις τελευταίους μήνες της κύησης και για όσους μήνες θηλάζει το βρέφος η μητέρα
- Της έμμηνου ρύσεως, διότι η γυναίκα είναι πιο ευαίσθητη και αισθάνεται πιο έντονα τον πόνο.

- **Φωτοαποτρίχωση (με έντονο παλμικό φως, IPL)**

Αντενδείξεις φωτοαποτρίχωσης :

- Σε νεοπλάσματα
- Σε ιστορικό κακής επούλωσης τραυμάτων
- Σε ιστορικό χηλοειδών
- Σε φωτοδερματίτιδα
- Σε φωτοαλλεγία
- Στη λήψη φωτο- ευαίσθητων φαρμάκων
- Στη λήψη φαρμάκων
- Σε σακχαρώδη διαβήτη
- Σε επιληψία
- Σε αιμοφιλία

Εικόνα 7. Μηχάνημα αποτρίχωσης IPL

3.1.2. Περιποίηση προσώπου

Η αισθητική προσώπου αφορά την περιποίηση και διατήρηση, σε καλαίσθητη κατάσταση και εμφάνιση του προσώπου με τη χρήση καλλυντικών σκευασμάτων. Ακόμα με τη χρήση διαφόρων ηλεκτρικών μηχανημάτων πραγματοποιούνται ολοκληρωμένες θεραπείες. Η επιλογή των καλλυντικών προϊόντων γίνεται προσεκτικά από τον αισθητικό για τον κάθε πελάτη ξεχωριστά ανάλογα με τις ανάγκες του. Οπότε οι θεραπείες που προσφέρονται σε ένα ινστιτούτο αισθητικής είναι είτε μόνο προϊόντικές είτε με χρήση ειδικών μηχανημάτων. Καλλυντικά ονομάζονται οι ουσίες ή τα παρασκευάσματα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τα διάφορα μέρη του σώματος ή με τα δόντια και το βλεννογόνο της στοματικής κοιλότητας με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τον καθαρισμό, τον αρωματισμό ή την προστασία τους για να τα διατηρήσουν σε καλή κατάσταση, να μεταβάλλουν την εμφάνιση τους ή για να διορθώσουν οσμές του σώματος. (Βέγγος, 2004)

Ι) Σήμερα στο εμπόριο κυκλοφορεί μεγάλος αριθμός προϊόντων. Τα είδη των προϊόντων που χρησιμοποιούνται στο ινστιτούτο αισθητικής είναι :

- Γαλακτώματα
- Λοσιόν
- Κρέμες
- Γέλες (gel)
- Απολεπίστηκα προϊόντα (peeling)
- Μάσκες
- Αμπούλες ή οροί
- Αντηλιακά

Εικόνα 8. Εφαρμογή μάσκας στο πρόσωπο

ΙΙ) Οι θεραπείες μπορούν να επιτευχθούν και με τη χρήση μηχανημάτων, τα οποία αποτελούν το βασικό εξοπλισμό ενός ινστιτούτου αισθητικής, προκειμένου να λειτουργήσει ολοκληρωμένα για μία θεραπεία προσώπου.

Τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται είναι:

- Μηχάνημα ατμού με όζον
- Μηχάνημα απολέπισης
- Μηχάνημα αρωματοθεραπείας
- Μηχάνημα υπερήχων
- Μηχάνημα μικροδερμοαπόξεσης
- Μηχάνημα ιονισμού
- Μηχάνημα διάγνωσης επιδερμίδας
- Μηχάνημα ηλεκτροθεραπείας (με σύσφιξη)
- Μηχάνημα υψισύχων
- Μηχάνημα δερμοαπόξεσης (με διαμάντι)

III) Οι θεραπείες που προσφέρει ένα ινστιτούτο αισθητικής εφαρμόζονται σε υγιές δέρμα και στοχεύουν στην περιποίηση του προσώπου, βασισμένες πάντα στις ανάγκες του εκάστοτε δέρματος και είναι οι ακόλουθες:

Βαθύς καθαρισμός του δέρματος: διαδικασία κατά την οποία ο αισθητικός έχει ως σκοπό την απομάκρυνση των ρύπων κ του σμήγματος από το δέρμα με την βοήθεια καλλυντικών προϊόντων και μηχανημάτων αισθητικής.

Περιποίηση ενυδάτωσης : στοχεύει στην πρόσληψη υγροσκοπικών ουσιών από το δέρμα και στην μείωση απώλειας νερού απ αυτό με τη χρήση των κατάλληλων προϊόντων και μηχανημάτων ,δηλαδή προσφέρει υγρασία στο δέρμα και προκαλεί αναδόμηση της υδρολιπιδικής μεμβράνης αυξάνοντας τα λιπίδιά της αντιμετωπίζοντας έτσι την αφυδάτωση και την επιδερμική γήρανση των ιστών.

Αντιγηραντική- συσφικτική θεραπεία : στοχεύει κατά κύριο λόγο στην πρόληψη του γήρατος αλλά και στην αντιμετώπιση αυτού με βελτίωση της εμφάνισης των επιφανειακών γραμμών, της χαλάρωσης και της αύξησης της ταχύτητας ενυδάτωσης . Ενισχύει τη δράση των ινοβλαστών, τα κύτταρα που είναι υπεύθυνα για τη δημιουργία ελαστίνης και κολλαγόνου, δηλαδή των δύο βασικών πρωτεϊνών που συμβάλλουν σημαντικά στην τόνωση του δέρματος. Βελτιώνει την ελαστικότητα και την ανθεκτικότητα και μειώνει ορατά το βάθος των ρυτίδων. Η επιδερμίδα δείχνει σφριγηλή και λεία.

Θεραπεία για την αντιμετώπιση της ακμής: (σε συνεργασία με δερματολόγο εάν κριθεί απαραίτητο). Στόχος της είναι η μείωση της λιπαρότητας και της παραγωγής σμήγματος, η απόφραξη του τριχοσμηγματικού θύλακα και η επαναφορά της φυσιολογικής χλωρίδας της επιδερμίδας. Εφόσον έχει παρέλθει η θεραπεία της ακμής από τον ειδικό ιατρό (δερματολόγο) μπορεί πλέον ο αισθητικός να εφαρμόσει τις γνώσεις με σκοπό τον καθαρισμό του δέρματος από τις υπάρχουσες βλάβες και τα σημάδια, την ρύθμιση της λιπαρότητας και την ενυδάτωση της επιδερμίδας.

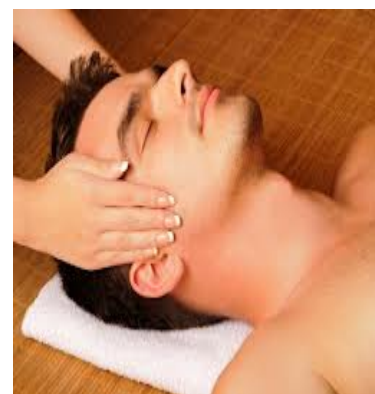
Θεραπείες λεύκανσης του δέρματος: (ως αντιμετώπιση των δυσχρωμιών)έχουν ως στόχο την απομάκρυνση κηλίδων και πανάδων στο δέρμα. Προκαλούν την απόπτωση της εξωτερικής στιβάδας της επιδερμίδας και διεγείρουν τη φυσική διαδικασία ανανέωσης των κυττάρων της κεράτινης στιβάδας. (evmorfon.gr,2012)

Ήπια απολέπιση του δέρματος: με αντίστοιχα προϊόντα που σκοπεύουν στην μηχανική απόσπαση των νεκρών κυττάρων από την επιφάνεια της επιδερμίδας

Βαθύτερη απολέπιση του δέρματος: με ειδικά προϊόντα, όπως οξέα φρούτων στην κατάλληλη περιεκτικότητα που προκαλείται ερεθιστική δράση στο δέρμα διεγείροντας το μηχανισμό της κερατινοποίησης προωθώντας την αναγέννηση της κεράτινης στιβάδας. Αποτελούν την κατάλληλη επιλογή για ώριμα, λιπαρά και ακνεϊκά δέρματα.

Θεραπεία ματιών : το δέρμα γύρω από τα μάτια αφυδατώνεται εύκολα και δημιουργεί "μαύρους κύκλους" και σακούλες, λόγω της αργής αιματικής κυκλοφορίας στην περιοχή. Η συχνή χρήση των μυών των ματιών δημιουργεί εκφραστικές ρυτίδες. Για την αποφυγή των καταστάσεων αυτών οι θεραπείες στοχεύουν στην ενυδάτωση και αποσυμφόρηση με ειδικά προϊόντα μόνο για τα μάτια. (evmorfon.gr,2012)

Μάλαξη : η ολοκλήρωση των θεραπειών στην περιποίηση προσώπου επιτυγχάνεται με την μάλαξη. Αποτελείται από ένα σύνολο χειρισμών που εφαρμόζεται στο δέρμα και στοχεύει στην καλύτερη οξυγόνωση των ιστών, την πρόσληψη θρεπτικών συστατικών και την αποβολή των άχρηστων προϊόντων του μεταβολισμού από τα κύτταρα τη μυϊκή χαλάρωση και μυϊκή

Εικόνα 9. Μάλαξη στο πρόσωπο

τόνωση, την αύξηση των αναπλαστικών λειτουργιών των κυττάρων.

Οι **αντενδείξεις** της μάλαξη είναι οι παρακάτω:

- Πληγές και εγκαύματα
- Δερματικές παθήσεις
- Αιμορροφιλία
- Πρόσφατες ουλές
- Ακμή

Οι **αντενδείξεις** στις θεραπείες προσώπου έχουν να κάνουν με τον περιορισμό των αισθητικών υπηρεσιών σε υγιές και μόνο δέρμα. Ακόμη οι θεραπείες αντενδείκνυνται σε

- ανοικτές πληγές,
- τα τραύματα
- τα εγκαύματα
- οι ευρυαγγείες
- οι δερματοπάθειες
- οι αλλεργίες
- τα ευαίσθητα δέρματα.

Οι περιποιήσεις των μηχανημάτων **αντενδείκνυνται** σε άτομα:

- Επιληπτικά
- Με προβλήματα καρδιάς
- Έντονες ευρυαγγείες
- Καρκίνο
- Εγκαύματα
- Μετεγχειρητικό στάδιο
- Κρεατοελιές
- Φλεγμονή
- Επιρρεπής στους σπασμούς
- Με μεταλλικό στοιχείο στο σώμα

3.1.3. Περιποίηση σώματος

Η περιποίηση σώματος αφορά την εφαρμογή τεχνικών και μεθόδων οι οποίες διατηρούν την εμφάνιση του δέρματος καθώς και την βελτίωση τυχόν "παθολογικών καταστάσεων" σε πάσχουσες περιοχές του σώματος που πιθανόν παρουσιάζονται σε αυτό .Οι υπηρεσίες που προσφέρονται σε ένα ινστιτούτο αισθητικής για την περιποίηση του σώματος απαιτούν την χρήση προϊόντων και μηχανημάτων όπως και στην περιποίηση του προσώπου αλλά της μάλαξης.

I) Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε ένα ινστιτούτο αισθητικής προκειμένου να δοθούν οι κατάλληλες υπηρεσίες για την περιποίηση του σώματος είναι:

- Κρέμες σώματος
- υδατικά και ελαιώδη διαλύματα (αμπούλες, οροί)
- μάσκες
- προϊόντα απολέπισης (peeling)
- αιθέρια έλαια

II) Τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στο ινστιτούτο αισθητικής έχουν ως κύριο σκοπό την ολοκλήρωση της θεραπείας . Τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται είναι τα εξής:

- Μηχάνημα πρεσσοθεραπείας
- Μηχάνημα αεροβικής γυμναστικής
- Μηχάνημα ηλεκτροθεραπείας
- Μηχάνημα παθητικής μυο- γυμναστικής (αδυνατίσματος), εκγύμνασης μυών
- Μηχάνημα μάλαξης
- Μηχάνημα ενδυνάμωσης σώματος
- Μηχάνημα θερμοκουβέρτας
- Μηχάνημα αδυνατίσματος μέσω θερμότητας
- Μηχάνημα φωτοενδοδερμίας
- Μηχάνημα διάγνωσης με υπερήχους
- Μηχάνημα ιονισμού
- Μηχάνημα ηλεκτροδιέγερσης μυών και υπερύθρων
- Μηχάνημα ενδοδερμικής μάλαξης

- Μηχάνημα θερμολιποδιάλυσης

Όλες οι υπηρεσίες που προσφέρονται σε ένα ινστιτούτο αισθητικής αποσκοπούν στο να θεραπεύσουν και να βελτιώσουν την εικόνα του πελάτη.

III) Οι αισθητικές περιποιήσεις που πραγματοποιούνται σε ένα ινστιτούτο αισθητικής σχετίζονται με την απολέπιση του σώματος, την θαλασσοθεραπεία, την θερμοθεραπεία, την κρυοθεραπεία, την και την μάλαξη.

Απολέπιση : έχει σκοπό την απομάκρυνση των νεκρών κυττάρων του δέρματος έτσι ώστε να απορροφηθούν καλύτερα τα προϊόντα που θα εφαρμοστούν στις περιποιήσεις .

Αντενδείξεις :

- σε πληγές
- εξογκώματα
- στις περιοχές των θηλών του στήθους και
- σε περιοχές με προβλήματα των τριχοειδών αδένων

Εικόνα 10. Μηχάνημα θερμοκουβέρτας

Θαλασσοθεραπεία : περιποίηση με φύκια. Έχει σκοπό την διαστολή των πόρων μέσω της εφίδρωσης και της υπεραιμίας για καλύτερη διαπερατότητα των ενεργών συστατικών των φυκιών (ιώδιο, ιχνοστοιχεία, βιταμίνες). Οι ιδιότητες των φυκιών είναι αναπλαστικές ,ενυδατικές , απισχναντικές.

Αντενδείξεις σε άτομα με :

- Καρδιακές ή νεφρικές παθήσεις
- Προβλήματα πίεσης
- Κιρσούς ή φλεβίτιδα
- Αλλεργίες (λόγω πρόκλησης ερεθισμών)
- Προβλήματα του θυρεοειδή

Κρυοθεραπεία : έχει σκοπό τη μερική σύσφιξη της επιδερμίδας. Στην θεραπεία αυτή γίνεται χρήση καλλυντικών που δίνουν την αίσθηση του κρύου όταν εφαρμόζονται στην επιδερμίδα, με κύριο συστατικό την καμφορά.

Αντενδείξεις :

- Σε άτομα με υπερευαισθησία στο κρύο
- Σε άτομα με αλλεργία στην καμφορά
- Σε άτομα που κάνουν ομοιοπαθητική
- Σε δερματοπάθειες, πληγές, τραύματα, εγκαύματα

Θερμοθεραπεία : βασικός στόχος της θεραπείας είναι να διατηρηθεί η πάσχουσα περιοχή του σώματος που απασχολεί σε υψηλότερη θερμοκρασία απ το φυσιολογικό για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η αύξηση της θερμοκρασίας επιδιώκεται με τη χρήση προϊόντων και μηχανημάτων. (Δερβίσογλου,2003)

Αντενδείξεις :

- Σε άτομα με αλλεργίες
- Σε περιοχές του σώματος που έχουν φλεβίτη, κιρσούς
- Σε δερματοπάθειες, πληγές, τραύματα, εγκαύματα
- Σε άτομα με σοβαρές καρδιακές παθήσεις
- Σε άτομα με σοβαρές μορφές άσθματος
- Σε έγκυες γυναίκες

Μάλαξη : μέσο διέγερσης της κυκλοφορίας της περιοχής και τόνωσης του δέρματος. Έχει σκοπό να ανακουφίσει, να ξεκουράσει, να χαλαρώσει καθώς και να βοηθήσει το έργο των διαφόρων οργάνων και συστημάτων. Ακόμη η μάλαξη δρα αναζωογονητικά στους κατεστραμμένους ιστούς .

Η μάλαξη που εφαρμόζεται σε ένα ινστιτούτο είναι:

1) ηρεμιστική

2) λεμφική

3) κατά της κυτταρίτιδας

Αντενδείξεις :

- Σε άτομα με καρδιαγγειακά προβλήματα
- Σε άτομα με άσθμα, διαβήτη, υπέρταση
- Σε άτομα με αιμοφιλία
- Σε άτομα με οστεοπόρωση και οστεομυελίτιδα, οξεία αρθρίτιδα
- Σε άτομα με καρκίνο
- Σε άτομα με φυματίωση
- Σε άτομα με εγκεφαλικές διαταραχές
- Σε δερματοπάθειες
- Σε πρόσφατες σοβαρές εγχειρήσεις
- Σε φλεβίτιδες και κίρσους
- Σε εμπύρετες καταστάσεις
- Σε εγκαύματα, ανοιχτές πληγές
- Κατά τη διάρκεια εμμηνόρροιας
- Σε εγκυμοσύνη (μόνο με συμβουλή γιατρού)

Υπάρχουν κάποιες περιοχές στις οποίες απαγορεύεται να εφαρμόζεται μάλαξη. Οι περιοχές αυτές είναι οι εξής: περιοχή θυρεοειδούς, περιοχή υπογαστρίου, τρίγωνο Σκάρπα, προκάρδιος περιοχή, περιοχή έσω επιφάνειας βραχίονα, περιοχή μασχάλης, περιοχή ιγνυακού βόθρου. Οι περιοχές αυτές είναι περιοχές στις οποίες απαγορεύονται γενικά οι περιποιήσεις λόγω ευαισθησίας. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι υπάρχει πληθώρα εταιρειών που ασχολείται με την παρασκευή

ειδικών προϊόντων για την περιποίηση και θεραπεία των προβλημάτων του σώματος. Ακόμη πρέπει να υπογραμμίσει πως για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα είναι αναγκαίο να γίνει χρήση προϊόντων και μηχανημάτων σε συνδυασμό μιας θεραπείας. Τέλος, σημαντικό είναι πως ανάλογα με τις ουσίες των προϊόντων και την παρασκευαστική εταιρία πρέπει να ακολουθείται το πρωτόκολλο εφαρμογής για σωστά αποτελέσματα χωρίς λάθη και ανεπιθύμητες ενέργειες.

3.1.4. Ψιμοθίωση

Ή αλλιώς μακιγιάζ

Το μακιγιάζ είναι μια ειδική αισθητική τεχνική που έχει ως σκοπό με τη βοήθεια διαφόρων κοσμητικών προϊόντων συνήθως έγχρωμων , να μεταβάλλει, να αλλοιώνει και να μεταμορφώνει την όψη του προσώπου μερικές φορές και του σώματος ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Το μακιγιάζ γίνεται είτε στο χώρο του ινστιτούτο αισθητικής είτε στο χώρο που ζητάει ο πελάτης. (Αλιμπέρτη, Δριβάκου, Χονδρορίζου, 2003)

Διακρίνεται στο αισθητικό και το επαγγελματικό μακιγιάζ

Αισθητικό μακιγιάζ : ειδική τεχνική αισθητική με την οποία τονίζονται και βελτιώνονται τα όμορφα χαρακτηριστικά του προσώπου, ενώ εξαλείφονται ή περιορίζονται οι ασυμμετρίες και οι ατέλειες. Γίνεται χρήση έγχρωμων κοσμητικών προϊόντων. Επιδιώκεται η αρμονική ισορροπία του προσώπου σε σχήμα και χρωματισμό.

Επαγγελματικό μακιγιάζ : ειδική αισθητική τεχνική η οποία εξυπηρετεί κάποια επαγγελματική σκοπιμότητα στο χώρο της τέχνης. Εφαρμόζεται κυρίως σε ηθοποιούς και καλλιτέχνες του θεάτρου, του κινηματογράφου, της τηλεόρασης και σε συντελεστές διαφόρων άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (χορός, φωτογραφία) Βασικός σκοπός του επαγγελματικού μακιγιάζ είναι να δείχνει στο κοινό το πρόσωπο προσαρμοσμένο στο ρόλο , και όχι κατ' ανάγκη όμορφο.

Τα είδη του επαγγελματικού μακιγιάζ είναι :

- Θεατρικό μακιγιάζ
- Μακιγιάζ κινηματογράφου, τηλεόρασης
- Μακιγιάζ φωτογράφισης
- Μακιγιάζ πασαρέλας
- Νυφικό μακιγιάζ

Όλα αυτά δεν θα μπορούν να εφαρμοσθούν εάν δεν υπάρχουν τα κατάλληλα κοσμητικά προϊόντα τα οποία είναι τα εξής :

- Κρέμα βάση
- Καλυπτικά προϊόντα
- Χρωματισμένη βάση
- Πούδρα
- Ρουζ
- Χρώματα σκιών για το μακιγιάζ των ματιών
- Eyeliner
- Μολύβια ματιών, χειλιών, φρυδιών
- Κραγιόν
- Lip gloss
- Glitters
- Ψεύτικες βλεφαρίδες
- Μάσκαρα

(Σαββίδου,2008)

Εικόνα 11. Μακιγιάζ Φωτογράφισης

Η υφή, η ποιότητα, και η απόχρωση των προϊόντων διαφέρει ανάλογα με την παρασκευαστική εταιρία .Υπάρχει μεγάλη ποικιλία προϊόντων και εταιριών, έτσι δίνεται η δυνατότητα στον αισθητικό να επιλέξει αυτό που ταιριάζει καλύτερα στον πελάτη αλλά και στην δουλεία του. Ακόμη ο αισθητικός που θα εφαρμόσει το μακιγιάζ χρειάζεται και κάποια ειδικά εργαλεία, τα πινέλα. Τα πινέλα κυκλοφορούν στο εμπόριο σε διάφορα σχήματα και μεγέθη για να εξυπηρετούν τις ανάγκες του αισθητικού.

Εικόνα 12. Διάφορα πινέλα μακιγιάζ

3.1.5. Περιποίηση άκρων

Με την **Υ.Α.9516/22-1-2009** [αρ 1 παρ 3] δίδεται η δυνατότητα σε Συναδέλφους που διατηρούν <Εργαστήριο Αισθητικής> να αναπτύξουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα εντός των Εργαστηρίων Αισθητικής αποτελεί δε επιχειρηματικό δικαίωμα των Εργαστηριούχων Αισθητικών: **αρ1 .παρ 3**<να δημιουργήσουν μικτό κατάστημα περιποίησης χεριών-ποδιών μαζί με κομμωτήρια-κουρεία, εμπορία καλλυντικών, Εργαστήρια Αισθητικής, Πολυδύναμες μονάδες, ξενοδοχεία και θαλασσοπλοούντα πλοία.>

άρθρο 1 παρ 1 -τεχνίτης περιποίησης χεριών -ποδιών : είναι εκείνος που παρέχει υπηρεσίες στην περιποίηση των χεριών-ποδιών[ονυχοπλαστική-προσθετική νυχιών-άλλες τεχνικές κλπ.]

άρθρο 3 ειδικοί όροι υγιεινής

-Το οίκημα να είναι μόνιμης κατασκευής, να πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις του εκάστοτε εν ισχύ Γ.Ο.Κ. και να είναι χαρακτηρισμένο ως χώρος κυρίας χρήσης-στην περίπτωση λειτουργίας μικτού καταστήματος :**Εργαστηρίου Αισθητικής** και περιποίησης άκρων απαιτούνται ,για την περίπτωση παροχής υπηρεσιών χεριών-ποδιών **4 τμ. ανά θέση εργασίας και μόνιμο διαχωρισμένο χώρο από το υπόλοιπο κατάστημα.**

-τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία ή θα είναι μιας χρήσης ή θα αποστειρώνονται

μετά από κάθε χρήση σε ειδικό κλίβανο.

-Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων περιποίησης χεριών-ποδιών χορηγείται στους κατόχους αντίστοιχης άδειας άσκησης επαγγέλματος ή σε φυσικό πρόσωπο μη κάτοχο άδειας άσκησης επαγγέλματος ή σε νομικό πρόσωπο υπό την προϋπόθεση το εν λόγω κατάστημα θα είναι στελεχωμένο από προσωπικό με επαγγελματική άδεια

-Σε περίπτωση μεταβίβασης του καταστήματος ισχύουν Υ.Α απόφαση 10551/ΦΕΚ 246/26-2007<απλούστευση διαδικασίας έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος>. (osedae.gr,2012)

Παραπάνω, αναφέρθηκαν οι υπηρεσίες των ινστιτούτων αισθητικής, που ανήκουν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που μπορούν να αναπτυχθούν στην επιχείρηση υγείας. Όμως το μέγεθος και τα είδη αυτών εξαρτώνται από τις οικονομικές δυνατότητες του κάθε επιχειρηματία, δηλαδή το ποσό που μπορεί να διαθέσει για το σκοπό αυτό. Οι υπηρεσίες ενός ινστιτούτου αισθητικής εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από τη διάθεση του εκάστοτε επαγγελματία, να παρέχει στους πελάτες του τις περιποιήσεις που ο ίδιος επιλέγει μέσα από ένα ευρύ φάσμα θεραπειών. Κατά συνέπεια το κάθε ινστιτούτο είναι διαφορετικό από τα υπόλοιπα, αναδεικνύοντας έτσι τις ικανότητες του ιδιοκτήτη του.

3.2. Κέντρα θαλασσοθεραπείας -spa

3.2.1. Τι είναι spa

Η λέξη SPA αποτελείται από τα αρχικά του Sanitae per aqua που λατινικά σημαίνει «υγεία μέσω του νερού». Άλλη θεωρία υποστηρίζει ότι ο όρος SPA , πήρε την ονομασία του από την πόλη SPA στην περιοχή Walloon του Βελγίου, τόπο με θερμές πηγές, τύπου ιαματικού τουρισμού. Με τη σωστή έννοια του όρου το spa πρέπει να είναι ένας χώρος κοντά σε ιαματικά νερά, κυρίως ιαματικές πηγές, όπου οι άνθρωποι απολαμβάνουν τις ευεργετικές ιδιότητές τους. Τα «λουτρά» όπως τα έλεγαν οι πιο παλιοί, ήκμασαν ιδιαίτερα στην χώρα μας όπου οι ιαματικές πηγές αφθονούν. Τα Μέθανα, η Υπάτη, η Αιδηψός, έγιναν συνώνυμα με τόπους συνάθροισης ηλικιωμένων που πάσχουν είτε από δερματοπάθειες είτε από παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος είτε από άλλες παθήσεις(νευραλγία,πονοκέφαλους, κ.τ.λ) Οι τόποι αυτοί συγκέντρωναν κυρίως εσωτερικό τουρισμό και ενώ οι ιδιότητες των νερών ήταν και παραμένουν εξαιρετικές , η τουριστική υποδομή ήταν, μέχρι πρότινος, σχεδόν μηδαμινή. Άλλες χώρες όπως η Ιταλία και η Γερμανία, εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο τον φυσικό αυτό πλούτο, δημιουργώντας λουτροπόλεις-μύθους. Αρκετά αργότερα, όταν ανακαλύφθηκαν και έγιναν προσιτοί εξωτικοί τουριστικοί «παράδεισοι», όπως π.χ. η Ταϊλάνδη, το ανατολικού τύπου μασάζ έγινε το όνειρο κάθε σύγχρονου ανθρώπου, εξαντλημένου από τις συνθήκες διαβίωσης στις αιθαλώδεις μεγαλουπόλεις. Άρχισαν λοιπόν να δημιουργούνται χώροι ευεξίας σε περιοχές χωρίς ιαματικές πηγές, που αποκαλέστηκαν spa , γιατί παρέχουν παρόμοιες συνθήκες και υπηρεσίες για χαλάρωση και ευεξία.

3.2.2. Ο ρόλος των spa

Τουριστικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την υγεία, το περιβάλλον, τη διατροφή, την άθληση παρουσιάζουν ολοένα και μεγαλύτερη ζήτηση, σε συνδυασμό με προγράμματα θεραπείας και αναζωογόνησης. Η παραδοσιακή ιαματική αγορά των πασχόντων ατόμων μεγάλης ηλικίας και χαμηλών εισοδημάτων διευρύνεται, καθώς σε αυτήν προστίθενται άτομα μικρών και μεσαίων ηλικιών με υψηλότερα εισοδήματα (Kombol,2010).

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής χαρακτηρίζεται από την αποκοπή του ανθρώπου από τη φύση, τη μόλυνση του περιβάλλοντος και τους έντονους ρυθμούς της καθημερινότητας μέσα σε πλαίσια ανταγωνισμού και αβεβαιότητας. Άμεση συνέπεια των παραπάνω είναι η κακή ποιότητα ζωής του ατόμου, με κύρια στοιχεία την έλλειψη ελεύθερου χρόνου, την απομόνωση, το άγχος και την εμφάνιση πολλών άλλων ψυχικών και σωματικών παθήσεων. Τα σύγχρονα Spa, προσαρμοσμένα στη σημερινή εποχή, έχουν ως στόχο να εξαλείψουν τη νοσηρή αυτή κατάσταση και να βοηθήσουν τον άνθρωπο να βρει ξανά την ισορροπία του (Cockerell,2010).

Στην Ελλάδα, προωθούνται συνεχώς νέες επενδύσεις σε κέντρα τουρισμού υγείας, ενώ στον κλάδο δραστηριοποιούνται δυναμικά μεγάλες διεθνείς ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Ιδιαίτερη ανάπτυξη εμφανίζει τα τελευταία χρόνια ο τομέας της θαλασσοθεραπείας, ο οποίος προσελκύει σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις, κυρίως στις χώρες της Μεσογείου που διαθέτουν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Με βάση το νόμο υπ' αριθμόν 3498/2009 περί ανάπτυξης ιαματικού τουρισμού, προκύπτουν οι εξής ορισμοί:

- **Ιαματικός τουρισμός:**

Εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία αποσκοπεί στην ίαση-φροντίδα της σωματικής και ψυχικής υγείας.

- **Θερμαλισμός:**

Το ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών για την υγεία εφαρμογών, οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων.

- **Θερμαλιστική θεραπεία:**

Ένα σύνολο ενεργειών και σχέσεων με το ιαματικό νερό, τον πηλό τους υδρατμούς και το περιβάλλον, που συγκροτούν για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια σε ένα θερμαλιστικό κέντρο, ένα ιδιαίτερο μοντέλο ζωής. Η έννοια του Θερμαλισμού περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ιαματικού Τουρισμού, μαζί με τις διευρυμένες δραστηριότητες αναψυχής και αναζωογόνησης, που μπορούν να έχουν και μη ασθενείς τουρίστες, που επισκέπτονται τις Ιαματικές Πηγές. Ακόμη, περιλαμβάνει την ενεργειακή αξιοποίηση των θερμομεταλλικών νερών, τη γενικότερη χρήση της γεωθερμικής ενέργειας και τη χρήση των

μεταλλικών νερών. Από την άποψη του τουρισμού οι δύο έννοιες χρησιμοποιούνται αδιακρίτως.

- **Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:**

Με την έννοια ιαματικοί φυσικοί πόροι αναφερόμαστε σε όλα εκείνα τα γήινα υλικά που στην αυθεντική τους κατάσταση (δηλαδή χωρίς αλλαγή ή μετατροπή των φυσικών ή χημικών τους χαρακτηριστικών) εμφανίζουν ή και αναδεικνύουν μέσα από την πρακτική εμπειρία του παρελθόντος ή τη σύγχρονη επιστημονική εμπειρία την ικανότητα να ασκούν ιδιαίτερες βιολογικές δράσεις οι οποίες και αξιοποιούνται στη θεραπεία.

3.2.3. Κατηγορίες ιαματικών φυσικών πόρων

ΥΓΡΑ: *Ιαματική πηγή* είναι η φυσική ανάβλυση ή η άντληση ιαματικού νερού με έργα υδροληψίας.

Ιαματικά νερά είναι υπόγεια-πηγαία νερά τα οποία λόγω των φυσικοχημικών ιδιοτήτων έχουν ιαματικές ιδιότητες.

ΣΤΕΡΕΑ: που είναι τα πηλοειδή. Μπορεί να είναι ανόργανα, οργανικά, ή μικτά *Θεραπευτικός πηλός* υπέρθερμο ή υπερθερμαινόμενο υλικό το οποίο προέρχεται από την πρωτογενή ανάμειξη ενός στερεού συστατικού κατεξοχήν αργίλου με φυσικό θερμό νερό.

ΑΕΡΙΟΥΧΑ: που μπορεί να είναι σπήλαια υδρατμών, εκπομπές αερίων, εκπομπές υδρατμών, ξηρά σπήλαια.

ΣΥΝΘΕΤΑ: ιαματικός φυσικός πόρος θεωρείται το κλίμα τόσο στον τομέα του θερμαλισμού όσο και της θαλασσοθεραπείας.

- **Θερμαλιστικό κέντρο:**

Χώρος με ιδιαίτερα οικονομικά, ιστορικά, πολιτισμικά χαρακτηριστικά, στον οποίο ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική σωματική και ψυχική του υγεία με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων. Στα θερμαλιστικά κέντρα, υιοθετείται μία ευρεία αποδοχή της έννοιας της θεραπείας, όχι μόνο επανορθωτική, ούτε μόνο προληπτική, αλλά βασισμένη σε μία στρατηγική προώθηση της υγείας. Σ' ένα όμορφο και υγιεινό περιβάλλον, λειτουργικό, αισθητικά όμορφο, κοινωνικά και ιστορικά πλούσιο, αρμονικό, γαλήνιο και ασφαλές, με ποιότητα στην παροχή υπηρεσιών ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική του υγεία και με ευχαρίστηση πειραματίζεται σε υγιεινές συνήθειες, συμπεριφορές και στάση ζωής. Ωθείται στην ουσία ο επισκέπτης του θερμαλιστικού κέντρου, να υιοθετήσει ενεργητικό ρόλο και να μην είναι απλά και μόνο παθητικός δέκτης θεραπευτικών μεθόδων. Αντίθετα να αξιοποιεί και να αυξάνει τις ατομικές του ικανότητες έτσι ώστε ως άτομο να ασκεί με γνώση, ευθύνη και συνείδηση τις επιλογές και αποφάσεις που αφορούν την ίδια του την υγεία.

Εικόνα 13. Ιαματικές πηγές Αριδαίας

3.2.4 Κατηγορίες spa

Σήμερα έχουν διαμορφωθεί διάφορων ειδών Spa, ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχουν. Έτσι, υπάρχουν τα:

- Spa σε Θέρετρο (Resort Spa),
- Spa Ιαματικών Πηγών και Κέντρα Θαλασσοθεραπείας,
- Ημερήσια Spa (Day Spa),
- Κλαμπ Spa (Club Spa),
- Spa σε Κρουαζιερόπλοιο (Cruise Spa),
- Spa Προορισμού (Destination Spa),
- Ολιστικά Spa (Holistic Spa),
- Spa Περιπέτειας (Adventure Spa),
- Ιατρικά Spa (Medical Spa),

- Spa Τρίτης Ηλικίας,
- Spa δόμησης (STRUCTURED SPA) και τα
- Ιδιωτικά Spa (EXCLUSIVE/ VIP SPA).
- Eco Spa ή Green Spa

Eco Spa ή Green Spa

Είναι μια νέα κατηγορία χώρων ευζωίας που βασίζεται στις αρχές προστασίας του περιβάλλοντος. Δεν χρησιμοποιούν χημικά, τα προϊόντα τους είναι φιλικά προς το περιβάλλον (πολλά από αυτά οργανικά) και γενικά ακολουθούν τις οδηγίες της οργάνωσης the Green Spa network στην οποία ανήκουν.

Το Spa σε θέρετρο (Resort Spa)

Στεγάζεται σε ξενοδοχειακές μονάδες. Ο επισκέπτης του μπορεί να είναι ο οποιοσδήποτε και όχι μόνο όσοι διαμένουν στο ξενοδοχείο. Παρέχει υψηλή ποιότητα και πλήθος υπηρεσιών αισθητικής περιποίησης και διατήρησης καλής φυσικής κατάστασης. Οι υπηρεσίες αυτές εντάσσονται πολλές φορές σε τουριστικά πακέτα (Morisson,1999).

Το Spa Ιαματικών Πηγών και τα Κέντρα Θαλασσοθεραπείας

Λειτουργούν σε περιοχή με ιαματικές πηγές και χρησιμοποιούν το ιαματικό τους νερό ως βάση για τις διάφορες θεραπείες (υδροθεραπεία, λουτροθεραπεία, πηλοθεραπεία) (National Tourism Organization of Greece,2000).

Το ημερήσιο Spa (DAY SPA)

Βρίσκεται συνήθως στο κέντρο κάποιας πόλης και ουσιαστικά αποτελεί ένα σύγχρονο εργαστήριο αισθητικής που προσφέρει εκτός από τις κλασικές υπηρεσίες αισθητικής, υδροθεραπείες και θεραπείες με εφαρμογή προϊόντων όπως φύκια, λάσπες, ιαματικό νερό, θαλασσινό νερό, αιθέρια έλαια και άλλα (Low,2006).

Το Κλαμπ Spa (CLUB SPA)

Αποτελεί τη σύγχρονη εξέλιξη των κέντρων άθλησης, με πρωταρχικό σκοπό τη βελτίωση της φυσικής κατάστασης σε ημερήσια βάση (Παπαλιά & Αλεξάνδρης,2004).

Το Spa σε κρουαζιερόπλοιο (CRUISE SPA)

Βρίσκεται σε πολυτελή κρουαζιερόπλοια και προσφέρει περιποιήσεις προσώπου και σώματος, καθώς και προγράμματα υγιεινής διατροφής.

To Spa Προορισμού (DESTINATION SPA)

Παρέχει υψηλής ποιότητας διαμονή και εξατομικευμένα προγράμματα για τη βελτίωση της υγείας και τη διαμόρφωση υγιεινού τρόπου ζωής. Το ολιστικό Spa (HOLISTIC SPA) δίνει έμφαση στις εναλλακτικές θεραπευτικές, τη χορτοφαγία και τη μακροβιοτική διατροφή.

To Spa περιπέτειας (ADVENTURE SPA)

Εξειδικεύεται στις υπαίθριες αθλητικές δραστηριότητες (Kiewa,2004), (Weber,2007).

To Ιατρικό Spa (MEDICAL SPA)

Διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό και ιατρικό εξοπλισμό για την αποκατάσταση ή τη θεραπεία διάφορων παθήσεων.

To Spa Τρίτης Ηλικίας

Σε αυτό πραγματοποιούνται φυσικές δραστηριότητες σε συνδυασμό με διατροφικά προγράμματα και θεραπείες αντιγήρανσης και αναζωογόνησης (Βραδέλη κ.α. 2006).

To Spa δόμησης (STRUCTURED SPA)

Λειτουργεί με πολύ αυστηρούς κανονισμούς και στοχεύει σε προκαθορισμένους στόχους, π.χ. διακοπή καπνίσματος, απώλεια βάρους κ.α. (Antoniou et al,1999).

To Ιδιωτικό Spa (EXCLUSIVE/ VIP SPA)

Απευθύνεται σε πολύ συγκεκριμένο κοινό και είναι προσβάσιμο αποκλειστικά από θάλασσα ή από αέρα (Low,2006).

3.2.5. Θεραπείες κέντρων θαλασσοθεραπείας –sra

- **Θαλασσοθεραπεία**

Χαλάρωση και αναζωογόνηση ψυχής και σώματος που στηρίζεται στις προληπτικές, θεραπευτικές, χαλαρωτικές και τονωτικές ιδιότητες του θαλασσινού νερού. Η φροντίδα γίνεται τόσο με αυτό καθ'αυτό το θαλασσινό νερό, που βρίσκεται σε θερμοκρασία 31-36 βαθμών Κελσίου (μπάνια, ντους, πισίνες) όσο και με θεραπείες σχετικές με παράγωγα της θάλασσας, όπως τα φύκια, η λάσπη ή ακόμα και με καλλυντικά που έχουν ως βάση τα παραπάνω συστατικά.

Το θαλασσινό νερό, η λάσπη και τα φύκια είναι πλούσια σε ιχνοστοιχεία που είναι απαραίτητα στον ανθρώπινο οργανισμό. Όσο για τη συγκεκριμένη θερμοκρασία, βοηθάει τη διείσδυσή τους στο σώμα. Θαλασσοθεραπεία μπορεί κάποιος να κάνει στα οργανωμένα κέντρα που βρίσκονται δίπλα στη θάλασσα και τα οποία αντλούν και ανανεώνουν το νερό τους από καθαρές θάλασσες. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να εφαρμοστεί θαλασσοθεραπεία σε κέντρα που δεν βρίσκονται δίπλα στη θάλασσα. Οι ειδικοί θεωρούν πως το ιδανικό πρόγραμμα πρέπει να είναι εβδομαδιαίο. Υπάρχουν όμως και προγράμματα διημέρου για χαλάρωση, ευεξία, ομορφιά κ.λπ. Επίσης, προσφέρονται και ημερήσια προγράμματα για το στρες και για κάποιες ειδικές περιπτώσεις (παθήσεις του κυκλοφορικού, καρδιαγγειακές, οστεοαρθρίτιδες και ρευματισμούς).

Η καταλληλότερη εποχή για sra είναι η άνοιξη. Εποχή αναζωογόνησης, η καλύτερη εποχή για ένα πρόγραμμα θαλασσοθεραπείας που σε κρατά σε φόρμα για ένα εξάμηνο περίπου. Ακολουθεί το φθινόπωρο, που σε προετοιμάζει για έναν εύκολο χειμώνα.

- **Αγιουβέρδα:**

μια από τις αρχαιότερες εναλλακτικές προτάσεις του «ευ ζην». Οι θεραπείες της αγιουβέρδα, οι οποίες εφαρμόζονται εδώ και αιώνες στην Ινδία, συνδυάζουν μασάζ και αιθέρια έλαια για το απόλυτο αποτέλεσμα.

- **Απολέπιση:**

βαθύς καθαρισμός, κατά τον οποίο απομακρύνονται τα νεκρά κύτταρα από την επιδερμίδα.

- **Αρωματοθεραπεία:**

αξιοποιεί τις ευεργετικές ιδιότητες των αιθέριων ελαίων, τα οποία επιδρούν, μέσω του νευρικού συστήματος, στη φυσική αλλά και την ψυχική κατάσταση.

- **Business μασάζ:**

ιδανικό για όσους εργάζονται πολλές ώρες, υποφέρουν από πονοκεφάλους και ταλαιπωρούνται από την κακή στάση του σώματος.

- **Εκτόξευση νερού με πίεση:**

τονωτική θεραπεία, ειδική για κυκλοφορικά και μυϊκά προβλήματα.

- **Ινδική μάλαξη κεφαλής:**

απαλές κινήσεις που πραγματοποιούνται σε ολόκληρη την επιφάνεια του κρανίου για την αποβολή του στρες.

- **Λεμφικό μασάζ:**

απαλές μαλάξεις για την αποσυμφόρηση των ιστών. Ειδική θεραπεία για την αντιμετώπιση της κυτταρίτιδας.

- **Ντους ψιλής βροχής:**

ψιλή βροχή (ιαματικού ή θαλασσινού νερού) που πέφτει στο σώμα από ειδικούς εκτοξευτήρες, με στόχο τη μυϊκή και κυκλοφορική τόνωση.

- **Οξυγονοθεραπεία:**

ενισχύει την κυκλοφορία του αίματος και βελτιώνει την υφή του δέρματος.

- **Ρασούλ:**

πρόκειται για ανατολίτικο ατμόλουτρο, με στόχο την αναζωογόνηση και την ευεξία.

- **Ρεφλεξολογία:**

Ιαπωνικό μασάζ που εφαρμόζεται συνήθως στα πέλματα, αλλά και ασκώντας πιέσεις σε συγκεκριμένα σημεία του σώματος.

- **Σουηδικό μασάζ:**

αποτελεσματικό μασάζ που συνδυάζει μάλαξη με τα χέρια, παλμικά χτυπήματα και πιέσεις.

- **Facial:**

έτσι χαρακτηρίζονται όλες οι θεραπείες που αφορούν στο πρόσωπο.

- **Χαμάμ:**

ανατολίτικη θεραπεία αναζωογόνησης και χαλάρωσης με τη χρήση ατμού.

Οι θεραπείες των ιαματικών πηγών, των κέντρων θαλασσοθεραπείας και των spa, παρέχουν στον κάθε πελάτη μια «προσωπική επαφή με τα ιαματικά νερά» και είναι διαθέσιμα να καλύψουν τις ανάγκες τους, με μια μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών και θεραπειών. Στην Ελλάδα, υπάρχουν αρκετά μέρη και τοποθεσίες που μπορεί κάποιος να επισκεφθεί και να απολαύσει στιγμές χαλάρωσης και ευεξίας, καθώς και τις ευεργετικές ιδιότητες των ιαματικών λουτρών.

Εικόνα 14. Ντους ψιλής βροχής

3.3. Σύγκριση παροχών ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa

Από τις παραπάνω νομοθετικές διατάξεις, καθώς και από τις υπηρεσίες των ινστιτούτων αισθητικής, κέντρων θαλασσοθεραπείας και spa, προκύπτουν κάποια συμπεράσματα ως προς τις παροχές υπηρεσιών και τα είδη των θεραπειών που προσφέρονται από αυτά. Κοινό στοιχείο τους, η ψυχική και σωματική ευεξία μέσα από μια σειρά δραστηριοτήτων που πραγματοποιείται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους και εφαρμόζονται από άρτια εκπαιδευμένους επαγγελματίες και επιστήμονες, διατεθειμένοι να εξυπηρετήσουν τον πελάτη σε οτιδήποτε χρειαστεί, χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που τους προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία και επιστήμη.

Οι διαφορές που θα αναφερθούν παρακάτω σχετίζονται με το είδος των υπηρεσιών, το προσωπικό που απασχολείται, τις εγκαταστάσεις που εφαρμόζονται οι δραστηριότητες και τον εξοπλισμό που απαιτείται, ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός της επίσκεψης σε ένα ινστιτούτο αισθητικής, σε ένα κέντρο θαλασσοθεραπείας ή spa.

Ξεκινώντας, θα πρέπει να προσδιοριστούν οι ακριβείς ορισμοί των ινστιτούτων αισθητικής και των κέντρων θαλασσοθεραπείας- spa.

Η **αισθητική** σαν έννοια, αποτελεί την τέχνη με την οποία, ο κάθε άνθρωπος έχει τη δυνατότητα αφενός να διατηρήσει και να αξιοποιήσει τα ωραία χαρακτηριστικά του και αφετέρου να βελτιώσει τυχόν προβλήματα και πιθανόν δυσμορφίες που έχουν σχέση με την αισθητική προβολή του. Η σύγχρονη εξέλιξη της τεχνολογίας, η συνεχής ενημέρωση και η επαγγελματική γνώση, η χρήση κατάλληλων φυσικών και τεχνικών μέσων και μεθόδων, καθιστούν την τέχνη της αισθητικής αναγνωρισμένη αξία, ικανή να καλύψει τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων για τον καλλωπισμό της εξωτερικής εμφάνισης, τη διατήρηση, την ανάδειξη και τη βελτίωση των χαρακτηριστικών τους. Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, οι χώροι που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των υπηρεσιών αισθητικής, ονομάζονται ινστιτούτα αισθητικής.

Η λέξη **SPA** αποτελείται από τα αρχικά του Sanitae per aqua που λατινικά σημαίνει «υγεία μέσω του νερού». Άλλη θεωρία υποστηρίζει ότι ο όρος SPA , πήρε την ονομασία του από την πόλη SPA στην περιοχή Walloon του Βελγίου, τόπο με θερμές πηγές, τύπου ιαματικού τουρισμού. Με τη σωστή έννοια του όρου, το spa πρέπει να

είναι ένας χώρος κοντά σε ιαματικά νερά, κυρίως ιαματικές πηγές, όπου οι άνθρωποι απολαμβάνουν τις ευεργετικές ιδιότητές τους. Τα «λουτρά» όπως τα έλεγαν οι πιο παλιοί, ήκμασαν ιδιαίτερα στην χώρα μας όπου οι ιαματικές πηγές αφθονούν. Τα Μέθανα, η Υπάτη, η Αιδηψός, έγιναν συνώνυμα με τόπους συνάθροισης ηλικιωμένων που πάσχουν είτε από δερματοπάθειες είτε από παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος είτε από άλλες παθήσεις(νευραλγία,πονοκέφαλους, κ.τ.λ)

Όσον αφορά τους χώρους των ινστιτούτων αισθητικής, δίνεται η δυνατότητα σε κάθε επαγγελματία να διαμορφώσει κατάλληλα το εργαστήριό του σύμφωνα με τις προδιαγραφές του νομικού πλαισίου. Αυτό σημαίνει ότι αν ο χώρος που θα επιλέξει πληρεί τις προϋποθέσεις, ένα ινστιτούτο αισθητικής μπορεί να λειτουργήσει σε ένα διαμέρισμα ή σε έναν ανεξάρτητο έγκλειστο χώρο εντός ή εκτός της πόλης που διαμένει ο επιχειρηματίας.

Σε αντίθεση με τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa,τα οποία είναι ειδικά διαμορφωμένοι χώροι όπου με τη χρήση προϊόντων που έχουν ως βάση το νερό δημιουργούν τις ιδανικές συνθήκες για χαλάρωση σε συνδυασμό με τη θεραπεία. Οι εγκαταστάσεις τους είναι μεγαλύτερες από αυτές των ινστιτούτων και οι υπηρεσίες που προσφέρονται διαφοροποιούνται, όπως και οι προδιαγραφές που απαιτούνται για την λειτουργία τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερες ξενοδοχειακές μονάδες φιλοξενούν στις εγκαταστάσεις τους spa, με την κατάλληλη υποδομή για θεραπεία και ξεκούραση. Τα ιαματικά λουτρά, υπάρχουν σε συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας που αναβλύζει νερό από πετρώματα και βράχους της γης, με σκοπό την αποκατάσταση και τη θεραπεία προβλημάτων υγείας, με χρήση του νερού.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται στα ινστιτούτα αισθητικής, εφαρμόζονται σε υγιές δέρμα και στοχεύουν στην πρόληψη και την αποκατάσταση δερματικών προβλημάτων, είτε με προϊόντικές περιποιήσεις και θεραπείες, είτε με τη χρήση μηχανημάτων στο πρόσωπο και στο σώμα. Ο ρόλος των θεραπειών και των μηχανημάτων είναι η βελτίωση και διατήρηση της εξωτερικής εμφάνισης του ατόμου και η θετική επίδρασή στην ψυχολογία του.

Στα κέντρα θαλασσοθεραπείας- spa, δεν χρησιμοποιούνται μηχανήματα και εκτός από την αναζωογόνηση, τη χαλάρωση και την ευεξία του λουόμενου, προσφέρουν θεραπείες στον επισκέπτη-ασθενή που ενδείκνυνται για τη θεραπεία

δερματολογικών παθήσεων (έκζεμα, κνησμοί, ψωρίαση, νεανική ακμή, ιχθύαση, βλάβες βλεννογόνων και εγκαύματα), χρόνιων ρευματικών παθήσεων και αρθροπαθήσεων, για τη θεραπεία των οποίων χρησιμοποιούνται επίσης και η λασποθεραπεία και η κινήσιοθεραπεία, παθήσεων του νευρικού συστήματος, καθώς και για τη θεραπεία γυναικολογικών παθήσεων, όπως κολπίτιδες και διαταραχές εμμήνου ρύσεως. Τα ιαματικά λουτρά έχουν ευεργετικές ιδιότητες, εφόσον η χρήση τους συστήνεται για διάφορες παθήσεις, όπως οι ρευματοπάθειες, οι δερματοπάθειες, παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος(οσφυαλγία-ισχιαλγία-αυχενικό σύνδρομο-κεφαλαλγία), άσθμα, πέτρες στα νεφρά, χοληστερίνη, υπέρταση και γυναικείες φλεγμονές. Συνεπώς, μπορούμε να πούμε πως τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, αποτελούν την κατάλληλη επιλογή του ατόμου που θέλει να συνδυάσει τις διακοπές του με τη διαμονή σε φυσικό περιβάλλον, το οποίο θα του προσφέρει στιγμές χαλάρωσης αλλά και θεραπείας, αν πάσχει από κάποια μορφή πάθησης που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Διαφορά επίσης, υπάρχουν και στις ειδικότητες που απασχολούνται στα ινστιτούτα αισθητικής και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, αφού στο εργατικό δυναμικό των πρώτων ανήκουν οι αισθητικοί, διαιτολόγοι-διατροφολόγοι, γυμναστές, ψυχολόγοι και δερματολόγοι (ανάλογα πάντα από τις υπηρεσίες που προσφέρει το κάθε ινστιτούτο), ενώ στα τελευταία, προσλαμβάνονται αισθητικοί, φυσικοθεραπευτές, γυμναστές και ενίοτε νοσηλευτές και ορθοπεδικοί.

Αξίζει να αναφερθεί, πως τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, ότι τα spa, έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν ακόμα και στα παιδιά μικρής ηλικίας, μέσα από «πακέτα» υπηρεσιών διασκέδασης, αναψυχής και αθλητικών δραστηριοτήτων σε ειδικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται στη διάθεση των νεαρών λουόμενων. Επιπροσθέτως, παρέχονται διαμορφωμένοι χώροι για άτομα με ειδικές ανάγκες, ώστε να τους δίνεται η ευκαιρία να επισκέπτονται τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa. Τα ινστιτούτα αισθητικής έχουν περιορισμό στην ηλικία των πελατών, εφόσον οι θεραπείες απευθύνονται σε ενήλικες, και σε σπάνιες περιπτώσεις οι αισθητικοί αναλαμβάνουν την αποκατάσταση κάποιου δερματικού προβλήματος ενός εφήβου, γεγονός που προδιαθέτει τη συνεργασία γιατρού-αισθητικού.

Τέλος, στα ινστιτούτα αισθητικής υπάρχει η δυνατότητα πώλησης καλλυντικών προϊόντων, από τις εταιρείες που συνεργάζονται όπως κρέμες προσώπου και σώματος για τα διάφορα αισθητικά προβλήματα, μάσκες για κάθε τύπο δέρματος,

προϊόντα μακιγιάζ, αντηλιακά και οροί(serum), σε αντίθεση με τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa.

Συμπερασματικά, ο σύγχρονος τρόπος ζωής χαρακτηρίζεται από την αποκοπή του ανθρώπου από τη φύση, τη μόλυνση του περιβάλλοντος και τους έντονους ρυθμούς της καθημερινότητας μέσα σε πλαίσια ανταγωνισμού και αβεβαιότητας. Άμεση συνέπεια των παραπάνω είναι η κακή ποιότητα ζωής του ατόμου, με κύρια στοιχεία την έλλειψη ελεύθερου χρόνου, την απομόνωση, το άγχος και την εμφάνιση πολλών άλλων ψυχικών και σωματικών παθήσεων. Τα ινστιτούτα αισθητικής και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, αποτελούν αδιαμφισβήτητα διέξοδο από τη νοσηρή αυτή κατάσταση και βοηθούν τον άνθρωπο να βρει και πάλι την ισορροπία του μέσα από στιγμές χαλάρωσης, επαφής με τη φύση, περιποιήσεις αισθητικής και θεραπείες αναζωογόνησης, λάμψης και ευεξίας. Ως αποτέλεσμα είναι η σωματική και πνευματική υγεία του ανθρώπου και η ψυχική του ανάταση, ενώ ταυτόχρονα υιοθετεί μία θετική στάση ζωής (Sebastian,2005).

Στο θεωρητικό μέρος της παρούσας εργασίας, έγινε αναφορά στις παροχές υπηρεσιών των ινστιτούτων αισθητικής και των κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa, καθώς και η σύγκριση αυτών βάσει της νομοθετικής διάταξης. Ακολουθεί το ερευνητικό μέρος, το οποίο αφορά τις υπηρεσίες των ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας στο νομό Θεσσαλονίκης.

Εικόνα 15. Καμπίνα Spa

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

4.1: Μεθοδολογία

Το ερευνητικό μέρος αποτελείται από δύο σκέλη. Στο πρώτο σκέλος καταγράφονται οι υπηρεσίες που προσφέρονται σε ινστιτούτα, κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa και στα ιαματικά λουτρά στο νομό Θεσσαλονίκης, όπως αυτές αναφέρθηκαν αρχικά, σε συζήτηση που πραγματοποιήθηκε με τους υπεύθυνους αυτών κατά την επίσκεψή μας στους χώρους τους και έπειτα από την παραλαβή ειδικών ενημερωτικών εντύπων. Στις επόμενες σελίδες ακολουθούν η σύγκριση των υπηρεσιών και τα αποτελέσματα της έρευνας με τις αντίστοιχες υπηρεσίες που αναφέρθηκαν στο θεωρητικό μέρος της παρούσας εργασίας.

Στο δεύτερο σκέλος, δημιουργήθηκαν 300 ερωτηματολόγια με τριάντα δύο (32) ερωτήσεις, που αφορούν το επίπεδο των υπηρεσιών και την ικανοποίηση των πελατών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες, καθώς και τη συμπεριφορά της διοίκησης και του προσωπικού. Επίσης την τήρηση των προδιαγραφών για την ομαλή και σωστή λειτουργία των ινστιτούτων και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa και ο λόγος επίσκεψης των ερωτηθέντων.

Από τα 300 ερωτηματολόγια τα 150 δόθηκαν σε ινστιτούτα αισθητικής, εκ των οποίων 30 σε δύο ινστιτούτα στην περιοχή Καλαμαριάς, 30 σε δύο ινστιτούτα στην Τούμπα, 60 σε 6 ινστιτούτα στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και τα τελευταία 30 σε δύο ινστιτούτα στην περιοχή του Ευόσμου.

Τα υπόλοιπα 150 ερωτηματολόγια δόθηκαν σε κέντρα θαλασσοθεραπείας και spa, εκ των οποίων τα 100 απαντήθηκαν από πελάτες που επισκέφθηκαν τα Hotel Spa της Θεσσαλονίκης και τα 50 σε ιαματικά λουτρά. Το χρονικό διάστημα που ορίστηκε για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ήταν από τις 07/01/2013 ως και 15/01/2013. Το πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση των στοιχείων που προέκυψαν από τις απαντήσεις των πελατών και των επισκεπτών των συγκεκριμένων ινστιτούτων αισθητικής, κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa καθώς και ιαματικών λουτρών, είναι το MINITAB16.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΕΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

**ΓΙΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Ο σκοπός του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου είναι να διερευνήσει την ποιότητα των υπηρεσιών και τις υπάρχουσες αντιλήψεις αναφορικά με τον θεσμό των **ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ**.

- Παρακαλώ διαβάστε προσεκτικά την κάθε μία ερώτηση και έπειτα κυκλώστε τον αριθμό εκείνο που σας εκφράζει περισσότερο.
- Παρακαλώ απαντήστε σε όλες τις ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις σας θα είναι ανώνυμες και απόλυτα εμπιστευτικές.

Παρακαλώ δηλώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις.

1=Διαφωνώ Απόλυτα,2=Διαφωνώ Αρκετά,3=Διαφωνώ Λίγο,4=Συμφωνώ,5=Συμφωνώ Λίγο,6=Συμφωνώ Αρκετά,7=Συμφωνώ Απόλυτα

	Διαφωνώ Απόλυτα				Συμφωνώ Απόλυτα		
Το προσωπικό είναι φιλικό και ευγενικό	1	2	3	4	5	6	7
Το προσωπικό ανταποκρίνεται άμεσα στα προβλήματα των πελατών	1	2	3	4	5	6	7

Το προσωπικό είναι πρόθυμο να επιλύσει άμεσα τις απορίες των πελατών	1	2	3	4	5	6	7
Το προσωπικό γνωρίζει καλά το αντικείμενο της εργασίας του	1	2	3	4	5	6	7
Η διοίκηση του κέντρου τηρεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του ινστιτούτου	1	2	3	4	5	6	7
Η διοίκηση του κέντρου τηρεί τις προδιαγραφές για τη λειτουργία του ινστιτούτου	1	2	3	4	5	6	7
Οι εγκαταστάσεις είναι ελκυστικές	1	2	3	4	5	6	7
Οι εγκαταστάσεις τηρούν τις συνθήκες υγιεινής	1	2	3	4	5	6	7
Οι χώροι είναι ευρύχωροι	1	2	3	4	5	6	7
	Διαφωνώ Απόλυτα			Συμφωνώ Απόλυτα			
Η διοίκηση και το προσωπικό γνωρίζουν καλά τις ανάγκες των πελατών	1	2	3	4	5	6	7
Το επίπεδο των υπηρεσιών και το κόστος τους είναι συμβατό με τις απαιτήσεις του πελάτη και τις οικονομικές του δυνατότητες	1	2	3	4	5	6	7
Υπάρχει ελαστικότητα στο πρόγραμμα των υπηρεσιών ώστε να ικανοποιείται ο κάθε πελάτης	1	2	3	4	5	6	7
Η χρήση του χώρου και του εξοπλισμού είναι ασφαλή	1	2	3	4	5	6	7

Τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας	1	2	3	4	5	6	7
Υπάρχουν κανονισμοί για την ορθή χρήση του ινστιτούτου	1	2	3	4	5	6	7
Η πρόσβαση στο χώρο του ινστιτούτου είναι εύκολη	1	2	3	4	5	6	7
Η πρόσβαση στις συνοδευτικές υπηρεσίες είναι εύκολη	1	2	3	4	5	6	7
Θεωρώ το συγκεκριμένο ινστιτούτο ως πρώτη μου επιλογή ανάμεσα σε όσα υπάρχουν στην πόλη	1	2	3	4	5	6	7
Σκοπεύω να συνεχίσω να επισκέπτομαι το συγκεκριμένο ινστιτούτο	1	2	3	4	5	6	7
Θα επισκεφτώ κάποιο άλλο ινστιτούτο αν οι τιμές είναι πιο ανταγωνιστικές	1	2	3	4	5	6	7

Εκτιμήστε πόσο σημαντική είναι οι παρακάτω λόγοι στην απόφασή σας να έρθετε εδώ

1=Καθόλου Σημαντικός,2=Λιγότερο Σημαντικός,3=Ελάχιστα Σημαντικός,4=Σημαντικός,5=Αρκετά Σημαντικός,6=Πολύ Σημαντικός,7=Πάρα Πολύ Σημαντικός

	Καθόλου Σημαντικός				Πάρα Πολύ Σημαντικός		
Για να απαλλαγώ από τις καθημερινές εντάσεις	1	2	3	4	5	6	7
Για να ξεκουραστώ	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί αισθάνομαι αναζωογονημένος	1	2	3	4	5	6	7

Γιατί αισθάνομαι πιο υγιείς	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί διάβασα για αυτό στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί έχω προβλήματα υγείας	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί με βοηθάει να αλλάξω τρόπο ζωής	1	2	3	4	5	6	7
Για να ασκηθώ ταυτόχρονα	1	2	3	4	5	6	7

Παρακαλώ εκτιμήστε τη σπουδαιότητα των παρακάτω προτάσεων

	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ				ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ		
Ικανοποιητική διάρκεια θεραπειών	1	2	3	4	5	6	7
Πραγματοποίηση ειδικής διατροφής πριν ή μετά τη θεραπεία	1	2	3	4	5	6	7
Ικανοποιητική λήψη ιστορικού	1	2	3	4	5	6	7
Ύπαρξη εναλλακτικών θεραπειών	1	2	3	4	5	6	7

Προσωπικά Στοιχεία

Ημερομηνία.....

1.Φύλο: Γυναίκα..... Άντρας.....

2.Ηλικία:.....

3.Οικογενειακή Κατάσταση: Ελεύθερος..... Παντρεμένος..... Αριθμός Παιδιών..... Χωρισμένος..... Χήρος-α.....

4.Εκπαίδευση: Απόφοιτος Δημοτικού..... Απόφοιτος Γυμνασίου/Λυκείου..... Απόφοιτος ΙΕΚ..... Πτυχιούχος Πανεπιστημίου..... Κάτοχος Μεταπτυχιακού.....

5.Επαγγελματική Κατάσταση: Φοιτητής..... Ιδιωτικός Υπάλληλος..... Δημόσιος Υπάλληλος..... Επιχειρηματίας..... Άνεργος..... Νοικοκυρά..... Άλλο.....

6.Πόσο συχνά έρχεστε στο συγκεκριμένο υδροθεραπευτήριο/ινστιτούτο αισθητικής;
Συστηματικά

Κάποιες φορές Συχνά Αρκετά συχνά

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΣ

ΤΑ SPA ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο σκοπός του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου είναι να διερευνήσει την ποιότητα των υπηρεσιών και τις υπάρχουσες αντιλήψεις αναφορικά με τον θεσμό των SPA- κέντρων θαλασσοθεραπείας στο νομό Θεσσαλονίκης.

- Παρακαλώ διαβάστε προσεκτικά την κάθε μία ερώτηση και έπειτα κυκλώστε τον αριθμό εκείνο που σας εκφράζει περισσότερο.
- Παρακαλώ απαντήστε σε όλες τις ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις σας θα είναι ανώνυμες και απόλυτα εμπιστευτικές.

Παρακαλώ δηλώστε κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις.

1=Διαφωνώ Απόλυτα, 2=Διαφωνώ Αρκετά, 3=Διαφωνώ Λίγο, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ Λίγο, 6=Συμφωνώ Αρκετά, 7=Συμφωνώ Απόλυτα

	Διαφωνώ Απόλυτα				Συμφωνώ Απόλυτα		
Το προσωπικό είναι φιλικό και ευγενικό	1	2	3	4	5	6	7
Το προσωπικό ανταποκρίνεται άμεσα στα προβλήματα των πελατών	1	2	3	4	5	6	7
Το προσωπικό είναι πρόθυμο να επιλύσει άμεσα τις απορίες των πελατών	1	2	3	4	5	6	7
Το προσωπικό γνωρίζει καλά το αντικείμενο της εργασίας του	1	2	3	4	5	6	7

Η διοίκηση του κέντρου τηρεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του υδροθεραπευτηρίου	1	2	3	4	5	6	7
Η διοίκηση του κέντρου τηρεί τις προδιαγραφές για τη λειτουργία του υδροθεραπευτηρίου.	1	2	3	4	5	6	7
Οι εγκαταστάσεις είναι ελκυστικές	1	2	3	4	5	6	7
Οι εγκαταστάσεις τηρούν τις συνθήκες υγιεινής	1	2	3	4	5	6	7
Οι χώροι είναι ευρύχωροι	1	2	3	4	5	6	7
	Διαφωνώ Απόλυτα			Συμφωνώ Απόλυτα			
Η διοίκηση και το προσωπικό γνωρίζουν καλά τις ανάγκες των πελατών	1	2	3	4	5	6	7
Το επίπεδο των υπηρεσιών και το κόστος τους είναι συμβατό με τις απαιτήσεις του πελάτη και τις οικονομικές του δυνατότητες	1	2	3	4	5	6	7
Υπάρχει ελαστικότητα στο πρόγραμμα των υπηρεσιών ώστε να ικανοποιείται ο κάθε πελάτης	1	2	3	4	5	6	7
Η χρήση του χώρου και του εξοπλισμού είναι ασφαλή	1	2	3	4	5	6	7
Τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας	1	2	3	4	5	6	7
Υπάρχουν κανονισμοί για την ορθή χρήση του SPA	1	2	3	4	5	6	7

Η πρόσβαση στο χώρο του SPA είναι εύκολη	1	2	3	4	5	6	7
Η πρόσβαση στις συνοδευτικές υπηρεσίες είναι εύκολη	1	2	3	4	5	6	7
Θεωρώ το συγκεκριμένο SPA ως πρώτη μου επιλογή ανάμεσα σε όσα υπάρχουν στην πόλη	1	2	3	4	5	6	7
Σκοπεύω να συνεχίσω να επισκέπτομαι το συγκεκριμένο SPA	1	2	3	4	5	6	7
Θα επισκεφτώ κάποιο άλλο SPA αν οι τιμές είναι πιο ανταγωνιστικές	1	2	3	4	5	6	7

Εκτιμήστε πόσο σημαντική είναι οι παρακάτω λόγοι στην απόφασή σας να έρθετε εδώ

1=Καθόλου Σημαντικός,2=Λιγότερο Σημαντικός,3=Ελάχιστα Σημαντικός,4=Σημαντικός,5=Αρκετά Σημαντικός,6=Πολύ Σημαντικός,7=Πάρα Πολύ Σημαντικός

	Καθόλου Σημαντικός				Πάρα Πολύ Σημαντικός		
Για να απαλλαγώ από τις καθημερινές εντάσεις	1	2	3	4	5	6	7
Για να ξεκουραστώ	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί αισθάνομαι αναζωογονημένος	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί αισθάνομαι πιο υγιής	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί διάβασα για αυτό στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας	1	2	3	4	5	6	7

Γιατί έχω προβλήματα υγείας	1	2	3	4	5	6	7
Γιατί με βοηθάει να αλλάξω τρόπο ζωής	1	2	3	4	5	6	7
Για να ασκηθώ ταυτόχρονα	1	2	3	4	5	6	7

Παρακαλώ εκτιμήστε τη σπουδαιότητα των παρακάτω προτάσεων

	Κατώτερο Όριο				Ανώτερο Όριο		
Ικανοποιητική διάρκεια θεραπειών	1	2	3	4	5	6	7
Πραγματοποίηση ειδικής διατροφής πριν ή μετά τη θεραπεία	1	2	3	4	5	6	7
Ικανοποιητική λήψη ιστορικού	1	2	3	4	5	6	7
Ύπαρξη εναλλακτικών θεραπειών	1	2	3	4	5	6	7

Προσωπικά Στοιχεία

Ημερομηνία.....

1.Φύλο: Γυναίκα..... Άντρας.....

2.Ηλικία:.....

3.Οικογενειακή Κατάσταση: Ελεύθερος..... Παντρεμένος..... Αριθμός Παιδιών..... Χωρισμένος.....
Χήρος-α.....

4.Εκπαίδευση: Απόφοιτος Δημοτικού..... Απόφοιτος Γυμνασίου/Λυκείου..... Απόφοιτος ΙΕΚ.....
Πτυχιούχος Πανεπιστημίου..... Κάτοχος Μεταπτυχιακού.....

5.Επαγγελματική Κατάσταση: Φοιτητής..... Ιδιωτικός Υπάλληλος..... Δημόσιος Υπάλληλος.....
Επιχειρηματίας..... Άνεργος..... Νοικοκυρά.....

6.Πόσο συχνά έρχεστε στο συγκεκριμένο υδροθεραπευτήριο;

Κάποιες φορές Συχνά Αρκετα συχνά Συστηματικά

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΣ

4.2 Υπηρεσίες ινστιτούτων αισθητικής

Το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας περιλαμβάνει μία αναζήτηση στην πόλη της Θεσσαλονίκης για εύρεση ινστιτούτων αισθητικής και συζήτηση με τους υπευθύνους αυτών .

Από τις συζητήσεις προέκυψαν στοιχεία σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχουν τα κέντρα αισθητικής. Αναφέρθηκε από πολλούς υπευθύνους η μείωση της δουλειάς τα τελευταία χρόνια ,λόγω της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη χώρα και ως εκ τούτου έχει ελαττωθεί η συχνότητα των θεραπειών που προσφέρονται , έχει περιοριστεί η συχνότητα επισκέψεων των πελατών και υπάρχει μείωση στις τιμές των υπηρεσιών. Όμως συναντήσαμε και υπεύθυνους που μας ενημέρωσαν πως η διαφορά με παλαιότερα χρόνια είναι μικρή και η δουλειά συνεχίζει ικανοποιητικά.

Βάση λοιπόν, των στοιχείων που συλλέχτηκαν προκύπτει πως οι υπηρεσίες που προσφέρονται σε ένα ινστιτούτο αισθητικής είναι οι ακόλουθες :

4.2.1 Υπηρεσίες προσώπου

- βαθύς καθαρισμός
- θεραπείες ενυδάτωσης
- θεραπείες αντιγύρανσης- σύσφιξης
- θεραπείες αντιμετώπισης της ακμής ,
- απολέπιση, φυτικό peeling, οξέα
- θεραπείες λεύκανσης
- μη ενέσιμα μεσοθεραπεία
- φωτοανάλυση
- ραδιοσυχνότητες
- δερμοαπόξεση
- υπέρηχοι

4.2.2 Υπηρεσίες σώματος

- Χειρομάλαξη
- Μάλαξη κατά της κυτταρίτιδας
- Θεραπεία με φύκια
- Μηχάνημα ηλεκτροθεραπείας (για λιποδιάλυση
- Γράμμωση, σύσφιξη
- Θερμοκουβέρτα

4.2.3 Αποτρίχωση

- Με ζεστό- κρύο κερί
- Ενζυμική αποτρίχωση
- Ριζική αποτρίχωση
- IPL (έντονο παλμικό φως) Η αποτρίχωση γίνεται στο πρόσωπο (άνω χείλος, φρύδια, παρειές, πιγούνι) και στο σώμα (κάτω άκρα, άνω άκρα, μπικίνι, κοιλία)

4.2.4 Άλλες περιποιήσεις

- Μακιγιάζ
- Περιποίηση άκρων (manicure, pedicure)
- Πώληση προϊόντων
- Solarium
- Χαμάμ

Συγκρίνοντας λοιπόν το κομμάτι αυτό του ερευνητικού μέρους με το αντίστοιχο του θεωρητικού γίνεται η εξής διαπίστωση, πως δεν υπάρχουν κύριες διαφορές στις υπηρεσίες που προσφέρονται στα ινστιτούτα αισθητικής σύμφωνα με αυτά που αναγράφονται στα δύο μέρη (θεωρητικό και ερευνητικό).

Η διαφορά έγκειται στην επιλογή της εταιρίας προϊόντων από τους υπευθύνους του ινστιτούτου, η οποία καθορίζει το πρωτόκολλο εφαρμογής των θεραπειών καθώς και την ονομασία αυτής. Η επιλαχούσα, από τον υπεύθυνο λοιπόν, εταιρία είναι αυτή που θα καθορίσει την διαδικασία εφαρμογής της θεραπείας – υπηρεσίας. Υπάρχει πληθώρα εταιριών τόσο προϊόντων και καλλυντικών όσο και μηχανημάτων.

Παρ' όλη την ομοιότητα μεταξύ των υπηρεσιών στα ινστιτούτα ο κάθε χώρος είναι μοναδικός.

4.3 Υπηρεσίες κέντρων θαλασσοθεραπείας και spa

Στο συγκεκριμένο μέρος της εργασίας πραγματοποιείται αναφορά των υπηρεσιών και θεραπειών που εφαρμόζονται σε κέντρα θαλασσοθεραπείας και spa, από εξειδικευμένο προσωπικό, στο νομό Θεσσαλονίκης, καθώς και σύγκριση των συγκεκριμένων θεραπειών με τις υπηρεσίες που έχουν καταγραφεί στο θεωρητικό μέρος, η οποία αποτελεί και το σκοπό που διεξήχθη η έρευνα.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται σε κέντρα θαλασσοθεραπείας και spa αφορούν το σώμα, το πρόσωπο, την αποτρίχωση και κάποιες άλλες υπηρεσίες όπως το μακιγιάζ, η περιποίηση άκρων, solarium και η μεταπώληση καλλυντικών προϊόντων.

4.3.1. Υπηρεσίες σώματος

Στο σώμα εφαρμόζονται οι παρακάτω θεραπείες και περιποιήσεις :

- Χαλαρωτική μάλαξη
- Τονωτική μάλαξη
- Απολέπιση σώματος
- Θεραπείες σύσφιξης
- Θεραπείες για την αντιμετώπιση της κυτταρίτιδας
- Αρωματοθεραπεία
- Θαλασσοθεραπεία
- Χρωματοθεραπεία
- Ινδικό μασάζ κεφαλής
- Αγιουβέρδα
- Hot stones
- Oriental massage

Η εφαρμογή των παραπάνω θεραπειών πραγματοποιείται ως επί το πλείστον με τη χρήση ποικίλων προϊόντων όπως είναι: η σοκολάτα, το μέλι, το ginger, τα αιθέρια έλαια, οι πρωτεΐνες γάλακτος, τα θαλάσσια φύκια και ο άργιλος.

4.3.2 Υπηρεσίες προσώπου

- Βαθύς καθαρισμός προσώπου
- Απολέπιση
- Ενυδάτωση
- Σύσφιξη
- Θεραπείες αντιγήρανσης
- Θεραπεία ματιών
- Εξισορρόπηση λιπαρότητας (oil control)

4.3.3 Αποτρίχωση

- Προσώπου(φρύδια, άνω χείλος)
- Σώματος (χέρια, πόδια, μπικίνι)

4.3.4 Άλλες υπηρεσίες

- Περιποίηση άκρων
- Μακιγιάζ
- Solarium

Οι παραπάνω υπηρεσίες αφορούν τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, όπως καταγράφονται στα σχετικά ενημερωτικά έντυπα. Εν συγκρίσει με το θεωρητικό μέρος προκύπτει πως οι θεραπείες που προσφέρονται όσον αφορά το σώμα είναι οι ίδιες, όμως καταλαβαίνουμε πως πλέον έχουν επεκταθεί και στην παροχή διαφορετικών υπηρεσιών που περιλαμβάνει και το πρόσωπο, καθώς και τα άκρα.

Εκτός από τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, επισκεφθήκαμε και τα ιαματικά λουτρά των οποίων οι θεραπείες που προσφέρονται αφορούν όχι μόνο ασθενείς που πάσχουν από κάποιες παθήσεις, αλλά και υγιείς ανθρώπους που μπορούν να προσέλθουν στις ιαματικές πηγές και να απολαύσουν στιγμές ξεκούρασης και χαλάρωσης.

Αρχικά, θα πρέπει να αναφερθεί πως αποτελούνται από λουτήρες, οι οποίοι διαχωρίζονται σε ομαδικούς και ατομικούς, καθώς και από υδρομασάζ, όπου οι λουόμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν ανάλογα με το είδος της θεραπείας, τη χρονική διάρκεια και τον αριθμό των ατόμων που θα τους χρησιμοποιήσει.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται στα ιαματικά λουτρά είναι οι ακόλουθες:

- Υπηρεσίες για παθήσεις κυκλοφορικού συστήματος
- Υπηρεσίες για την αποκατάσταση δερματικών προβλημάτων
- Υπηρεσίες για ομορφιά και ευεξία(μασάζ, ρεφλεξολογία, αρωματοθεραπεία,σοκολατοθεραπεία,θεραπεία κυτταρίτιδας)
- Υπηρεσίες προσώπου (ενυδάτωση, αποτρίχωση προσώπου και σώματος)

Το προσωπικό που απασχολείται είναι άρτια εκπαιδευμένο και έτοιμο να υποδεχτεί του επισκέπτες και να εξασφαλίσει την άνεση και την ασφάλειά τους. Υπάρχει επίσης εξοπλισμένο ιατρείο που λειτουργεί δωρεάν στο χώρο του υδροθεραπευτηρίου και η ιατρική ομάδα είναι συνεχώς παρούσα.

Επιπλέον, υπάρχουν και βοηθητικές εγκαταστάσεις, τις οποίες ο επισκέπτης αξιοποιεί για τις ατομικές του ικανότητες, όπως γυμναστήριο, εξωτερικές πισίνες, γήπεδο μπάσκετ, βόλεϊ, ποδοσφαίρου και τένις και περιπατητικές διαδρομές για τζόκινγκ. Τέλος, η παιδική χαρά φιλοξενεί τα μικρά παιδιά, όσο οι γονείς τους απολαμβάνουν τις υπηρεσίες του υδροθεραπευτηρίου.

Κατά συνέπεια, το αποτέλεσμα που προκύπτει και εδώ είναι πως οι θεραπείες που προσφέρονται είναι οι ίδιες με αυτές που αναφέρονται στο θεωρητικό μέρος, με τη μόνη διαφορά πως έχουν προστεθεί και άλλες υπηρεσίες που αφορούν το πρόσωπο.

Συμπερασματικά, προκύπτει πως οι υπηρεσίες που προσφέρονται σε κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, καθώς και στα ιαματικά λουτρά, έχουν διαφοροποιηθεί ως προς το είδος των θεραπειών και την ενσωμάτωση επιπρόσθετων παροχών για την καλύτερη λειτουργία και ικανοποίηση των απαιτήσεων και επιθυμιών των πελατών-ασθενών. Υπάρχει πλήθος θεραπειών που μπορεί κάποιος να απολαύσει, με σκοπό την αναζωογόνηση, την ξεκούραση, την τόνωση και τη βελτίωση της ψυχικής και σωματικής του κατάστασης. Είναι βέβαιο πως ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται σε σημαντικό βαθμό, αν αναλογιστούμε πως η προσέλευση του κόσμου είναι μεγάλη και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, όπως και τα ιαματικά λουτρά, αποτελούν μια όαση στη ζωή των ανθρώπων που τα τελευταία χρόνια είναι πλημμυρισμένα από άγχος και υποχρεώσεις.

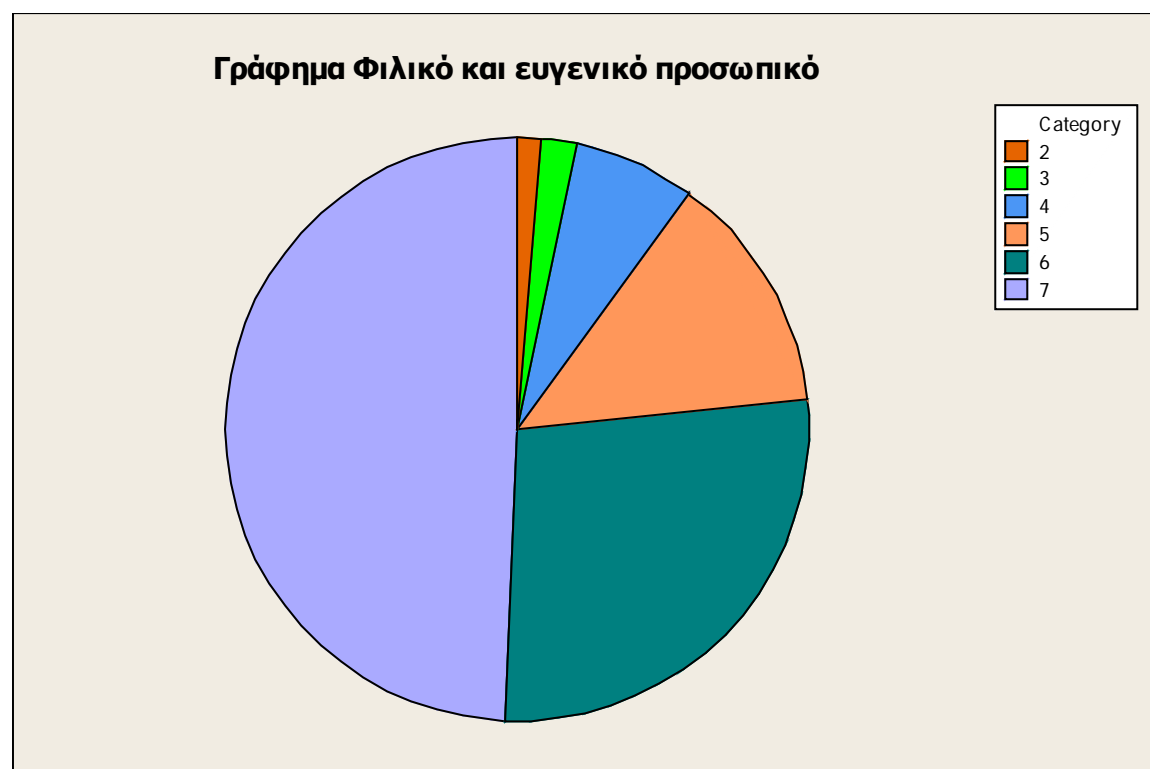
4.4. Αποτελέσματα έρευνας

4.4.1 Αποτελέσματα ινστιτούτων αισθητικής

ΕΡΩΤΗΣΗ :ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΓΕΝΙΚΟ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	1,33%
3	2,00%
4	6,67%
5	13,33%
6	27,33%
7	49,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 1α

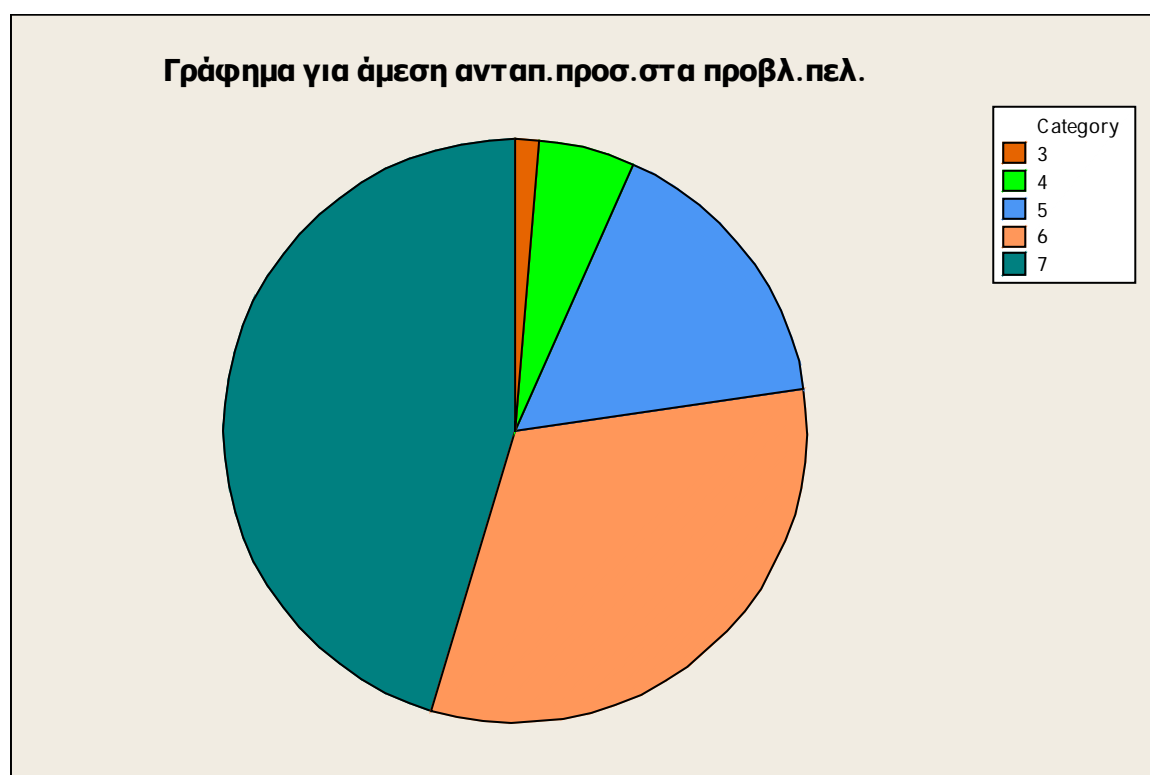

Πίνακας 1β

ΕΡΩΤΗΣΗ : ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	5,33%
5	16,00%
6	32,00%
7	45,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 2α

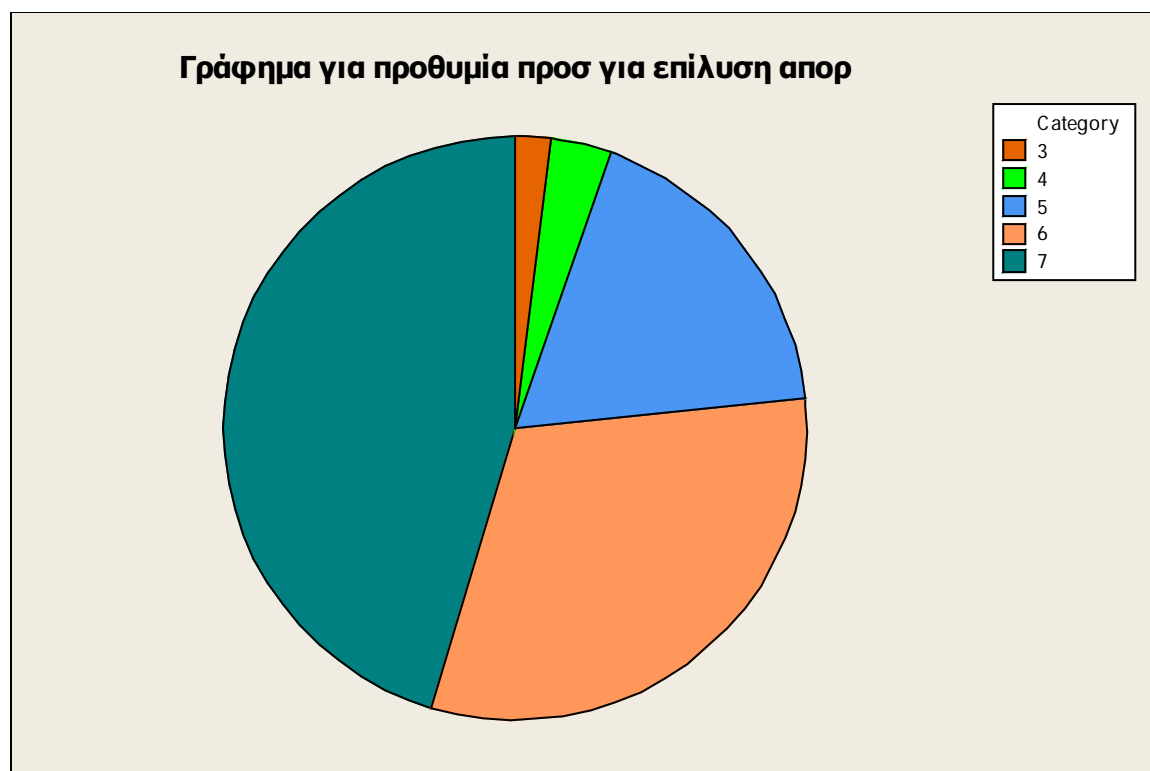

Πίνακας 2β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΘΥΜΟ ΝΑ ΕΠΙΛΥΣΕΙ ΑΜΕΣΑ ΤΙΣ ΑΠΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	2,00%
4	3,33%
5	18,00%
6	31,33%
7	45,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 3^α

Πίνακας 3^β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΚΑΛΑ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	7,33%
5	16,67%
6	30,00%
7	44,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 4^α

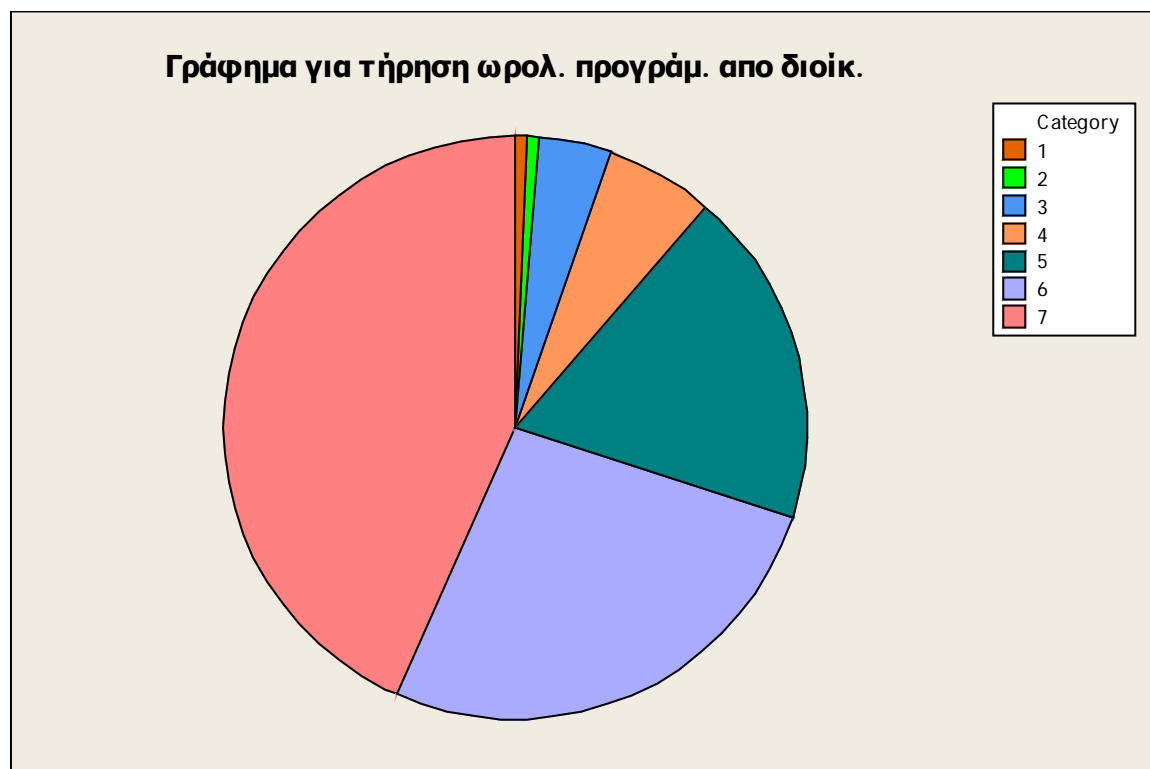

Πίνακας 4β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΤΗΡΕΙ ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	0,67%
3	4,00%
4	6,00%
5	18,67%
6	26,67%
7	43,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 5α

Πίνακας 5β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΤΗΡΕΙ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	2,00%
4	3,33%
5	17,33%
6	32,67%
7	44,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 6^α

Πίνακας 6β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΚΑΛΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	2,00%
4	4,67%
5	17,33%
6	32,00%
7	44,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 7α

Πίνακας 7β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΚΥΣΤΙΚΕΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	1,33%
4	9,33%
5	18,67%
6	26,00%
7	44,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 8α

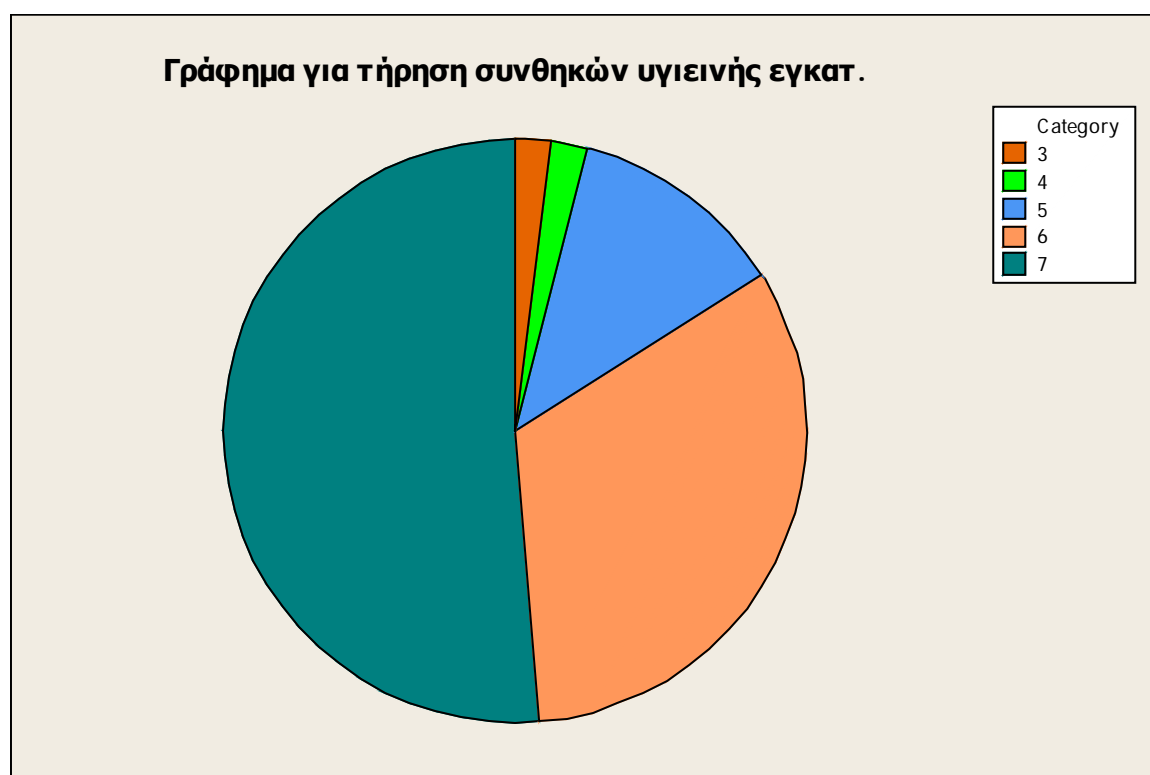

Πίνακας 8β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	2,03%
4	2,03%
5	11,49%
6	32,43%
7	52,03%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 9α

Πίνακας 9β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΙΝΑΙ ΕΥΡΥΧΩΡΟΙ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	1,33%
4	12,00%
5	20,67%
6	26,67%
7	38,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 10α

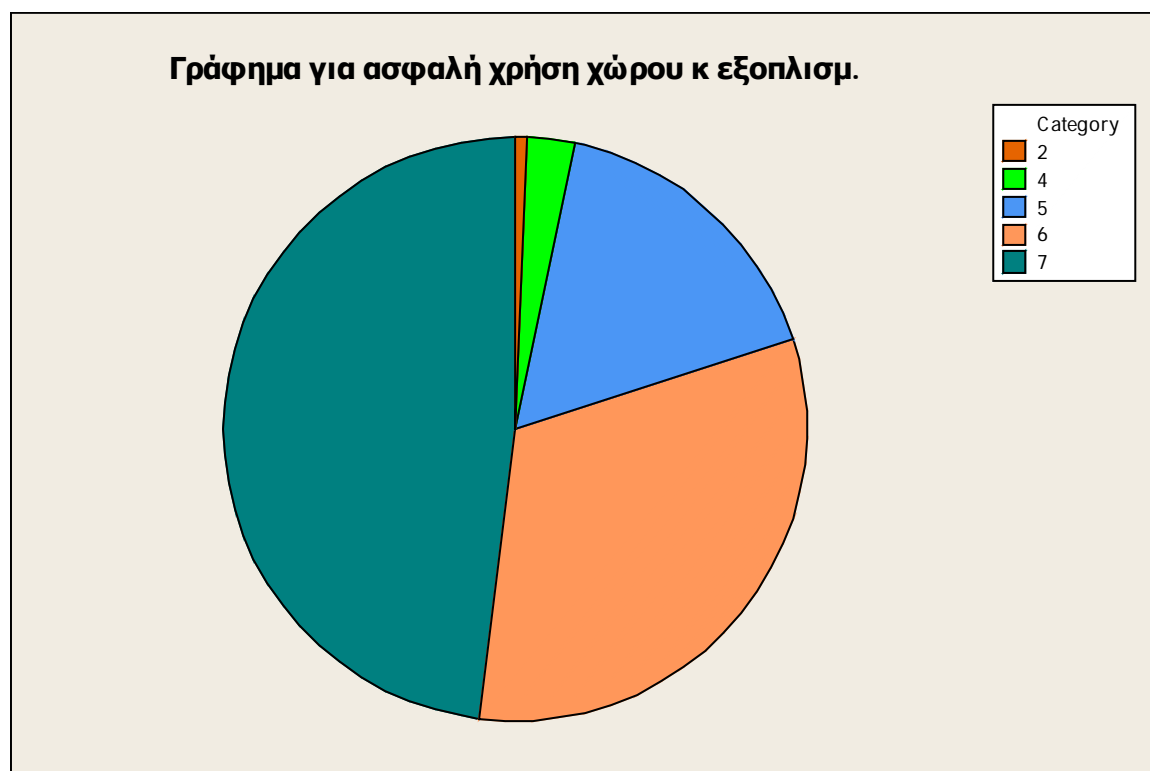

Πίνακας 10β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
4	2,67%
5	16,67%
6	32,00%
7	48,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 11α

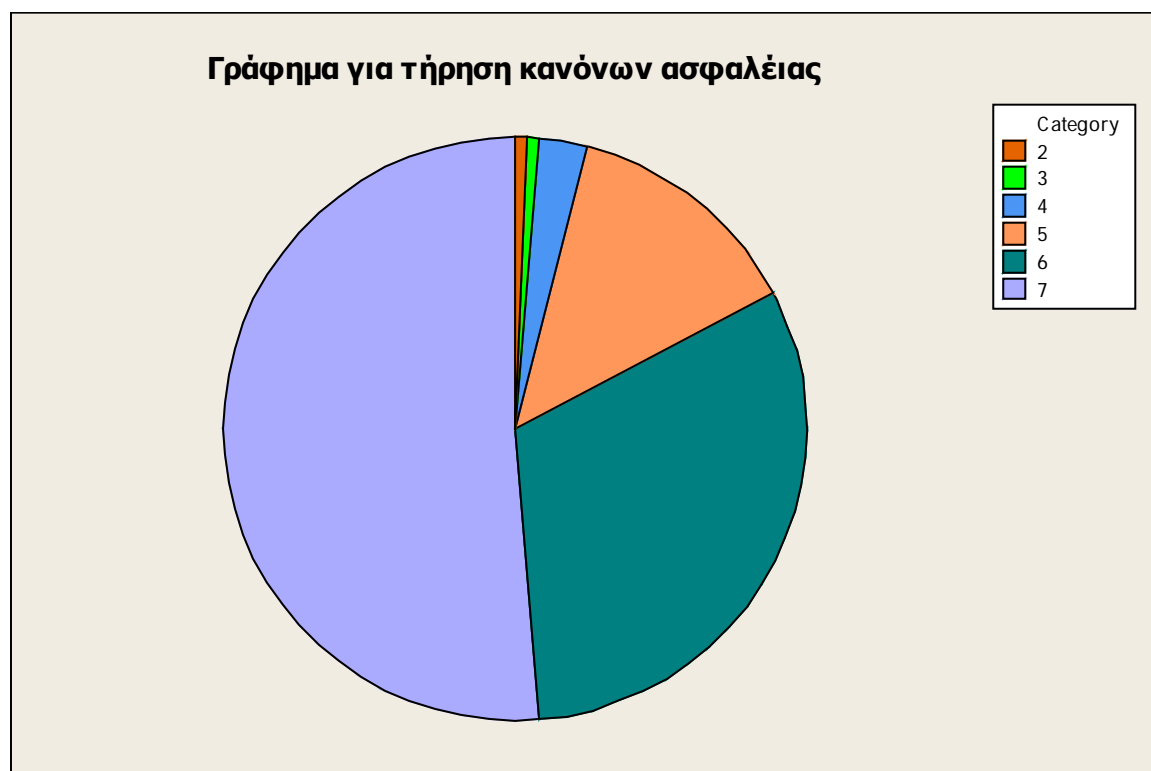

Πίνακας 11β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	0,67%
4	2,67%
5	13,33%
6	31,33%
7	51,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 12α

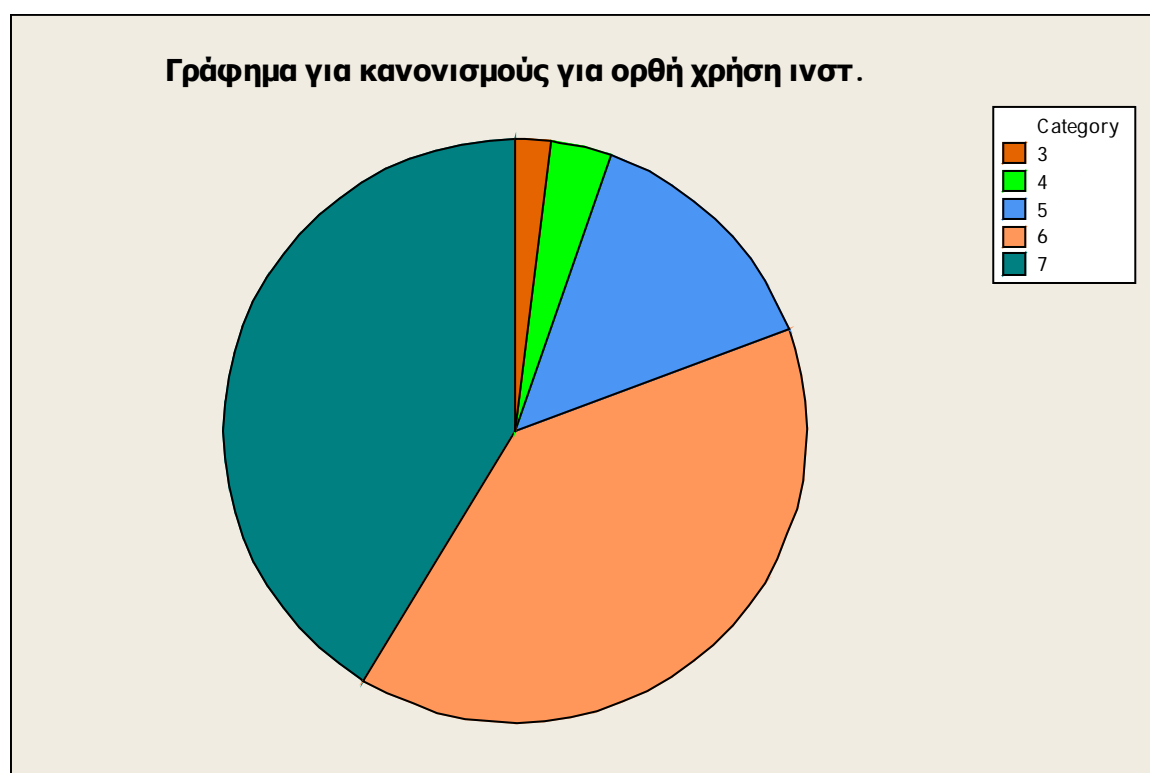

Πίνακας 12β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	2,00%
4	3,33%
5	14,00%
6	39,33%
7	41,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 13α

Πίνακας 13β

ΕΡΩΤΗΣΗ : Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	1,33%
4	7,33%
5	20,00%
6	33,33%
7	37,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 14α

Πίνακας 14β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	0,67%
3	2,00%
4	4,67%
5	16,67%
6	38,67%
7	36,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 15α

Πίνακας 15β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΘΕΩΡΩ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΩΣ ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΟΣΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	1,34%
3	0,67%
4	8,72%
5	16,78%
6	33,56%
7	38,93%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 16α

Πίνακας 16β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΣΚΟΠΕΥΩ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΩ ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
3	0,67%
4	6,00%
5	16,67%
6	31,33%
7	44,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 17α

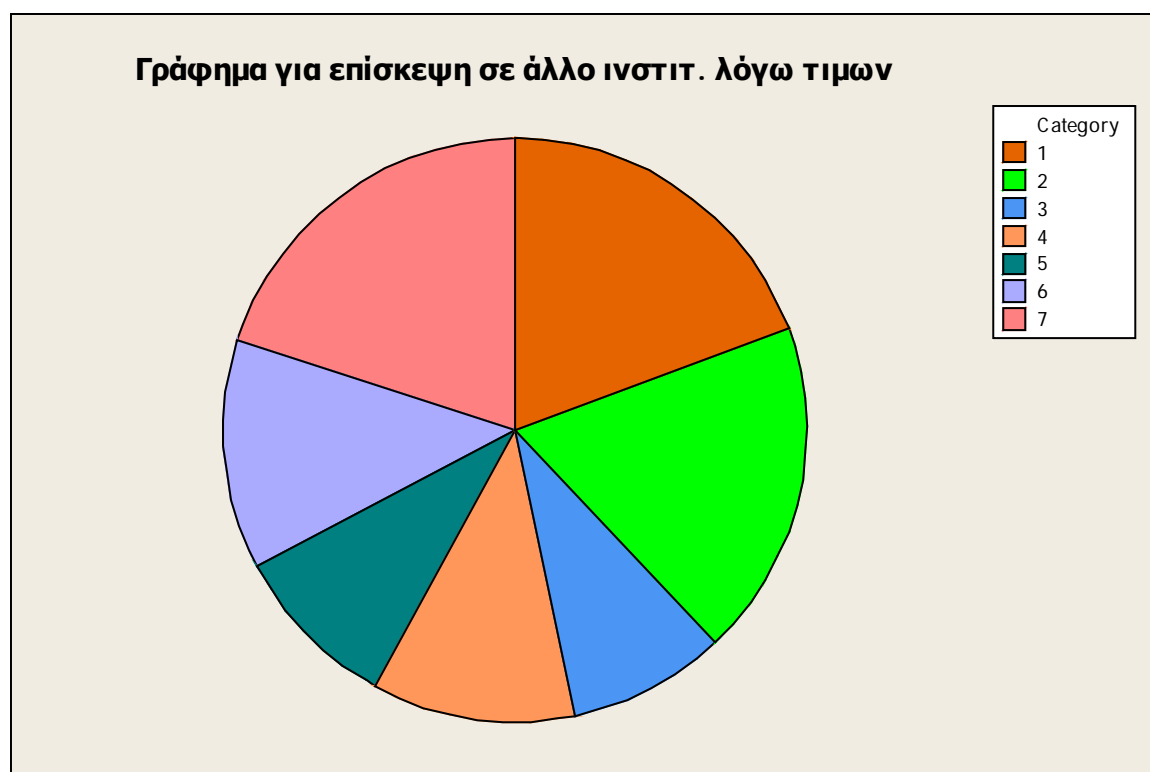

Πίνακας 17β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΘΑ ΕΠΙΣΚΕΦΤΩ ΚΑΠΟΙΟ ΑΛΛΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΝ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	19,33%
2	18,67%
3	8,67%
4	11,33%
5	9,33%
6	12,67%
7	20,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 18α

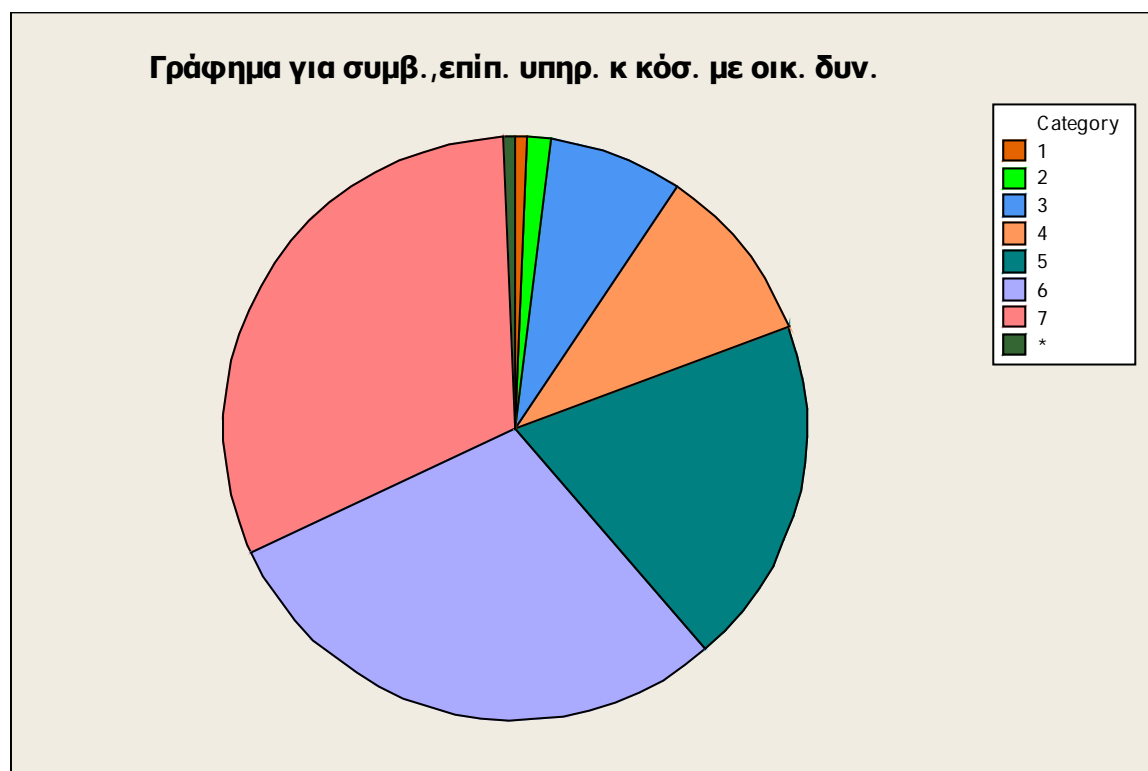

Πίνακας 18β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΤΟ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	1,34%
3	7,38%
4	10,07%
5	19,46%
6	29,53%
7	31,54%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 19α

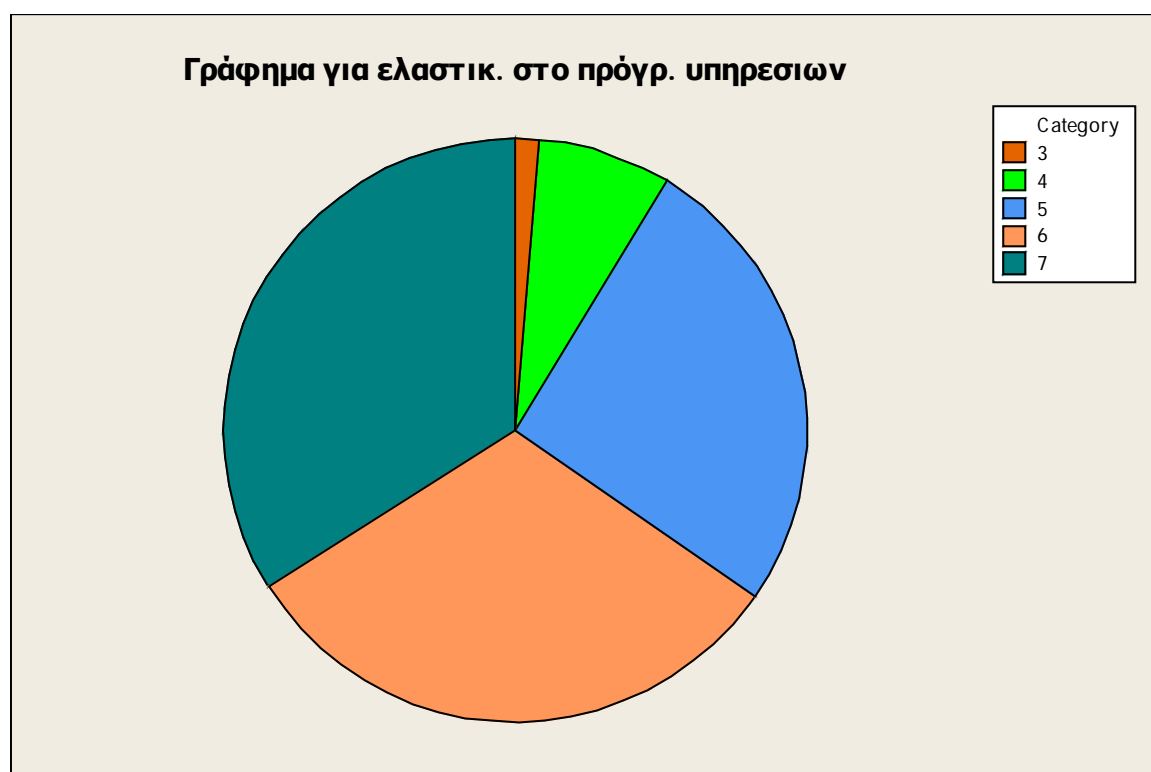

Πίνακας 19β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΚΑΘΕ ΠΕΛΑΤΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	7,33%
5	26,00%
6	31,33%
7	34,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 20α

Πίνακας 20β

ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΤΕΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΑ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ : ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΑΛΛΑΓΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΝΤΑΣΕΙΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	1,33%
2	1,33%
3	8,00%
4	12,00%
5	20,00%
6	26,00%
7	31,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 21α

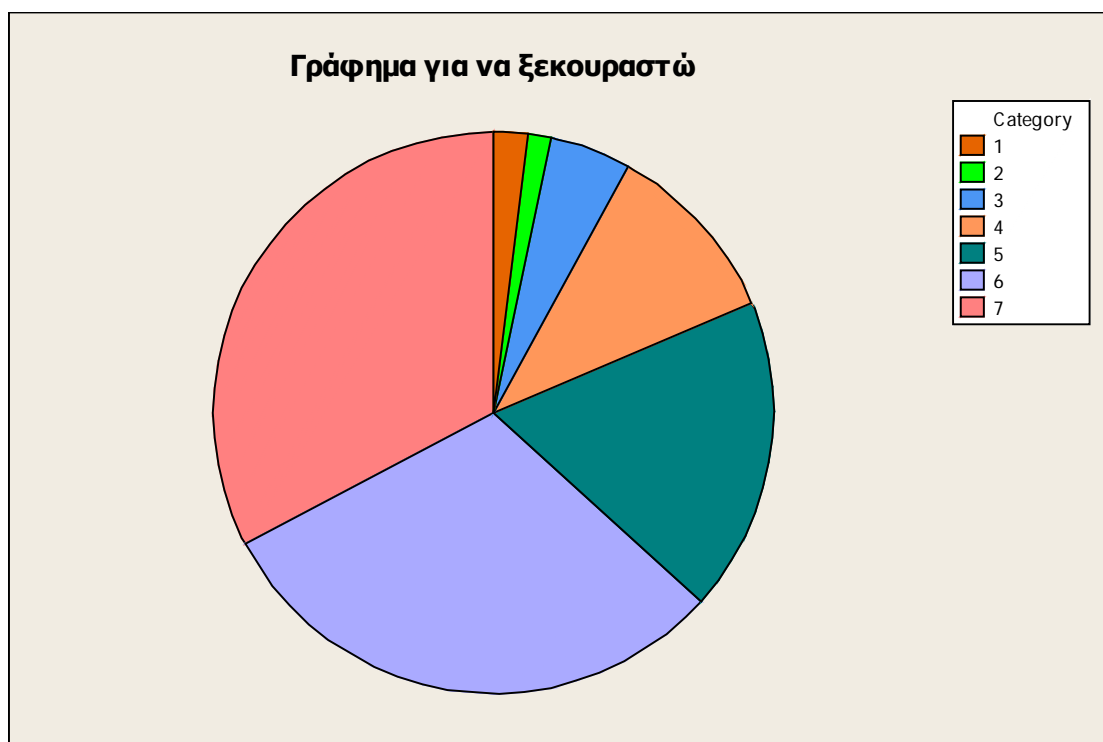

Πίνακας 21β

ΕΡΩΤΗΣΗ : ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΩ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	2,00%
2	1,33%
3	4,67%
4	10,67%
5	18,00%
6	30,67%
7	32,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 22α

Πίνακας 22β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΜΕΝΟΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	1,33%
4	4,00%
5	14,00%
6	38,00%
7	42,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 23α

Πίνακας 23β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΠΙΟ ΥΓΙΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	4,67%
2	6,67%
3	8,00%
4	7,33%
5	26,00%
6	28,00%
7	19,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 24α

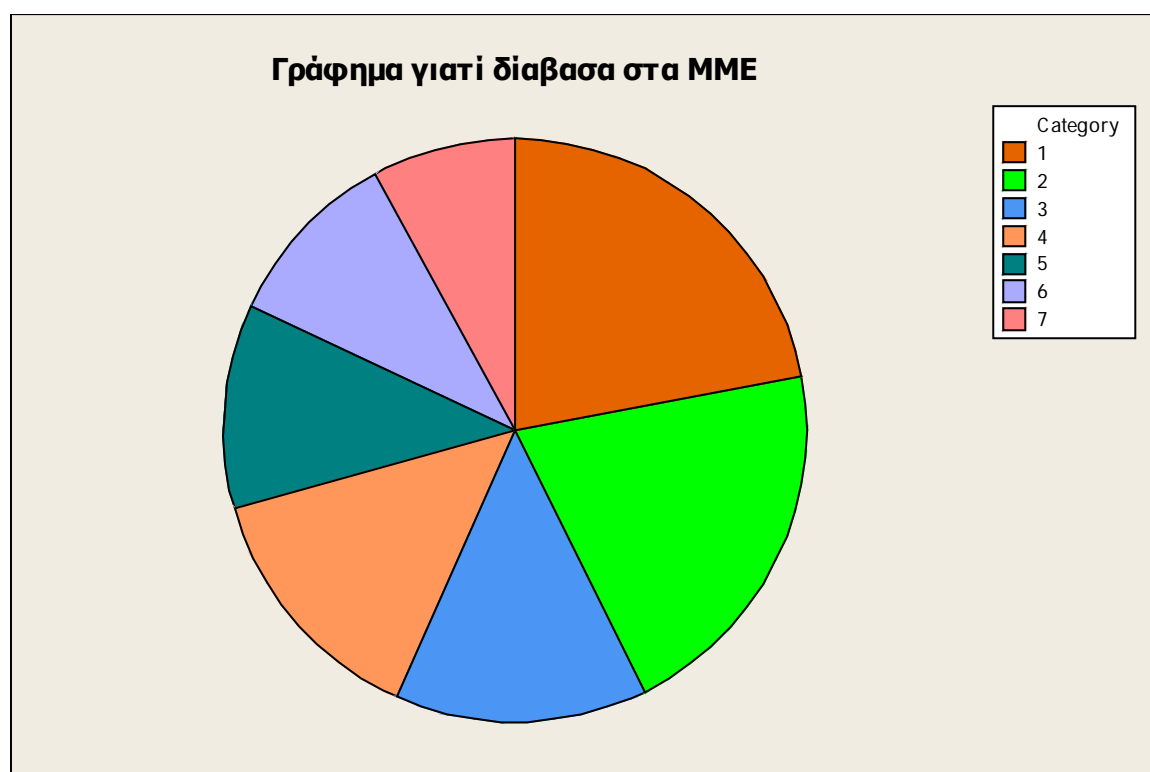

Πίνακας 24β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΔΙΑΒΑΣΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	22,00%
2	20,67%
3	14,00%
4	14,00%
5	11,33%
6	10,00%
7	8,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 25α

Πίνακας 25β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΕΧΩ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	29,33%
2	18,67%
3	16,00%
4	14,67%
5	6,67%
6	10,67%
7	4,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 26α

Πίνακας 26β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΜΕ ΒΟΗΘΑΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΩ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	10,67%
2	4,67%
3	12,67%
4	16,67%
5	20,67%
6	20,67%
7	14,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 27α

Πίνακας 27β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑ ΝΑ ΑΣΚΗΘΩ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	26,00%
2	9,33%
3	14,00%
4	11,33%
5	16,67%
6	10,67%
7	12,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 28α

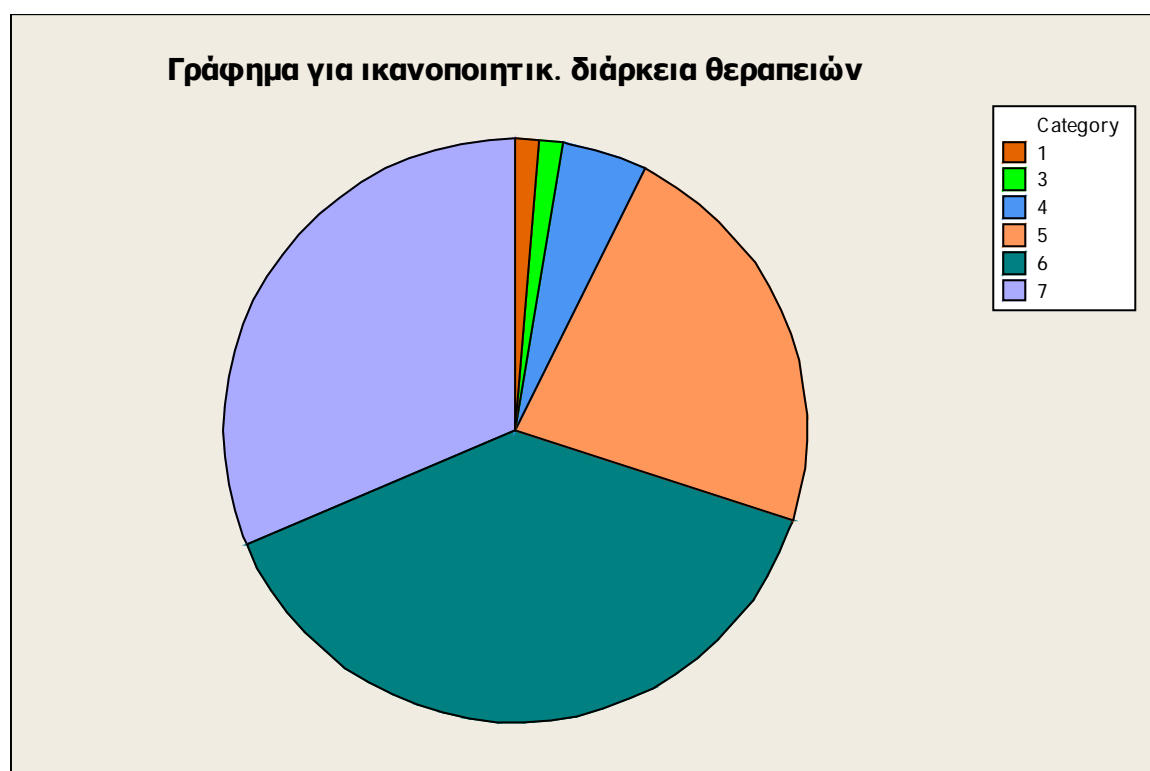

Πίνακας 28β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	1,33%
3	1,33%
4	4,67%
5	22,67%
6	38,67%
7	31,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 29α

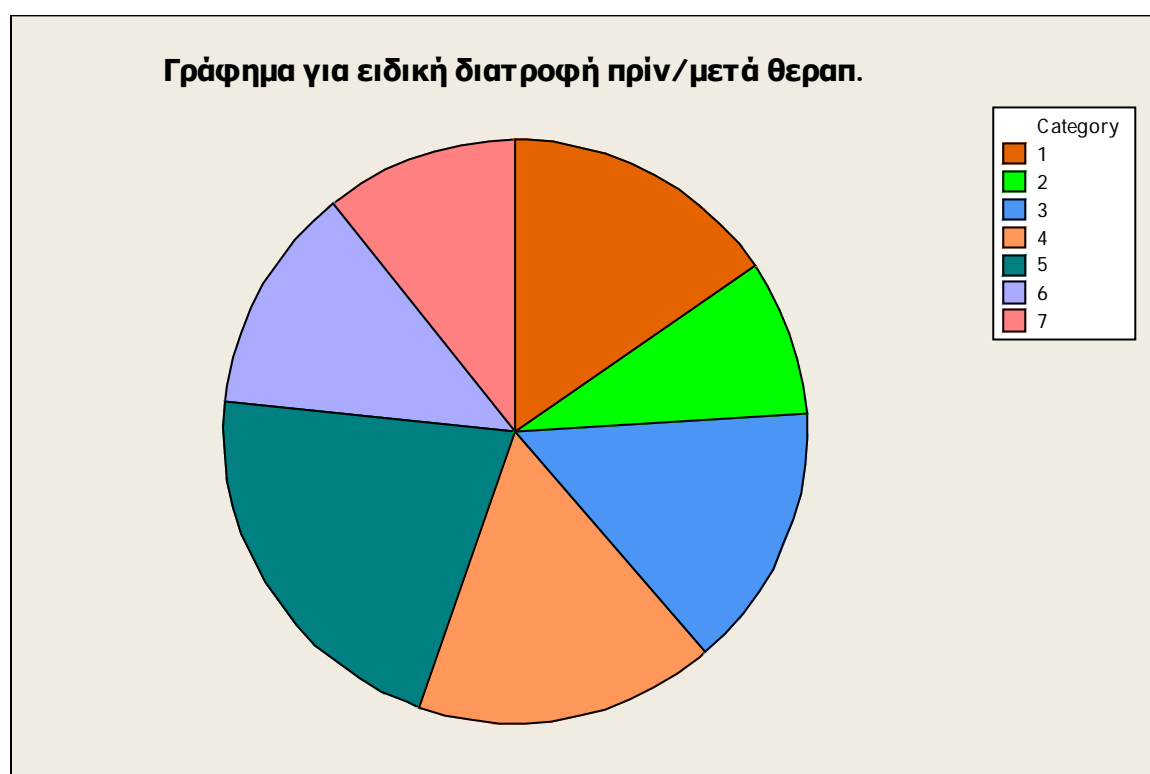

Πίνακας 29β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΠΡΙΝ Ή ΜΕΤΑ ΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	15,33%
2	8,67%
3	14,67%
4	16,67%
5	21,33%
6	12,67%
7	10,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 30α

Πίνακας 30β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	4,67%
2	2,67%
3	2,67%
4	6,00%
5	10,67%
6	37,33%
7	36,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 31α

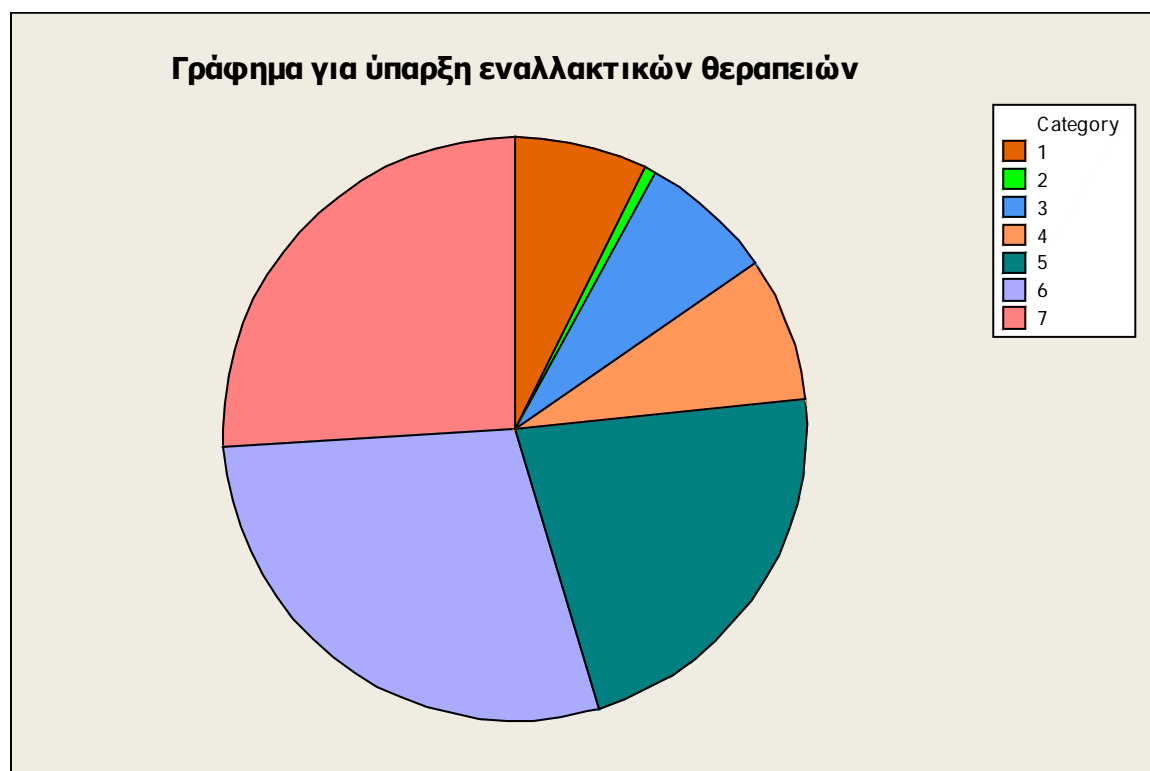

Πίνακας 31β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	7,33%
2	0,67%
3	7,33%
4	8,00%
5	22,00%
6	28,67%
7	26,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 32α

Πίνακας 32β

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1: ΦΥΛΟ

ΦΥΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΑ	90,00%
ΑΝΔΡΑΣ	10,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 33α

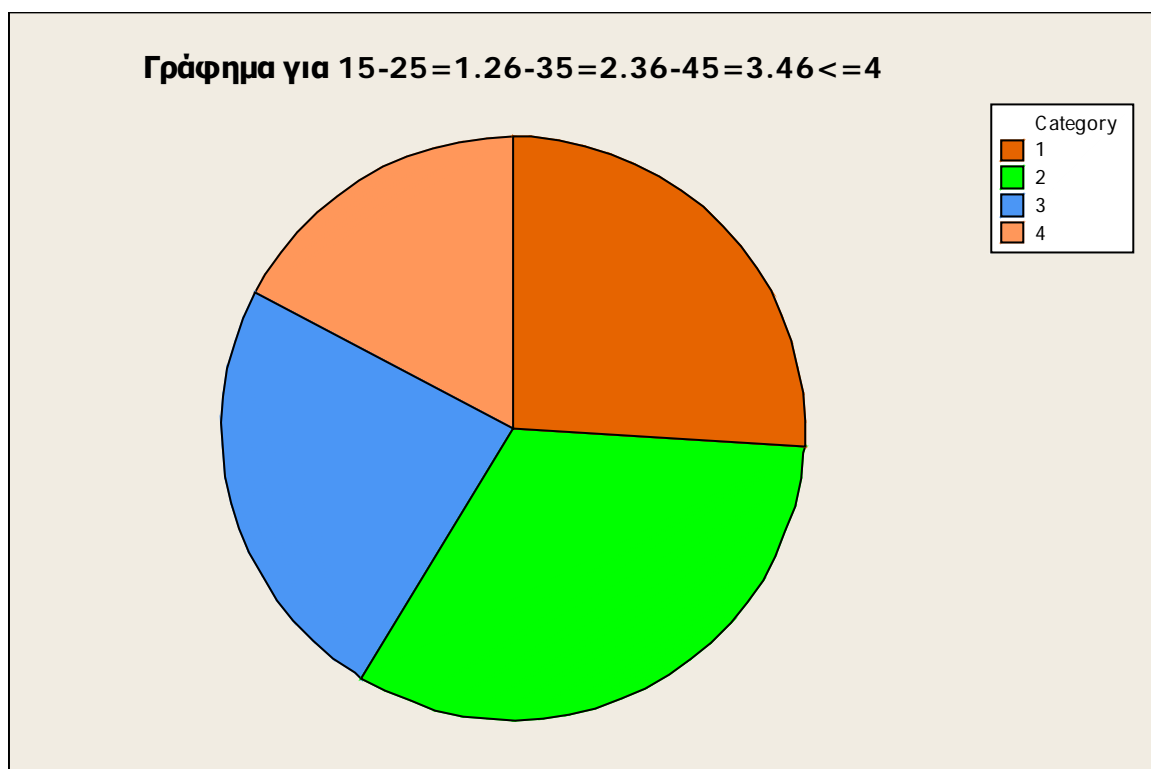

Πίνακας 33β

2: ΗΛΙΚΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
15-25	26,17%
26-35	32,21%
36-45	24,16%
46<	17,45%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 34α

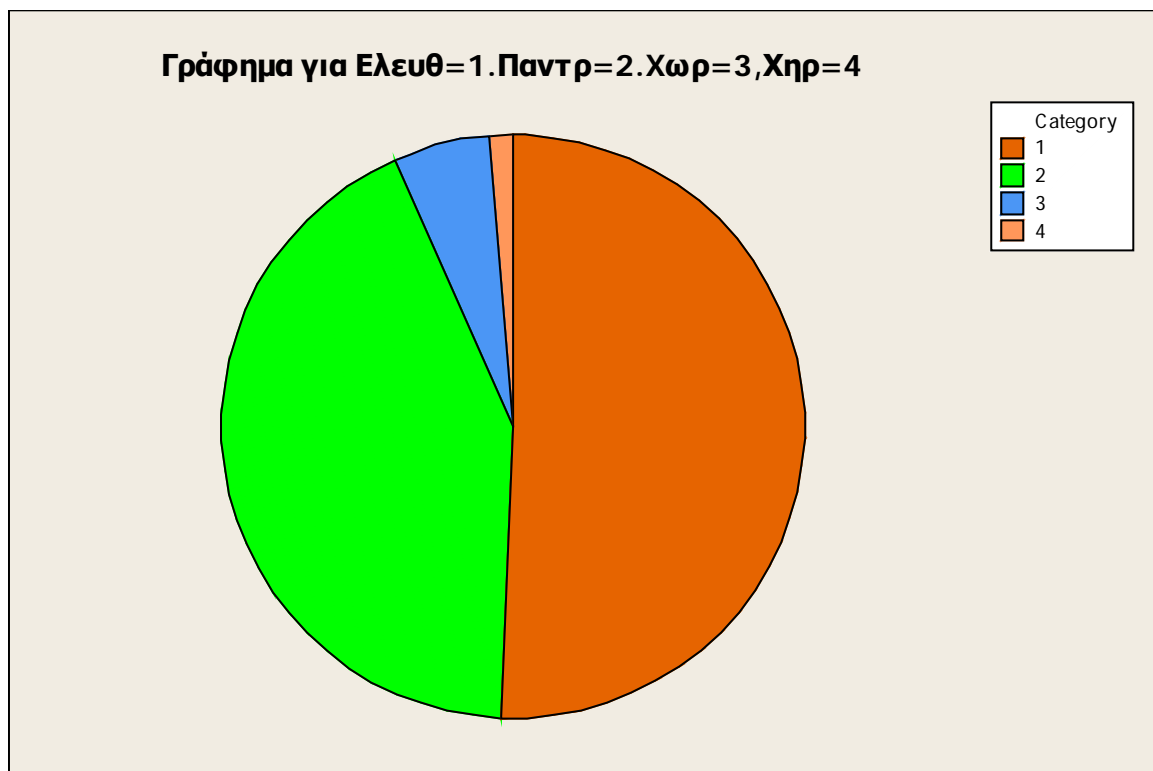

Πίνακας 34β

3: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΟΙΚΟΓ.ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ	50,67%
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ	42,67%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ	5,33%
ΧΗΡΟΣ	1,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 35α

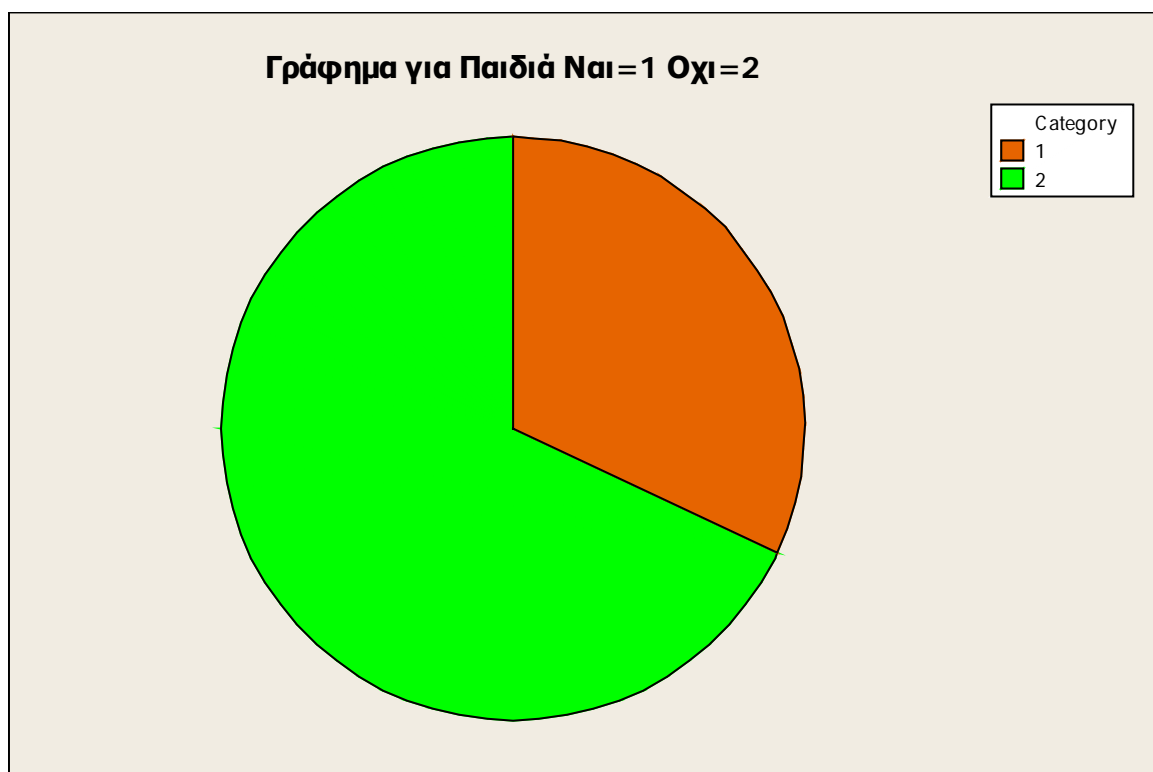

Πίνακας 35β

4: ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΝΑΙ	32,00%
ΟΧΙ	68,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 36α

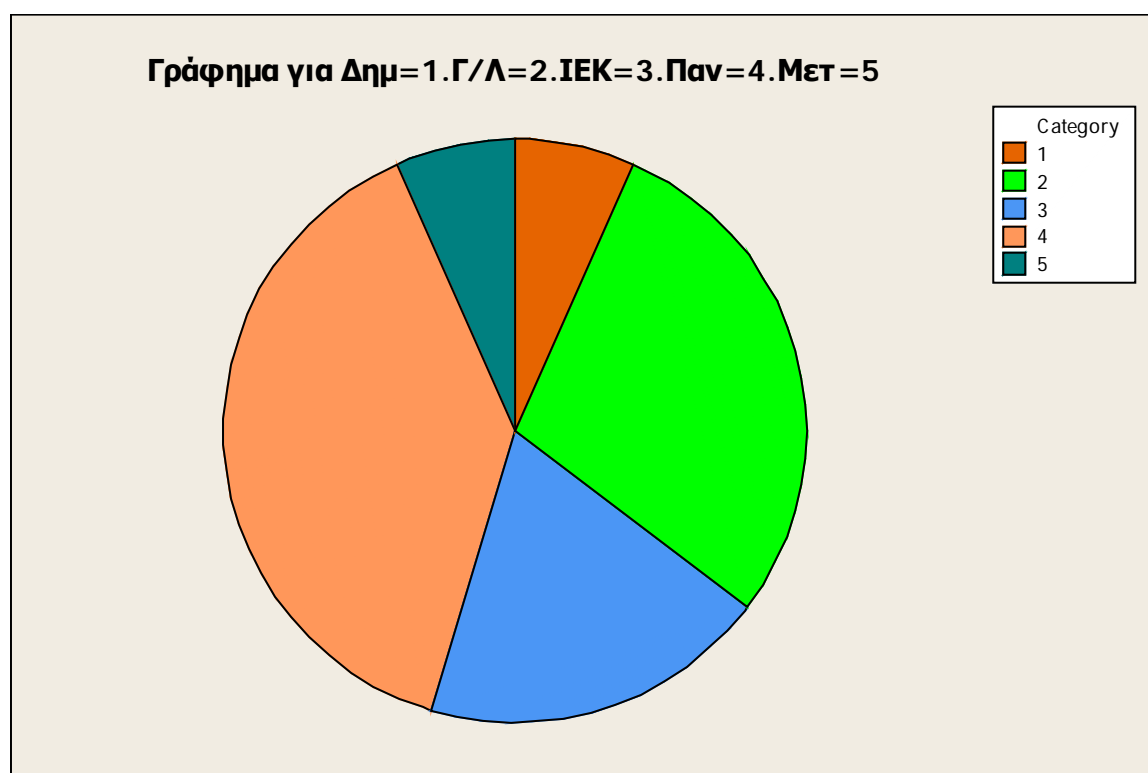

Πίνακας 36β

5: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	6,67%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ/ΛΥΚΕΙΟ	28,67%
ΙΕΚ	19,33%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	38,67%
ΚΑΤΟΧΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	6,67 %
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 37α

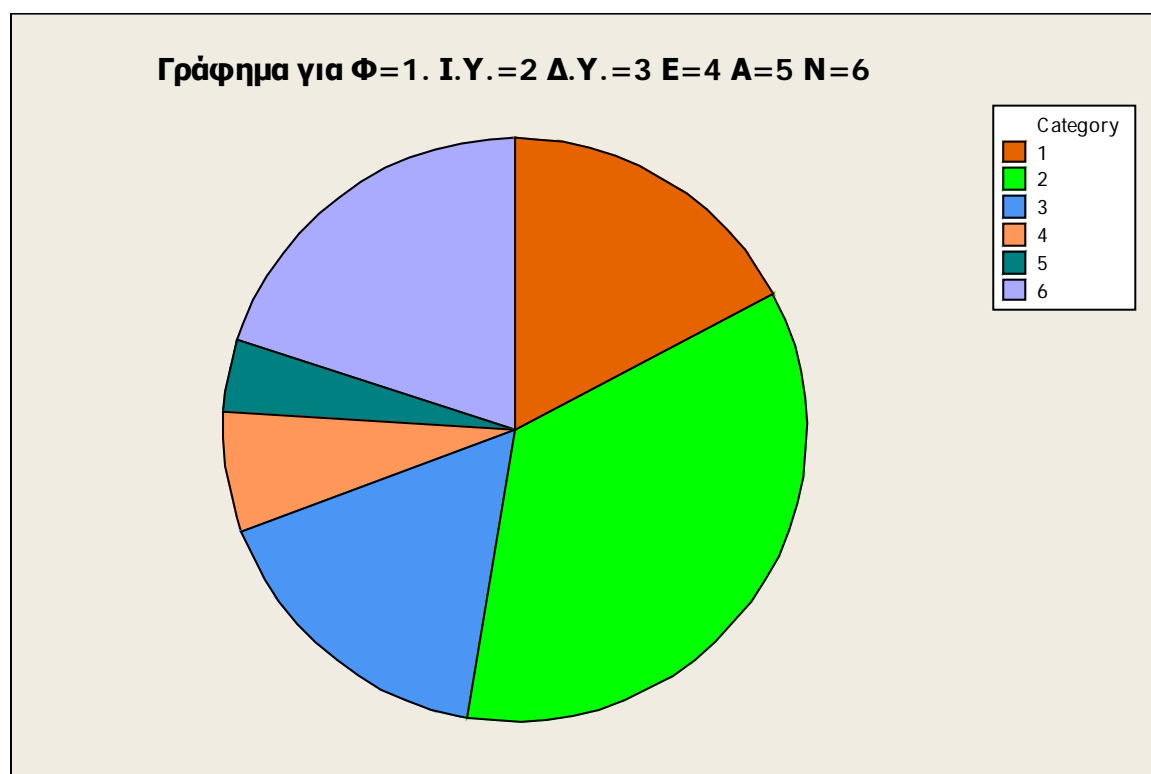

Πίνακας 37β

6: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	17,33%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	35,33%
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	16,67%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	6,67%
ΑΝΕΡΓΟΣ	4,00%
ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ	20,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00

Πίνακας 38α

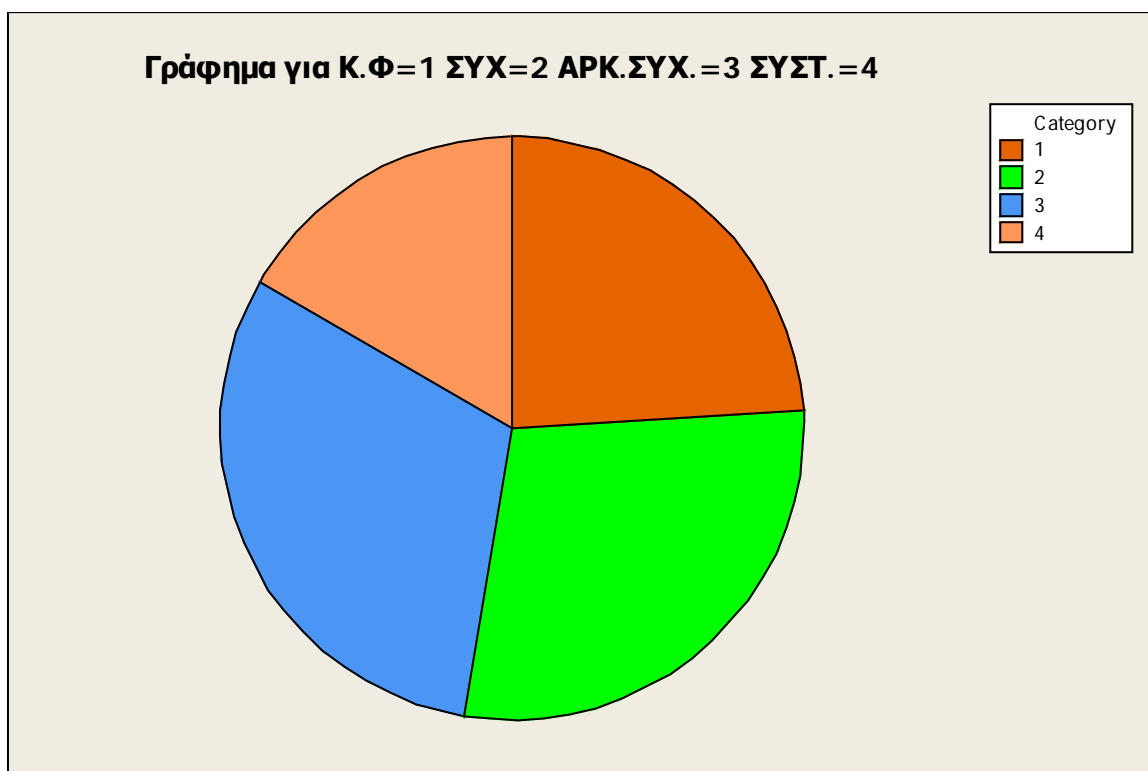

Πίνακας 38β

7: ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΚΑΠΟΙΕΣ ΦΟΡΕΣ	24,00%
ΣΥΧΝΑ	28,67%
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	30,67%
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ	16,60%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 39α

Πίνακας 39β

Οι παραπάνω πίνακες (1,2,3,4) αφορούν τη συμπεριφορά του προσωπικού, την ανταπόκρισή του στα προβλήματα των πελατών, την προθυμία τους να επιλύσει άμεσα τις απορίες τους, καθώς και το επίπεδο του γνωστικού αντικειμένου της εργασίας του.

Συγκεκριμένα, η ερώτηση «Το προσωπικό είναι φιλικό και ευγενικό», απαντήθηκε με 1,33% και κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο) που αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό αποτελεί το 49,33 % με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 1.

Στην ερώτηση «Το προσωπικό ανταποκρίνεται άμεσα στα προβλήματα των πελατών», μικρότερο ποσοστό απαντήσεων με 1,33% κατείχε η κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ μεγαλύτερο ποσοστό 45,33% κατείχε η κλίμακα 7. Πίνακας 2.

Η ερώτηση «Το προσωπικό είναι πρόθυμο να επιλύσει άμεσα τις απορίες των πελατών», μικρότερο ποσοστό αποτελεί το 2% με κλίμακα 3(διαφωνώ λίγο), ενώ το μεγαλύτερο 45,33% με κλίμακα 7. Πίνακας 3.

Τέλος, στην ερώτηση «Το προσωπικό γνωρίζει καλά το αντικείμενο της εργασίας του», μικρότερο ποσοστό απαντήσεων 1,33% κατείχε η κλίμακα 3(διαφωνώ λίγο), ενώ μεγαλύτερο ποσοστό 44,67% κατείχε η κλίμακα 7. Πίνακας 4.

Στους πίνακες (5,6,7) οι ερωτήσεις σχετίζονται με την τήρηση του ωρολογίου προγράμματος του ινστιτούτου, τις προδιαγραφές για τη λειτουργία του ινστιτούτου, καθώς και την επίγνωση των αναγκών των πελατών από τη διοίκηση.

Όπως φαίνεται στην ερώτηση «Η διοίκηση του κέντρου τηρεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του ινστιτούτου αισθητικής», μικρότερο ποσοστό αποτελεί το 0,67% με κλίμακα απάντησης 1(διαφωνώ απόλυτα), σε αντίθεση με το μεγαλύτερο ποσοστό 43,33% με κλίμακα απάντησης 7(συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 5.

Στην ερώτηση «Η διοίκηση του κέντρου τηρεί τις προδιαγραφές για τη λειτουργία του ινστιτούτου αισθητικής», μικρότερο ποσοστό απαντήσεων 2% κατείχε η κλίμακα

3(διαφωνώ λίγο), ενώ μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων 44,67%, κατείχε η κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 6.

Στην ερώτηση «Η διοίκηση και το προσωπικό γνωρίζουν καλά τις ανάγκες των πελατών», απαντήθηκε με κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), και ποσοστό 2%, όπου είναι και το μικρότερο, ενώ με κλίμακα 7(συμφωνώ απόλυτα), απάντησε το 44%, όπου είναι και το μεγαλύτερο. Πίνακας 7.

Οι πίνακες (8,9,10,11,12,13) αφορούν ερωτήσεις σχετικά με τις εγκαταστάσεις και τον χώρο του ινστιτούτου αισθητικής.

Στην ερώτηση «Οι εγκαταστάσεις είναι ελκυστικές», το μικρότερο ποσοστό αποτελεί το 0,67% με κλίμακα απάντησης 2(διαφωνώ αρκετά), ενώ το μεγαλύτερο αποτελεί το 44% με κλίμακα απάντησης 7(συμφωνώ απόλυτα) Πίνακας 8.

Η ερώτηση «Οι εγκαταστάσεις τηρούν τις συνθήκες υγιεινής», απαντήθηκε με ποσοστό 2,03%, όπου αποτελεί το μικρότερο, με κλίμακα 3(διαφωνώ λίγο), σε αντίθεση με το μεγαλύτερο ποσοστό 52,03%, που απαντήθηκε με κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 9.

Στην ερώτηση «Οι χώροι είναι ευρύχωροι», μικρότερο ποσοστό απαντήσεων 0,67%, κατείχε η κλίμακα 2(διαφωνώ αρκετά) , ενώ μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων 38,67% κατείχε η κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 10.

Η ερώτηση «Η χρήση του χώρου και του εξοπλισμού είναι ασφαλή» απαντήθηκε με μικρότερο ποσοστό 0,67% και κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά) σε αντίθεση με το μεγαλύτερο ποσοστό 48% σε κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα) .Πίνακας 11

Στην ερώτηση «Τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας», μικρότερο ποσοστό αποτελεί το 0,67% με κλίμακα απάντησης 2 (διαφωνώ αρκετά), σε αντίθεση με το μεγαλύτερο ποσοστό 51,33% με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα).Πίνακας 12.

Η ερώτηση «Υπάρχουν κανονισμοί για την ορθή χρήση του ινστιτούτου», απαντήθηκε με μικρότερο ποσοστό 2% με κλίμακα απάντησης 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ μεγαλύτερο ποσοστό αποτελεί το 41,33% με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 13.

Οι πίνακες δεκατέσσερα και δεκαπέντε, (14, 15) αφορούν ερωτήσεις σχετικά με τον χώρο του ινστιτούτου αισθητικής και την πρόσβαση σε αυτόν.

Στην ερώτηση «Η πρόσβαση στο χώρο του ινστιτούτου αισθητικής είναι εύκολη» το μικρότερο ποσοστό απαντήσεων με 0,67% καταλαμβάνει η κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά), ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων, με 37,33% καταλαμβάνει η κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 14

Η ερώτηση «Η πρόσβαση στις συνοδευτικές υπηρεσίες είναι εύκολη» απαντήθηκε με μικρότερο ποσοστό 0,67% στις κλίμακες 1 και 2 (διαφωνώ απόλυτα και διαφωνώ αρκετά αντίστοιχα), ενώ με μεγαλύτερο ποσοστό 38,67% στην κλίμακα 6 (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 15

Οι πίνακες δεκαέξι, δεκαεπτά και δεκαοκτώ (16,17,18) αφορούν ερωτήσεις που έχουν να κάνουν με την επιλογή των πελατών ως προς στο ινστιτούτο αισθητικής.

Η ερώτηση «Θεωρώ το συγκεκριμένο ινστιτούτο αισθητικής πρώτη μου επιλογή ανάμεσα σε όσα υπάρχουν στην πόλη» απαντήθηκε με μικρότερο ποσοστό 0,67% στην κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ με μεγαλύτερο ποσοστό 38,93% στην κλίμακα 7(συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 16

Στην ερώτηση «Σκοπεύω να συνεχίσω να επισκέπτομαι το συγκεκριμένο ινστιτούτο αισθητικής» το μικρότερο ποσοστό απαντήσεων αποτελεί το 0,67% με κλίμακα 1 (διαφωνώ απόλυτα) ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων 44,67% δόθηκε για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 17

Στην ερώτηση «Θα επισκεφτώ κάποιο άλλο ινστιτούτο αισθητικής αν οι τιμές είναι πιο ανταγωνιστικές» οι λιγότερες απαντήσεις με 8,67% δόθηκαν για την κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ οι περισσότερες απαντήσεις με ποσοστό 20% δόθηκαν για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 18

Οι πίνακες δεκατέσσερα και δεκαπέντε, (14, 15) αφορούν ερωτήσεις σχετικά με τον χώρο του ινστιτούτου αισθητικής και την πρόσβαση σε αυτόν.

Στην ερώτηση «Η πρόσβαση στο χώρο του ινστιτούτου αισθητικής είναι εύκολη» το μικρότερο ποσοστό απαντήσεων με 0,67% καταλαμβάνει η κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά), ενώ το 37,33%, το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων , καταλαμβάνει με κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 14

Η ερώτηση «Η πρόσβαση στις συνοδευτικές υπηρεσίες είναι εύκολη» απαντήθηκε με μικρότερο ποσοστό 0,67% στις κλίμακες 1 και 2 (διαφωνώ απόλυτα και διαφωνώ λίγο αντίστοιχα), ενώ με μεγαλύτερο ποσοστό 38,67% στην κλίμακα 6 (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 15

Οι πίνακες δεκαέξι, δεκαεπτά και δεκαοκτώ (16,17,18) αφορούν ερωτήσεις που σχετίζονται με την επιλογή των πελατών ως προς στο ινστιτούτο αισθητικής.

Η ερώτηση «Θεωρώ το συγκεκριμένο ινστιτούτο αισθητικής πρώτη μου επιλογή ανάμεσα σε όσα υπάρχουν στην πόλη» απαντήθηκε με 0,67% στην κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ 38,93% στην κλίμακα 7(συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 16

Στην ερώτηση «Σκοπεύω να συνεχίσω να επισκέπτομαι το συγκεκριμένο ινστιτούτο αισθητικής» 0,67% δόθηκε για την κλίμακα 1 (διαφωνώ απόλυτα) ενώ 44,67% δόθηκαν για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 17

Στην ερώτηση «Θα επισκεφτώ κάποιο άλλο ινστιτούτο αισθητικής αν οι τιμές είναι πιο ανταγωνιστικές» οι λιγότερες απαντήσεις με 8,67% δόθηκαν για την κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ οι περισσότερες απαντήσεις με 20% δόθηκαν για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα) Πίνακας 18

Στην ερώτηση «Το επίπεδο των υπηρεσιών και το κόστος τους είναι συμβατό με τις απαιτήσεις του πελάτη και τις οικονομικές του δυνατότητες» οι απαντήσεις με το μικρότερο ποσοστό, 0,67% αφορούν την κλίμακα 1 (διαφωνώ απόλυτα) ενώ με το μεγαλύτερο ποσοστό, 31,54% αφορούν την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 19

Η ερώτηση «Υπάρχει ελαστικότητα στο πρόγραμμα των υπηρεσιών ώστε να ικανοποιείτε ο κάθε πελάτης» απαντήθηκε με 1,33% όπου είναι και το μικρότερο ποσοστό, η κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο) και με 34%, όπου είναι και το μεγαλύτερο ποσοστό, απαντήθηκε η κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 20

Οι επόμενοι πίνακες παρουσιάζουν τους λόγους για τους οποίους οι πελάτες αποφασίζουν να επισκεφτούν ένα ινστιτούτο αισθητικής.

Ο λόγος «Για να απαλλαγώ από τις καθημερινές εντάσεις» απαντήθηκε με 1,33% όπου είναι και το μικρότερο ποσοστό στις κλίμακες 1 και 2 (καθόλου σημαντικός και

λιγότερα σημαντικός αντίστοιχα) και με 31,33% στην κλίμακα 7 που είναι και το μεγαλύτερο ποσοστό (πάρα πολύ σημαντικός). Πίνακας 21

Ο λόγος «Για να ξεκουραστώ» επιλέχθηκε από το 1,33% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 2 (λιγότερο σημαντικός), όπου αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό και από το 32,67% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 7 (πάρα πολύ σημαντικός), και αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 22

Ο λόγος «Γιατί αισθάνομαι αναζωογονημένος» επιλέχθηκε στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός) από το 0,67% ,ως το μικρότερο ποσοστό και στην κλίμακα 7 (πάρα πολύ σημαντικός) από το 42% . Πίνακας 23

Ο λόγος «Γιατί αισθάνομαι πιο υγιής» καταλαμβάνει το 4,67% με κλίμακα 1(διαφωνώ απόλυτα) και αποτελεί το μικρότερο ποσοστό απαντήσεων , ενώ το 19,33% με κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα) αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό.Πίνακας24

Ο λόγος «Γιατί διάβασα για αυτό στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης» με 8% απαντήθηκε στην κλίμακα 7 (πάρα πολύ σημαντικός) ενώ με 22% απαντήθηκε στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός).Πίνακας 25

Ο λόγος «Γιατί έχω προβλήματα υγείας» επιλέχθηκε από το 4% των ερωτηθέντων ,όπου είναι και το μικρότερο ποσοστό, στην κλίμακα 7 (πάρα πού σημαντικός) και από το 29,33% των ερωτηθέντων , που είναι και το μεγαλύτερο ποσοστό, στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός). Πίνακας 26

Ο λόγος «Γιατί με βοηθάει να αλλάξω τρόπο ζωής». Το μικρότερο ποσοστό σημειώνεται στο 4,67% για την κλίμακα 2 (λιγότερο σημαντικός), ενώ το 20,67 για τις κλίμακες 5 και 6 (αρκετά σημαντικός και πολύ σημαντικός αντίστοιχα) αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 27

Ο λόγος «Για να ασκηθώ ταυτόχρονα» επιλέχθηκε από το 9,33% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 2 (λιγότερο σημαντικός), όπου αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό και από το 26% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός), και αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 28

Όσον αφορά την ικανοποιητική διάρκεια των θεραπειών, το 1,33% των ερωτηθέντων απάντησε με κλίμακα 1(διαφωνώ απόλυτα), σε αντίθεση με το 31,33%, που απάντησε με κλίμακα 7(συμφωνώ απόλυτα)..Πίνακας 29

Από τα αποτελέσματα των δειγμάτων γίνεται αντιληπτό πως τα ινστιτούτα αισθητικής στο νομό Θεσσαλονίκης επισκέπτεται περισσότερο το γυναικείο φύλλο καθώς καταλαμβάνει το 90 % , ενώ οι άνδρες φτάνουν μόλις το 10%. Πίνακας 33

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας το 26,17% καταλαμβάνει ηλικιακή περίοδος 15-25 χρονών και το 32,21% βρίσκεται σε ηλικία μεταξύ 26 και 35. Το 24,16% αφορά τις ηλικίες 36 με 45, ενώ το 17,45% έχει ξεπεράσει το ηλικιακό όριο των 46 χρόνων. Πίνακας 34

Σημαντικό ρόλο στην επίσκεψη των ινστιτούτων αισθητικής φαίνεται να έχει η οικογενειακή κατάσταση, καθώς το 50,67% των ερωτηθέντων είναι αδέσμευτοι σε σύγκριση με το 42,67% των παντρεμένων. Μικρότερα ποσοστά καταλαμβάνουν οι χωρισμένοι, με 5,33% και οι χήροι με 1,33%. Από τους οποίους το 32% αναφέρει πως έχει αποκτήσει παιδιά σε αντίθεση με το 68% που δεν έχει. Πίνακες 35,36

Όσον αφορά την εκπαίδευση των πελατών ινστιτούτων αισθητικής το 6,67% κατέχουν οι απόφοιτοι Δημοτικού, το 28,67% οι απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου, οι απόφοιτοι ΙΕΚ καταλαμβάνουν το 19,33%, οι απόφοιτοι πανεπιστημίου το 38,67% και τέλος το 6,67% αφορά κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος. Πίνακας 37

Η επαγγελματική κατάσταση των ερωτηθέντων βρίσκει τους μαθητές/φοιτητές να κατέχουν το 17,33%, τους ιδιωτικούς υπαλλήλους να κατέχουν το 35,33%, τους δημόσιους υπαλλήλους το 16,67 και το 6,67 % αφορά επιχειρηματίες Οι άνεργοι καταλαμβάνουν το 4,00% και 20% οι νοικοκυρές. Πίνακας 38

Στην ερώτηση «Πόσο συχνά έρχεστε στο συγκεκριμένο ινστιτούτο αισθητικής» το 24% απάντησε ότι το επισκέπτεται κάποιες φορές, το 28,67% συχνά, το 30,67% το επισκέπτεται αρκετά συχνά και το 16,60% συστηματικά. Πίνακας 39

4.4.2 Αποτελέσματα κέντρων θαλασσοθεραπείας και spa

ΕΡΩΤΗΣΗ :ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΓΕΝΙΚΟ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	3,33%
5	8,67%
6	30,00%
7	56,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 1α

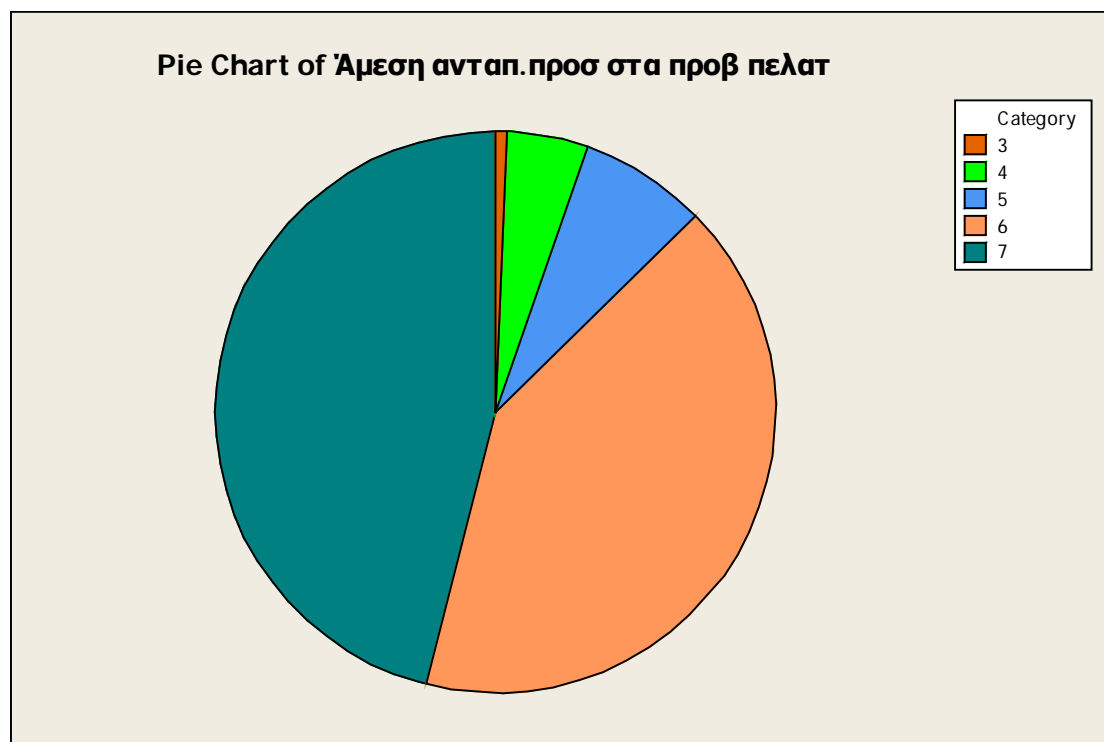

Πίνακας 1β

ΕΡΩΤΗΣΗ : ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	0,67%
4	4,67%
5	7,33%
6	41,33%
7	46,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 2α

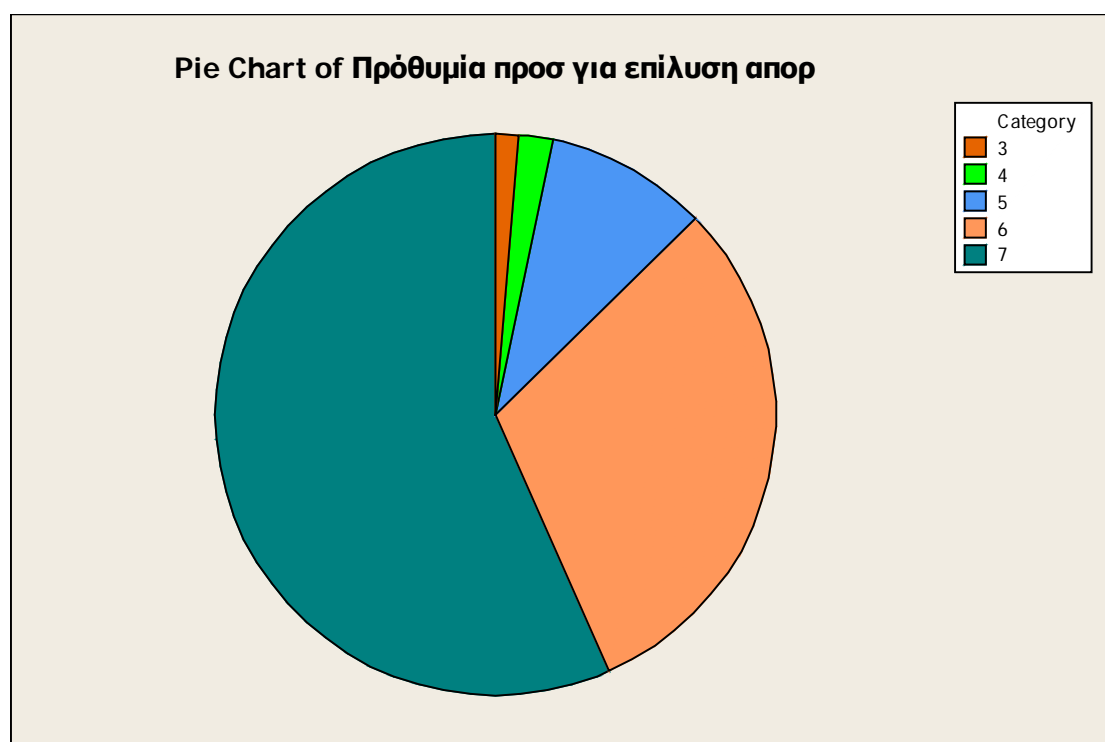

Πίνακας 2β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΘΥΜΟ ΝΑ ΕΠΙΛΥΣΕΙ ΑΜΕΣΑ ΤΙΣ ΑΠΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	2,00%
5	9,33%
6	30,67%
7	56,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 3α

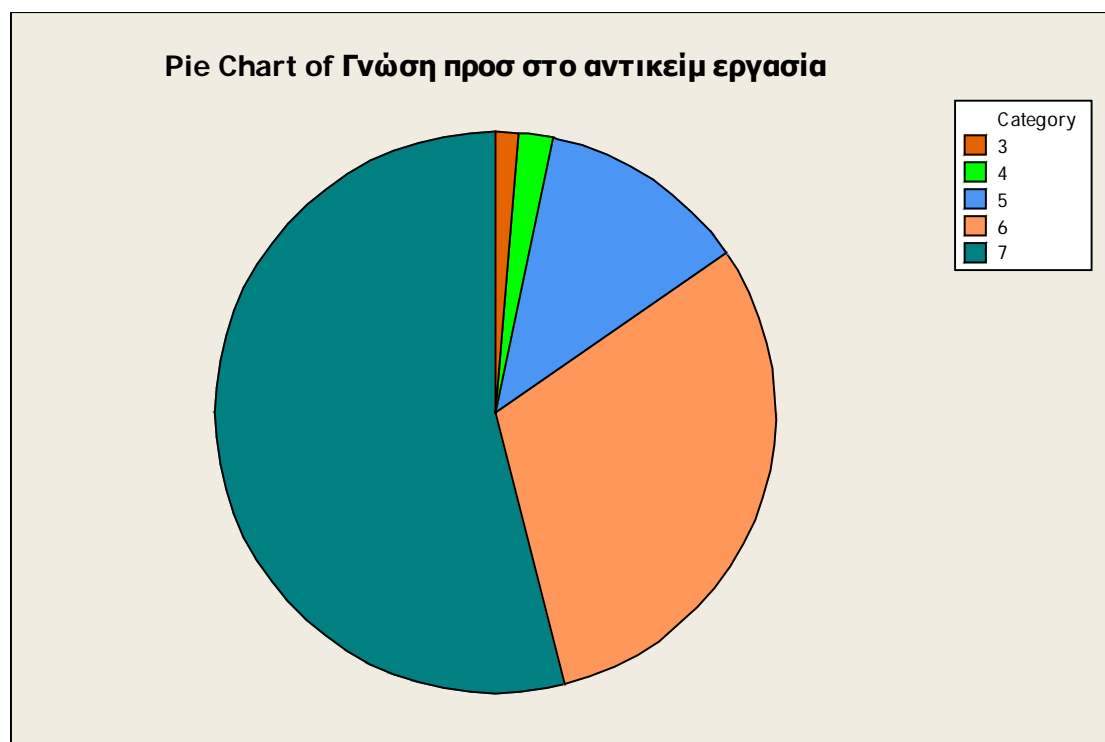

Πίνακας 3β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΚΑΛΑ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	2,00%
5	12,00%
6	30,67%
7	54,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 4α

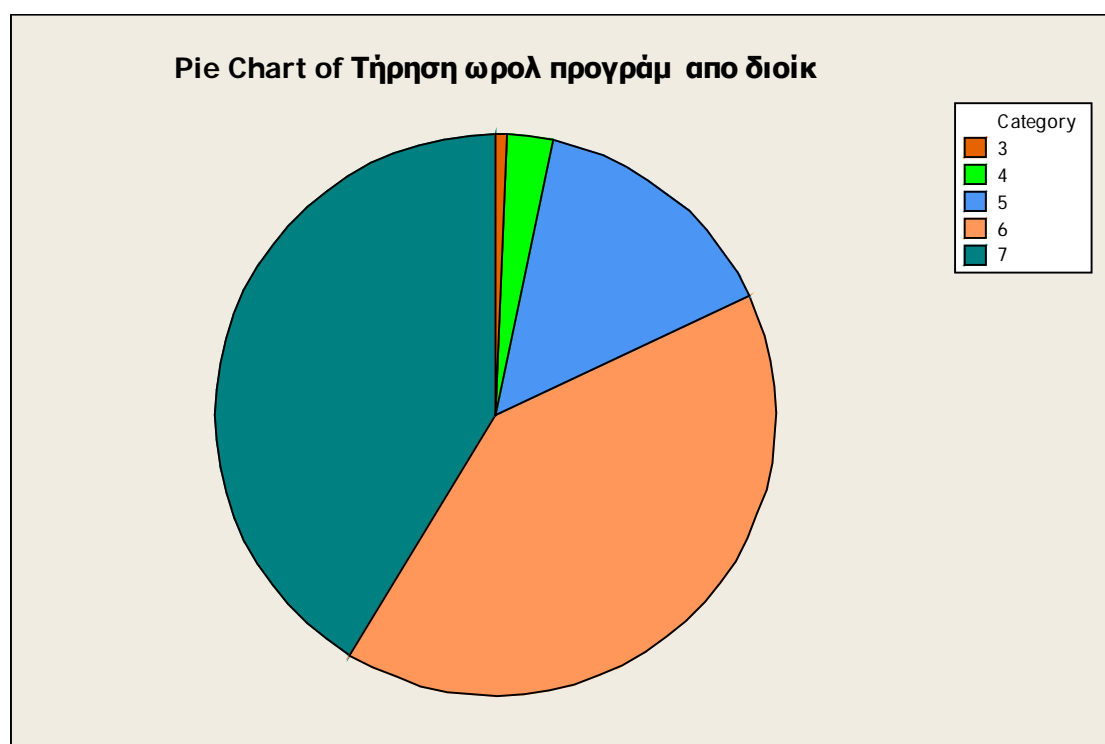

Πίνακας 4β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΤΗΡΕΙ ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	0,67%
4	2,67%
5	14,67%
6	40,67%
7	41,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 5α

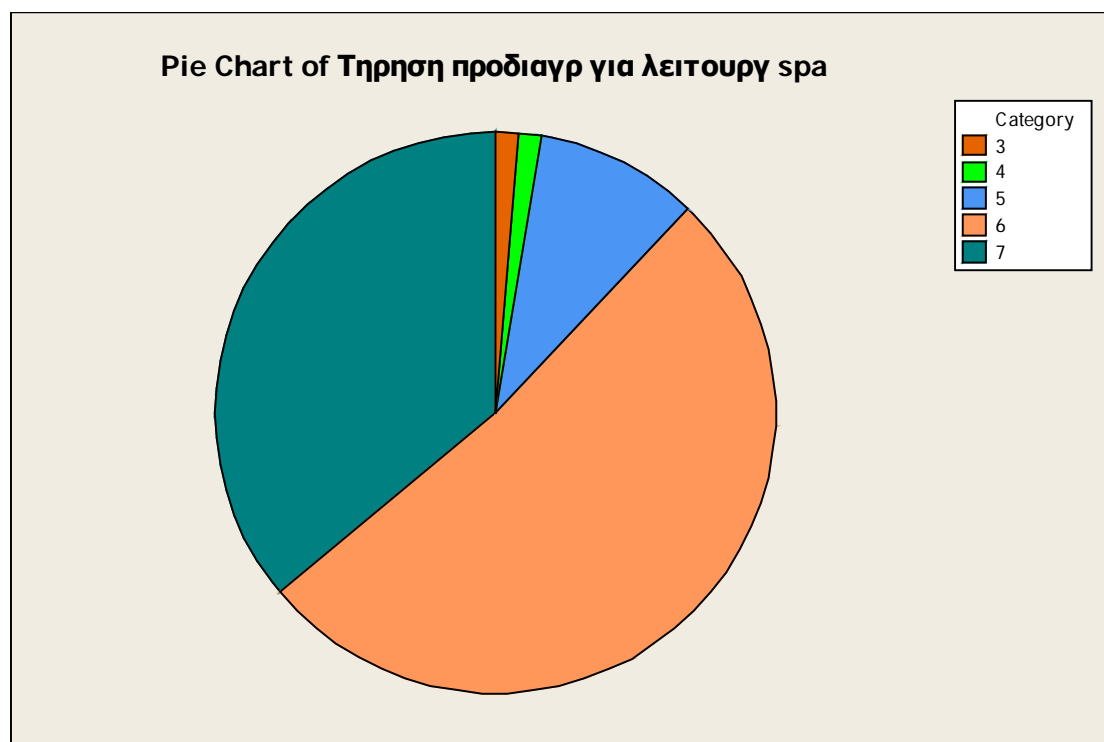

Πίνακας 5β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΡΕΙ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ - SPA

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	1,33%
5	9,33%
6	52,00%
7	36,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 6α

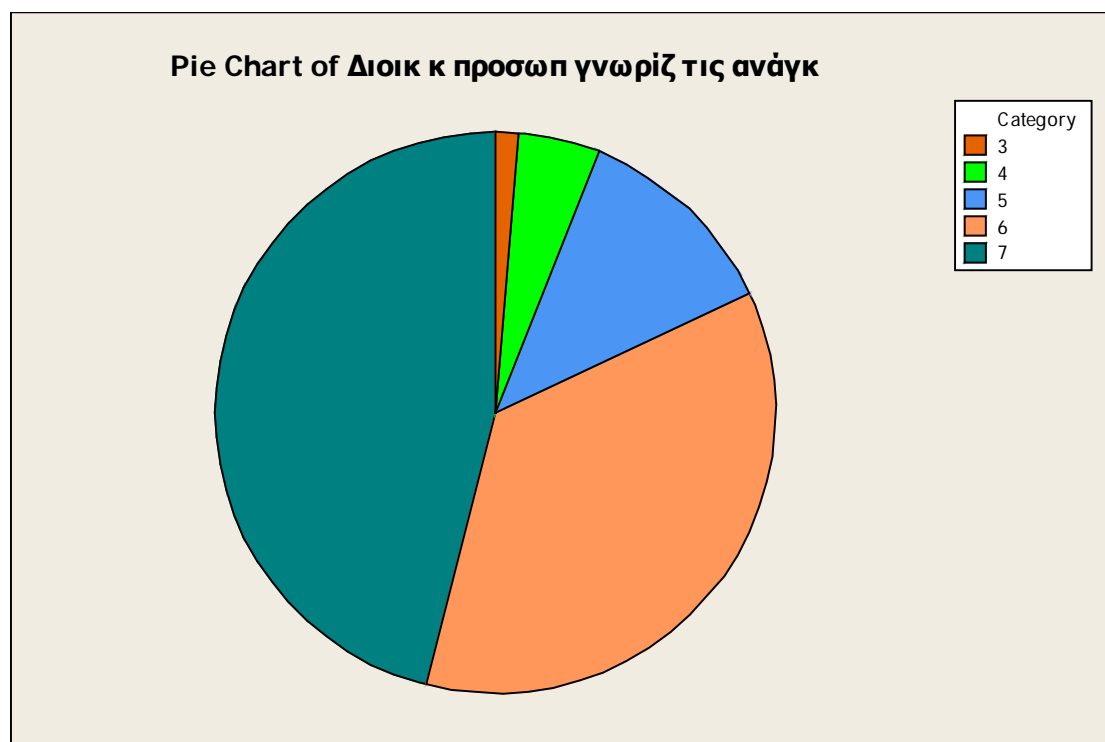

Πίνακας 6β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΚΑΛΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	4,67%
5	12,00%
6	36,00%
7	46,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 7α

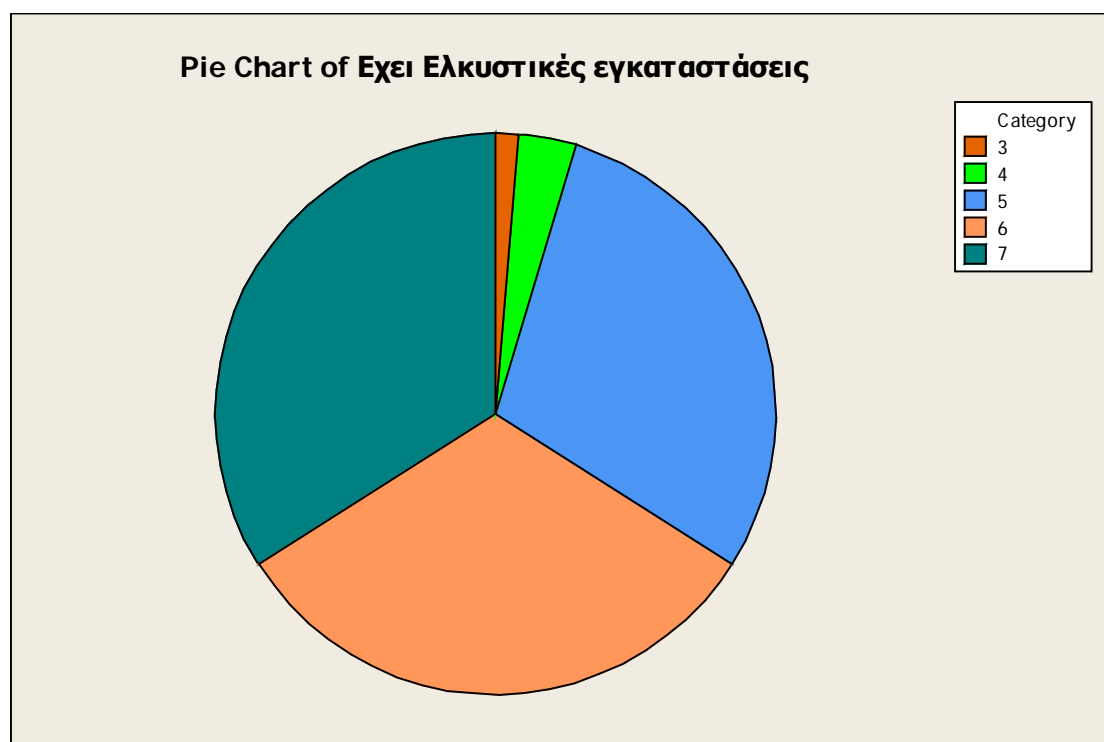

Πίνακας 7β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΚΥΣΤΙΚΕΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	1,33%
4	3,33%
5	29,33%
6	32,00%
7	34,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 8α

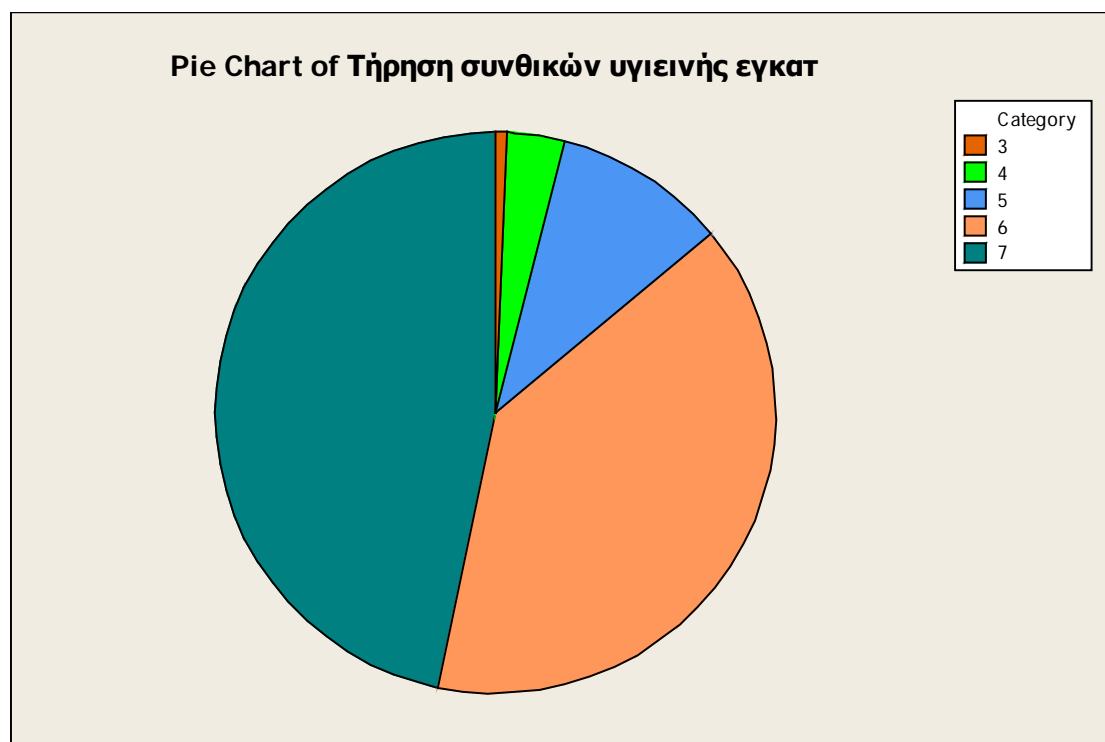

Πίνακας 8β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	0,67%
4	3,33%
5	10,00%
6	39,33
7	46,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 9α

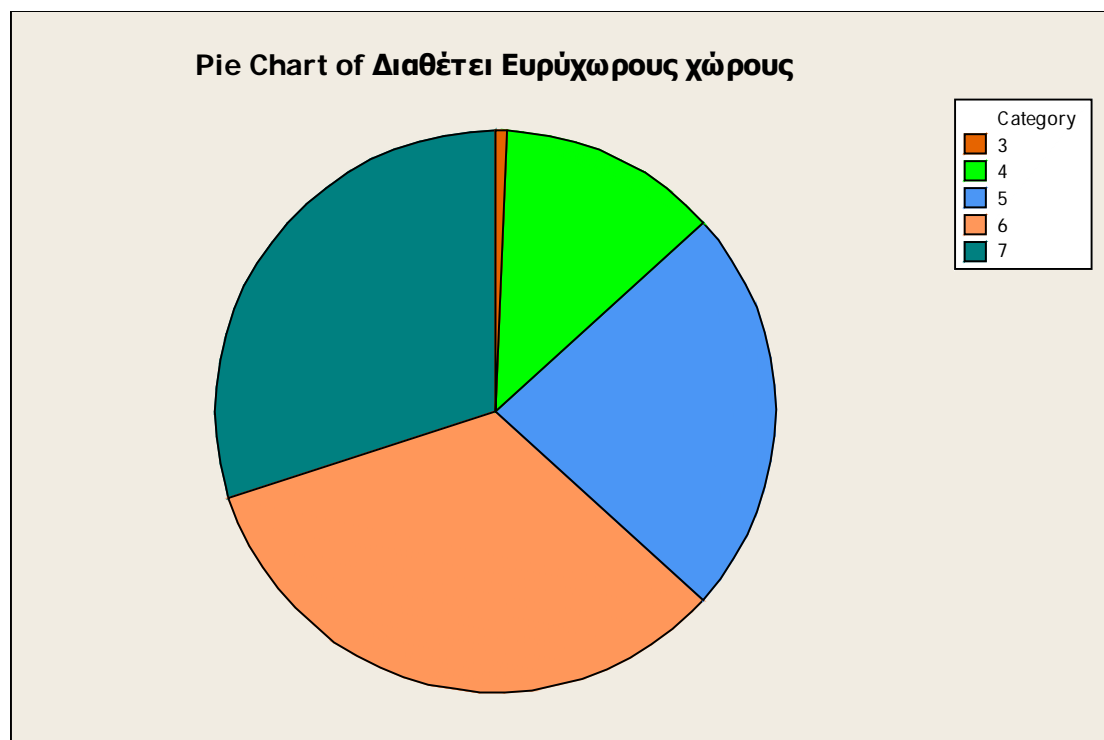

Πίνακας 9β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΙΝΑΙ ΕΥΡΥΧΩΡΟΙ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	0,67%
4	12,67%
5	23,33%
6	33,33%
7	30,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 10α

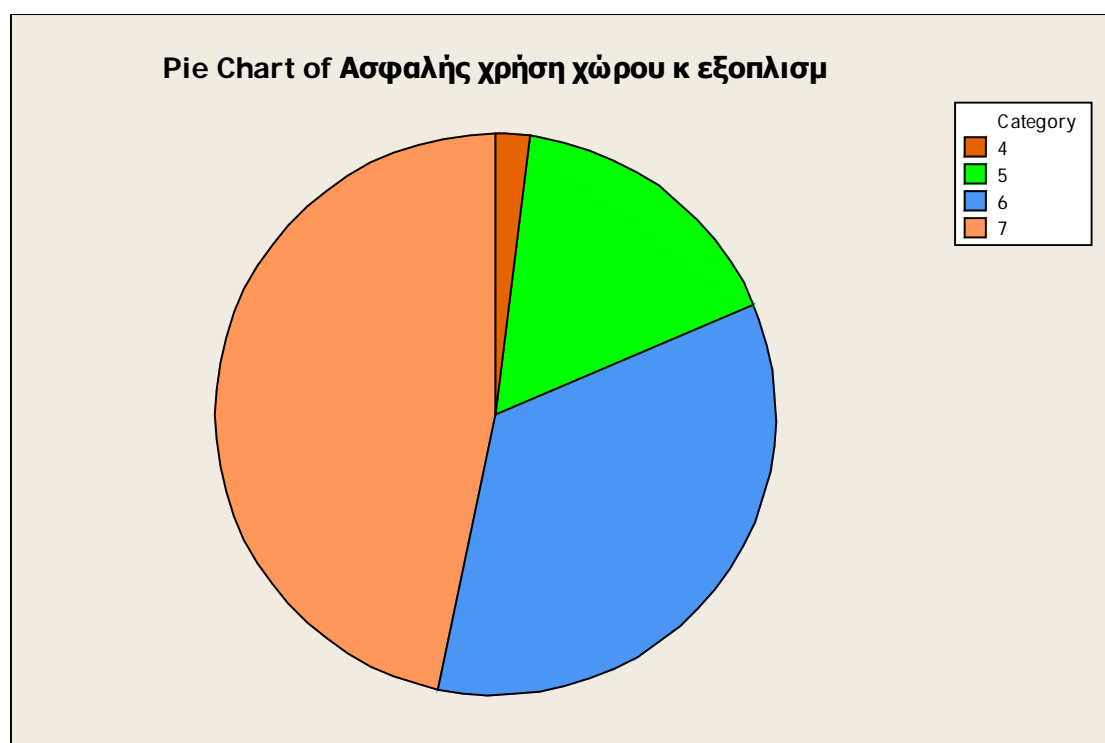

Πίνακας 10β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
4	2,00%
5	16,67%
6	34,67%
7	46,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 11α

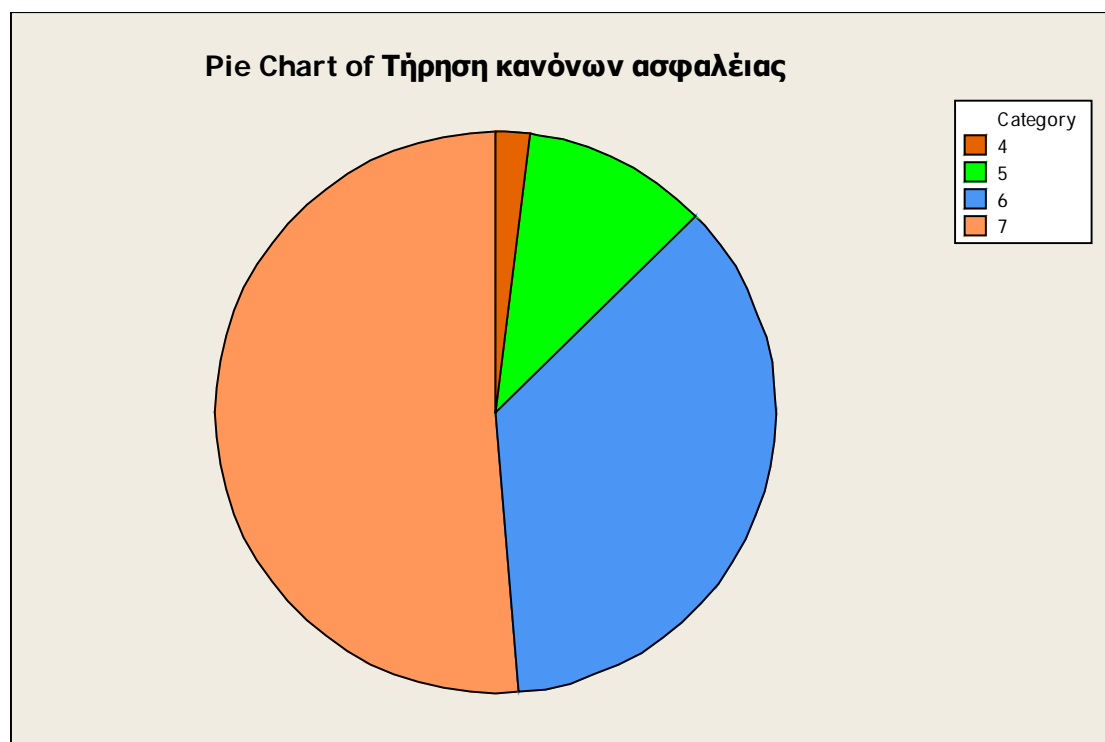

Πίνακας 11

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
4	2,00%
5	10,67%
6	36,00%
7	51,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 12α

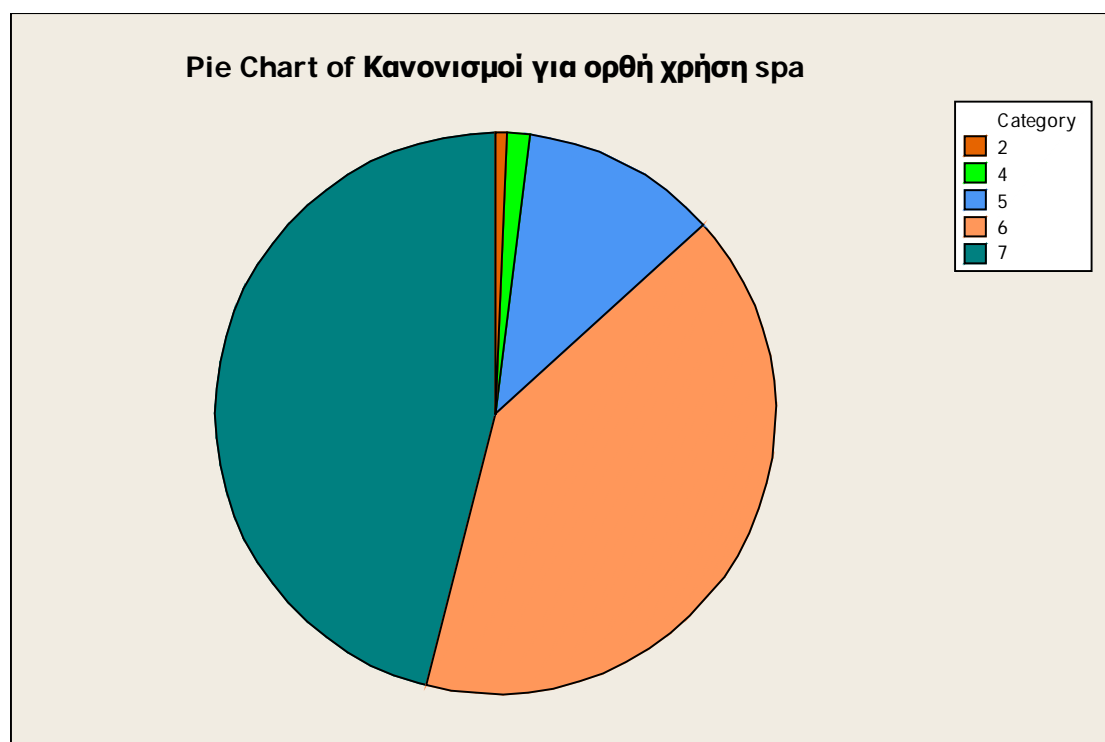

Πίνακας 12β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ - SPA

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
4	1,33%
5	11,33%
6	40,67%
7	46,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 13α

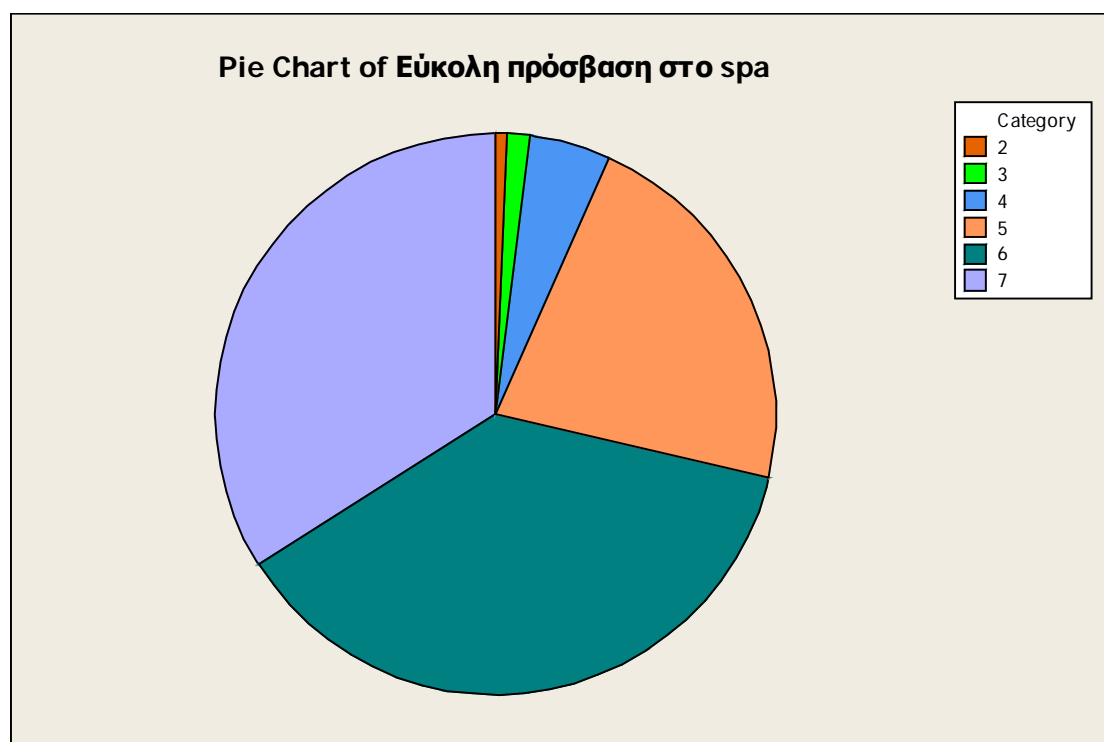

Πίνακας 13β

**ΕΡΩΤΗΣΗ : Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΗ**

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	1,33%
4	4,67%
5	22,00%
6	37,33%
7	34,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 14α

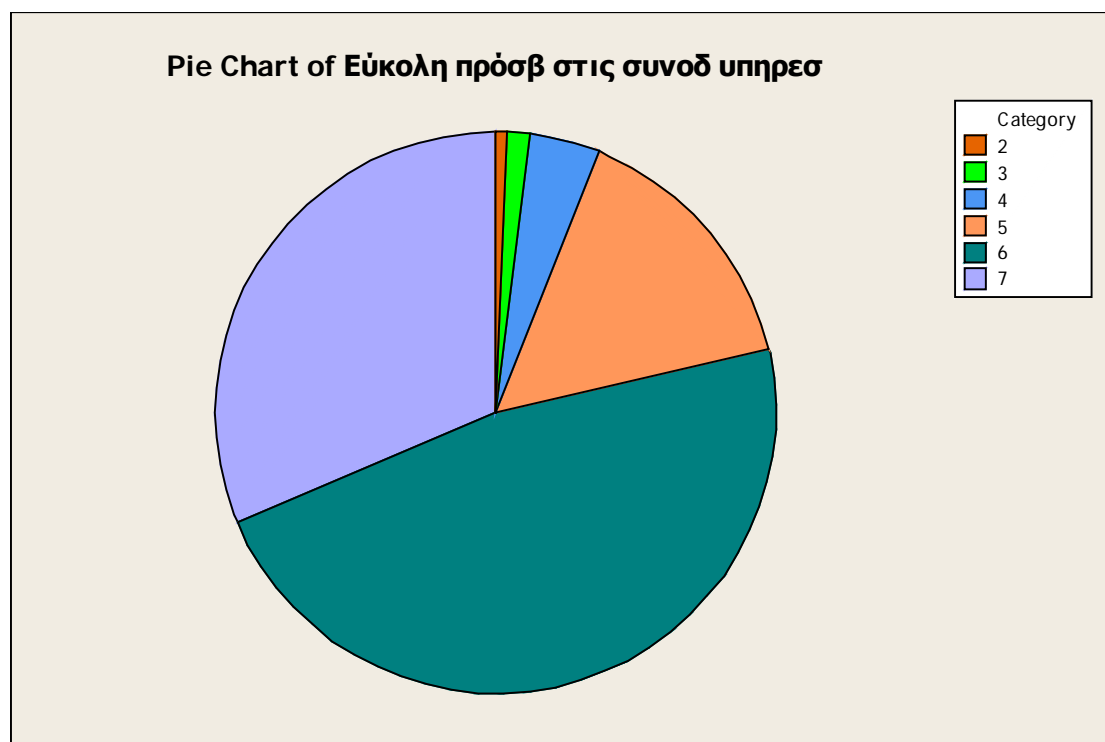

Πίνακας 14β

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	1,33%
4	4,00%
5	15,33%
6	47,33%
7	31,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 15α

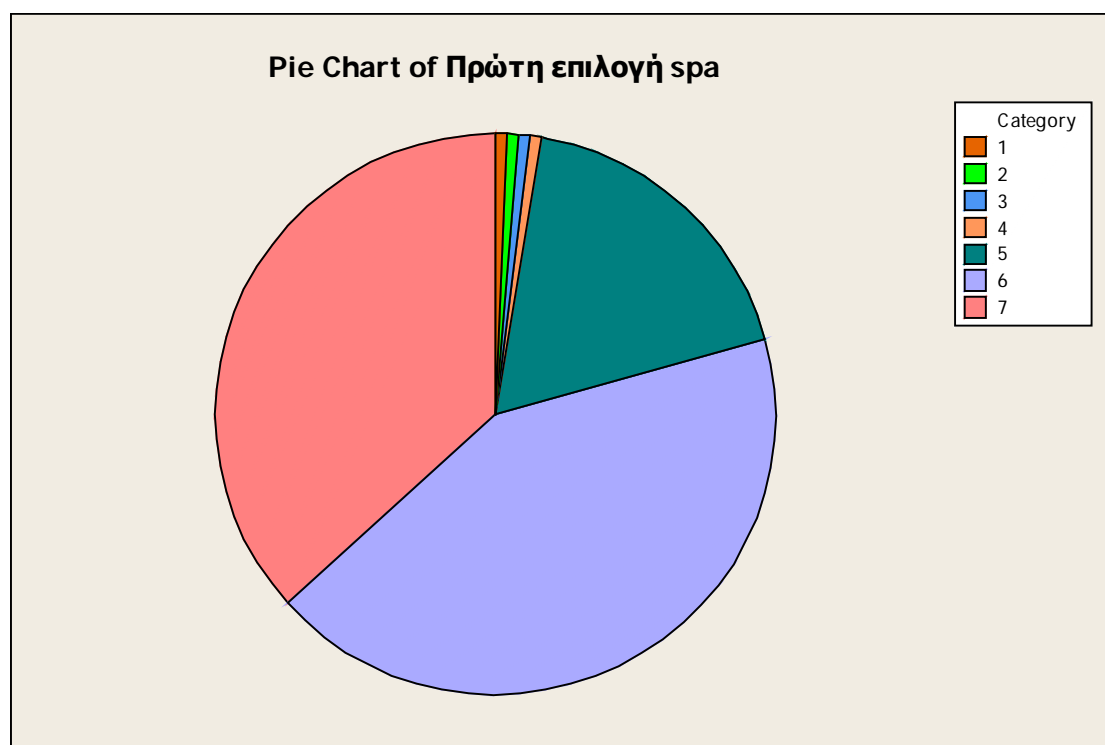

Πίνακας 15β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΘΕΩΡΩ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΩΣ ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	0,67%
3	0,67%
4	0,67%
5	18,00%
6	42,67%
7	36,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 16α

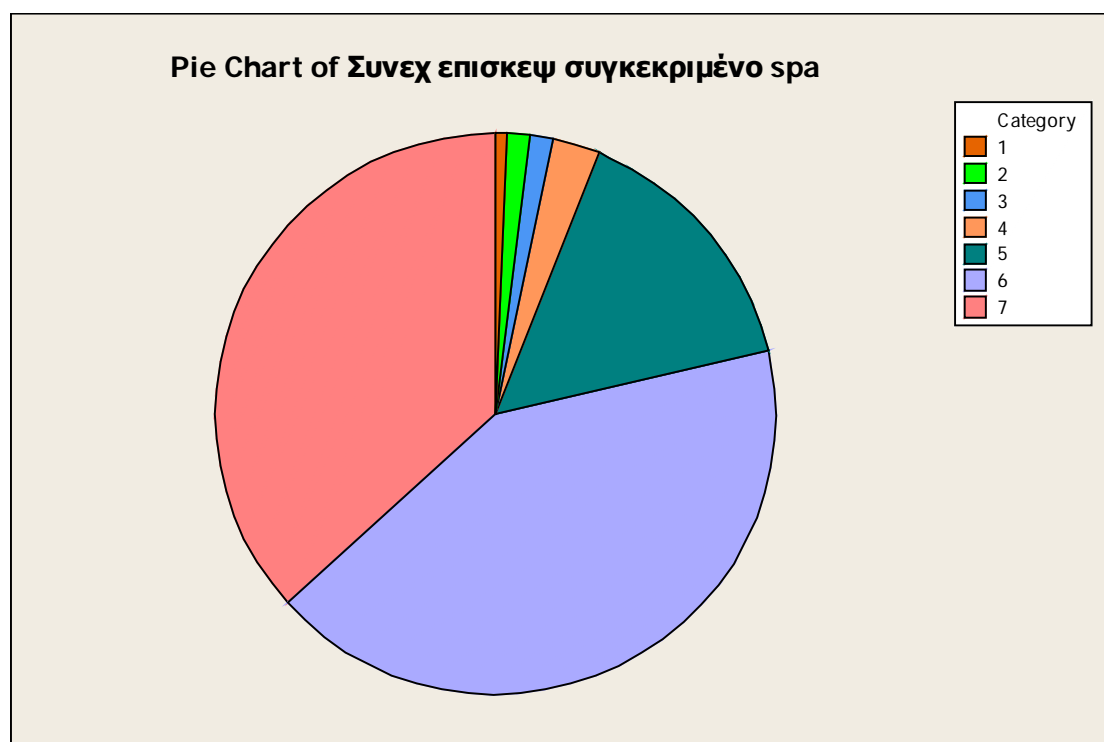

Πίνακας 16β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΣΚΟΠΕΥΩ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΩ ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	1,33%
3	1,33%
4	2,67%
5	15,33%
6	42,00%
7	36,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 17α

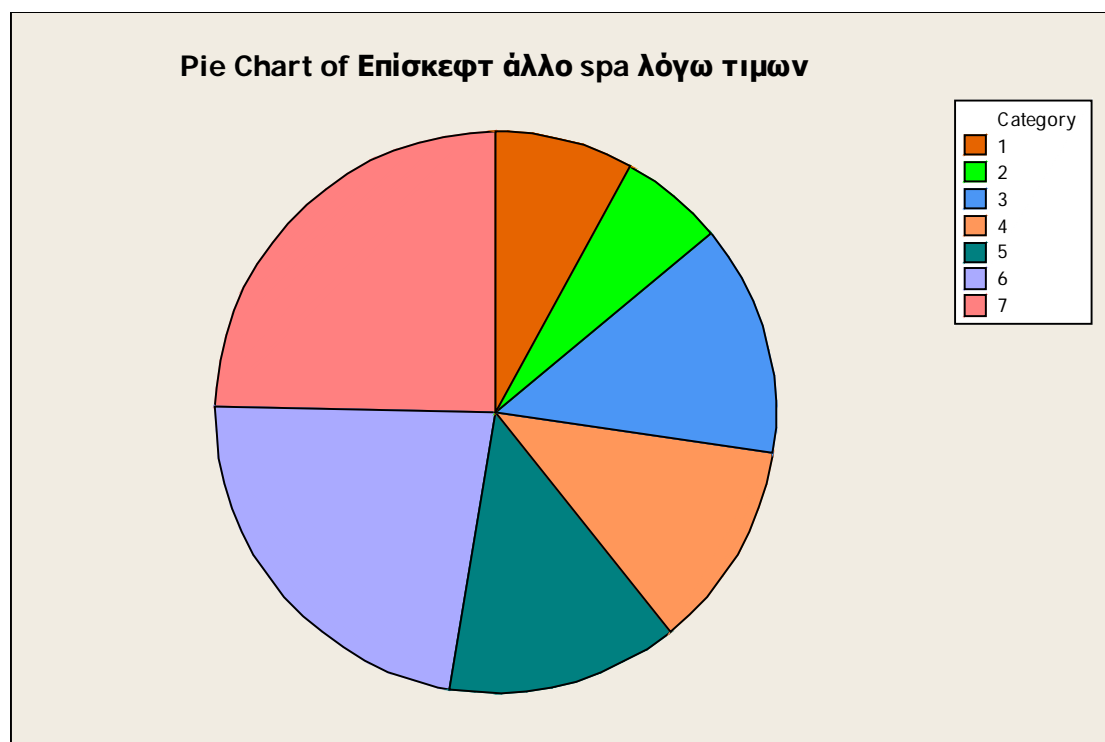

Πίνακας 17β

**ΕΡΩΤΗΣΗ: ΘΑ ΕΠΙΣΚΕΦΤΩ ΚΑΠΟΙΟ ΑΛΛΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΑΝ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ**

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	8,00%
2	6,00%
3	13,33%
4	12,00%
5	13,33%
6	22,67%
7	24,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 18^α

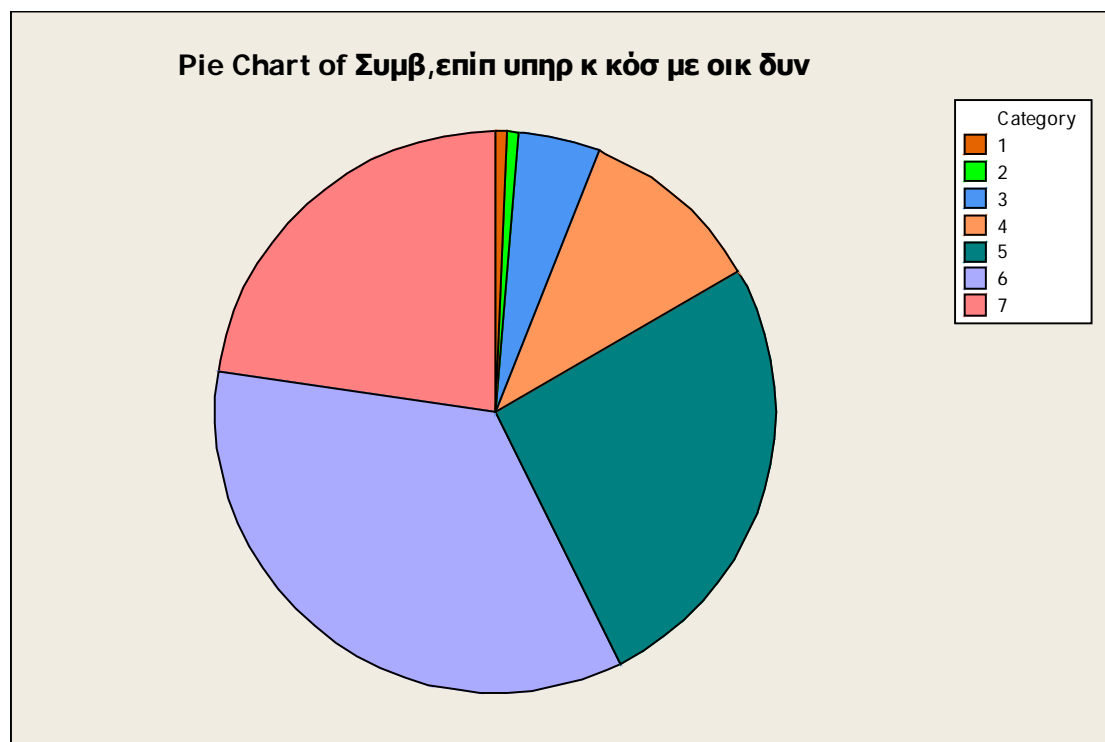

Πίνακας 18β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΤΟ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	0,67%
3	4,67%
4	10,67%
5	26,00%
6	34,67%
7	22,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 19α

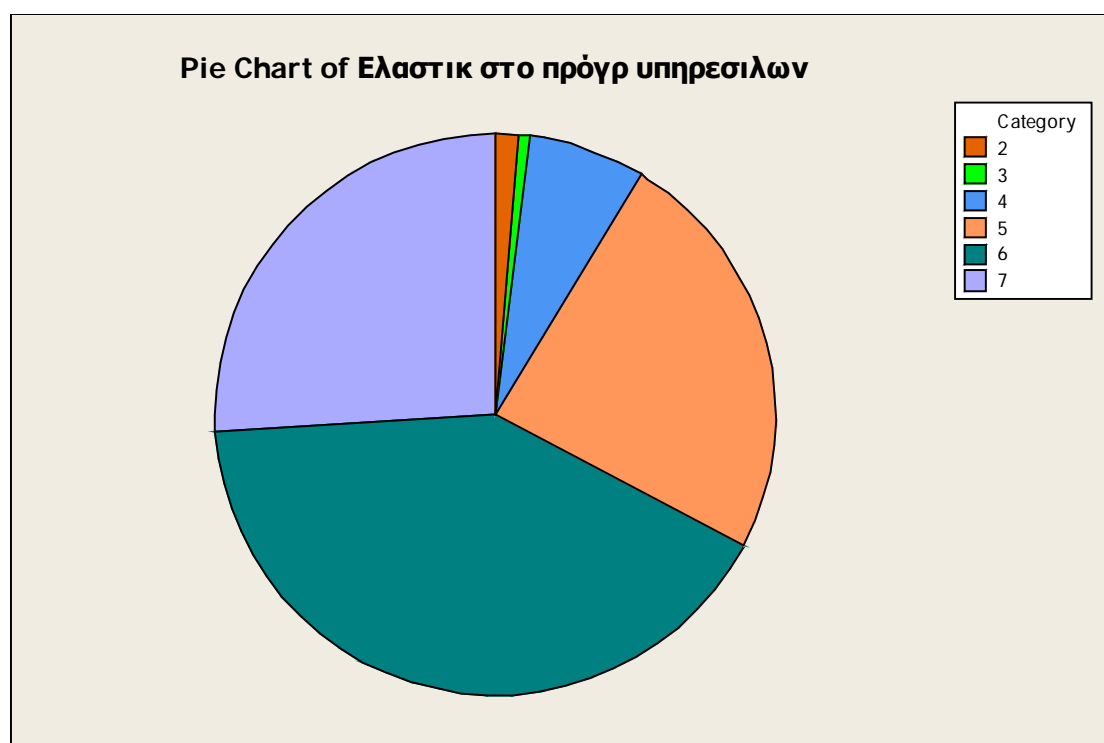

Πίνακας 19β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΚΑΘΕ ΠΕΛΑΤΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	1,33%
3	0,67%
4	6,67%
5	24,00%
6	41,33%
7	26,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 20α

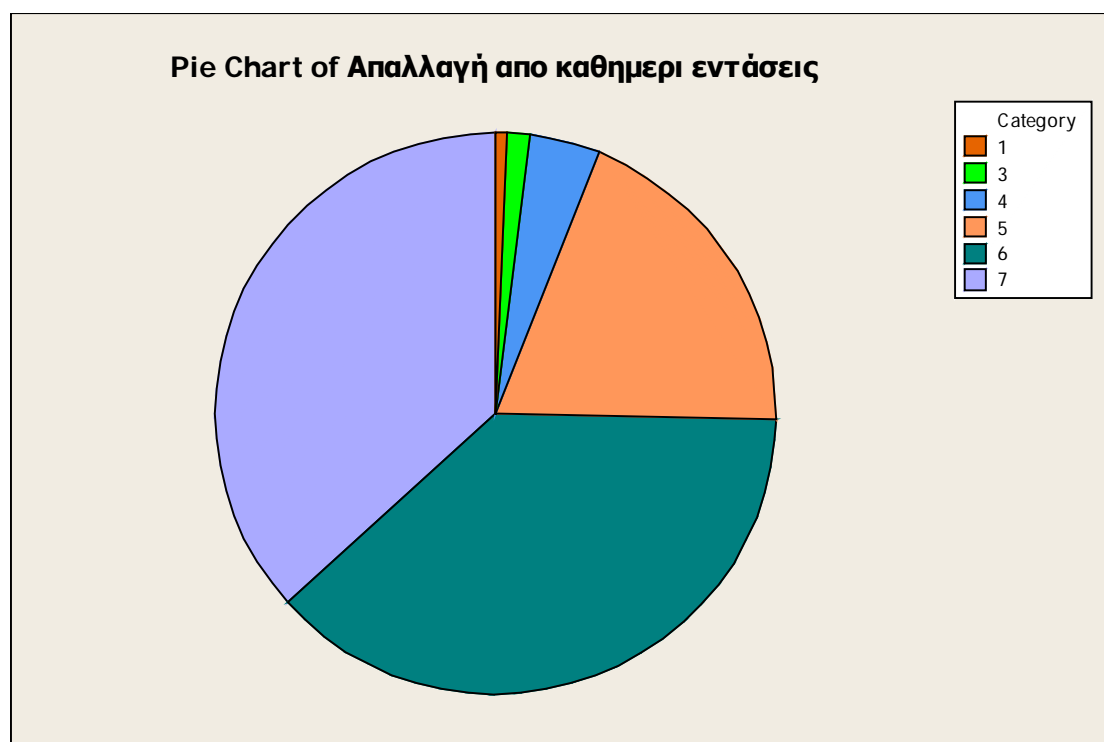
Πίνακας 20β

**ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΤΕΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ
ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA**

ΕΡΩΤΗΣΗ : ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΑΛΛΑΓΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΝΤΑΣΕΙΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
3	1,33%
4	4,00%
5	19,33%
6	38,00%
7	36,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 21α

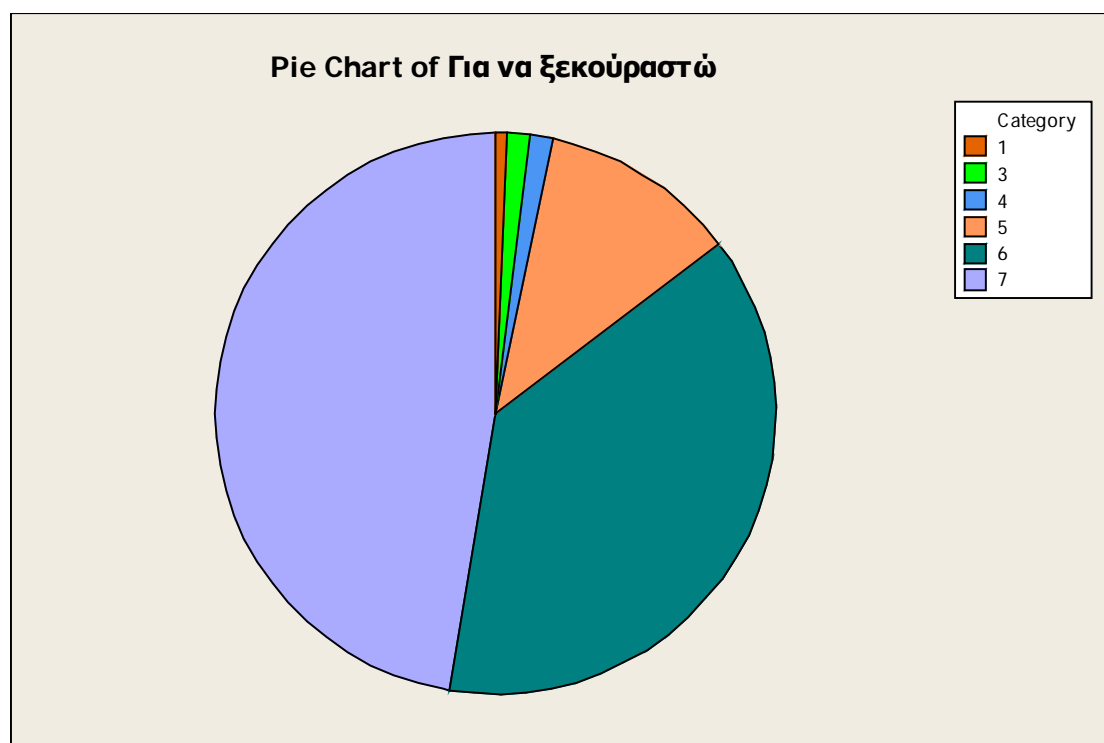

Πίνακας 21β

ΕΡΩΤΗΣΗ : ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΩ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
3	1,33%
4	1,33%
5	11,33%
6	38,00%
7	47,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 22α

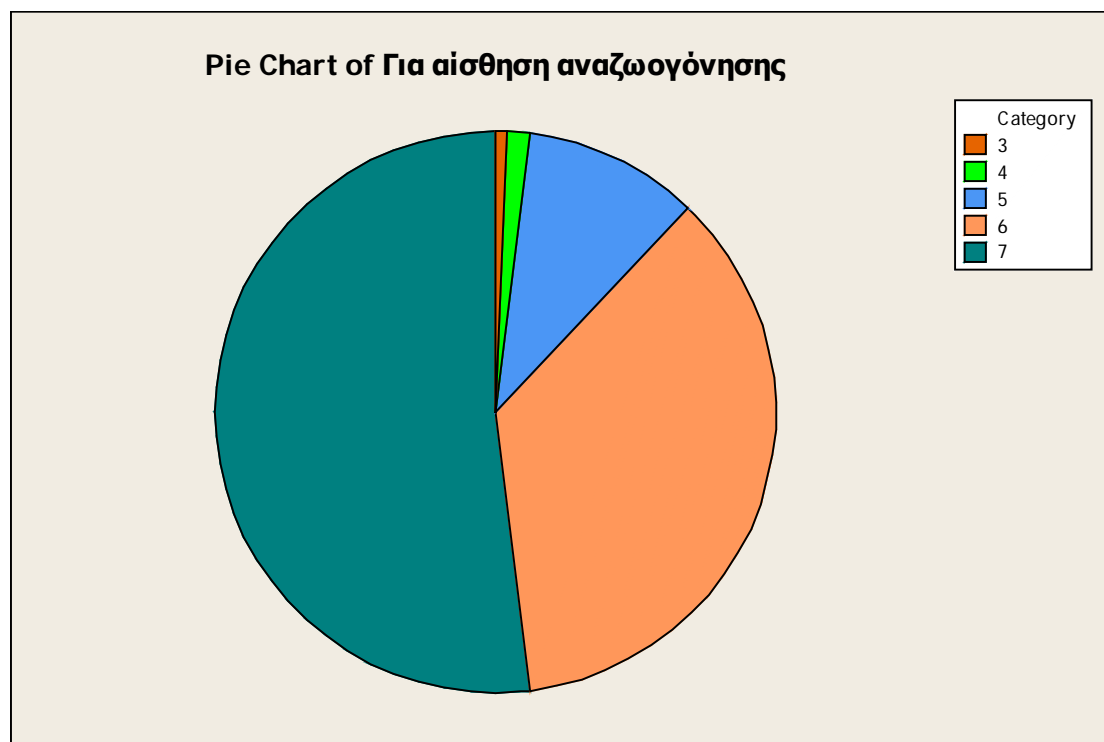

Πίνακας 22β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΜΕΝΟΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
3	0,67%
4	1,33%
5	10,00%
6	36,00%
7	52,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 23α

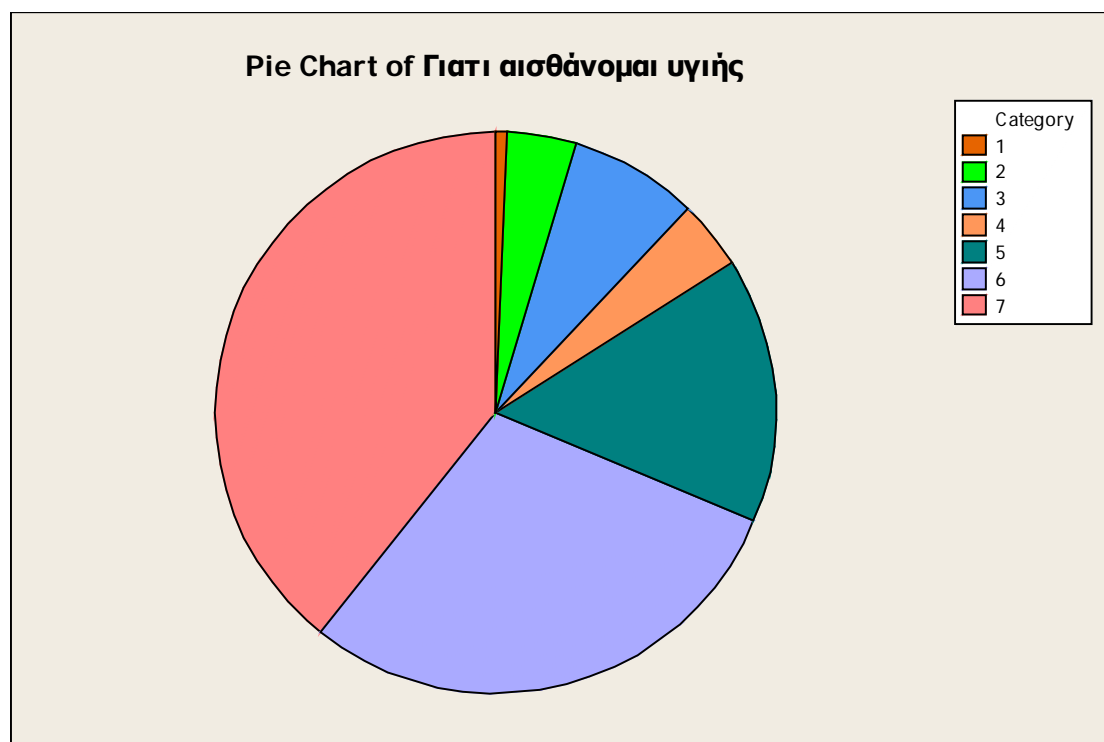

Πίνακας 23β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΠΙΟ ΥΓΙΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	0,67%
2	4,00%
3	7,33%
4	4,00%
5	15,33%
6	29,33%
7	39,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 24α

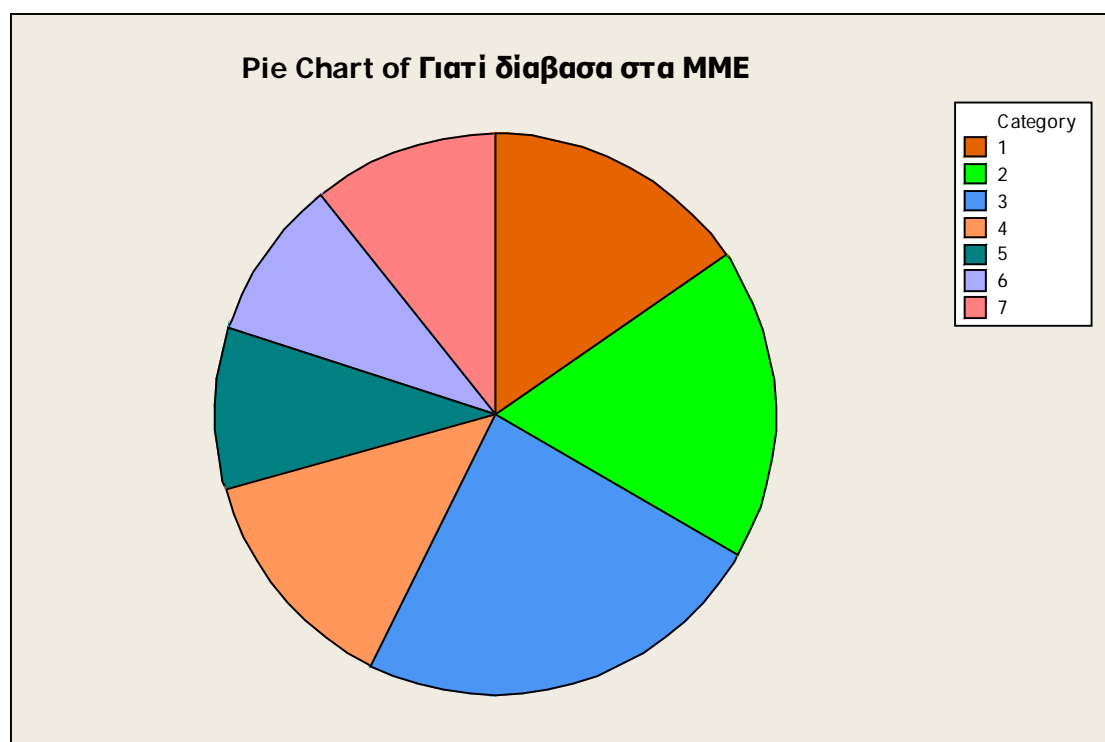

Πίνακας 24β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΔΙΑΒΑΣΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	15,33%
2	18,00%
3	24,00%
4	13,33%
5	9,33%
6	9,33%
7	10,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 25α

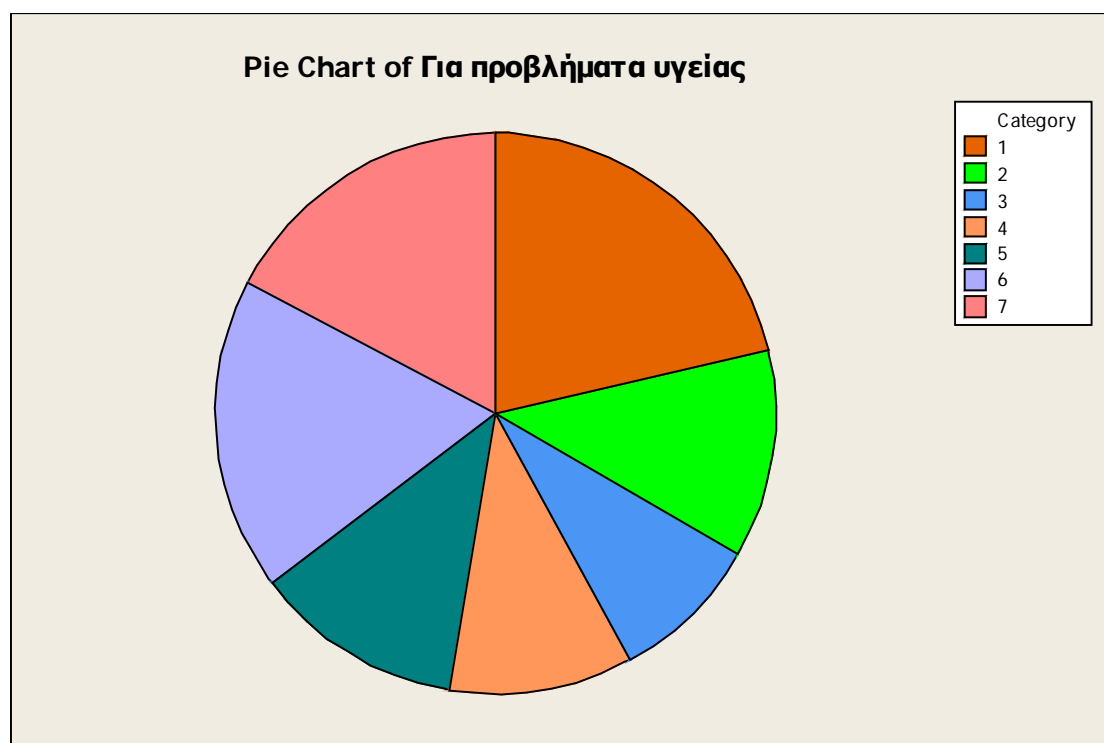

Πίνακας 25β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΕΧΩ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	21,33%
2	12,00%
3	8,67%
4	10,67%
5	12,00%
6	18,00%
7	17,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 26α

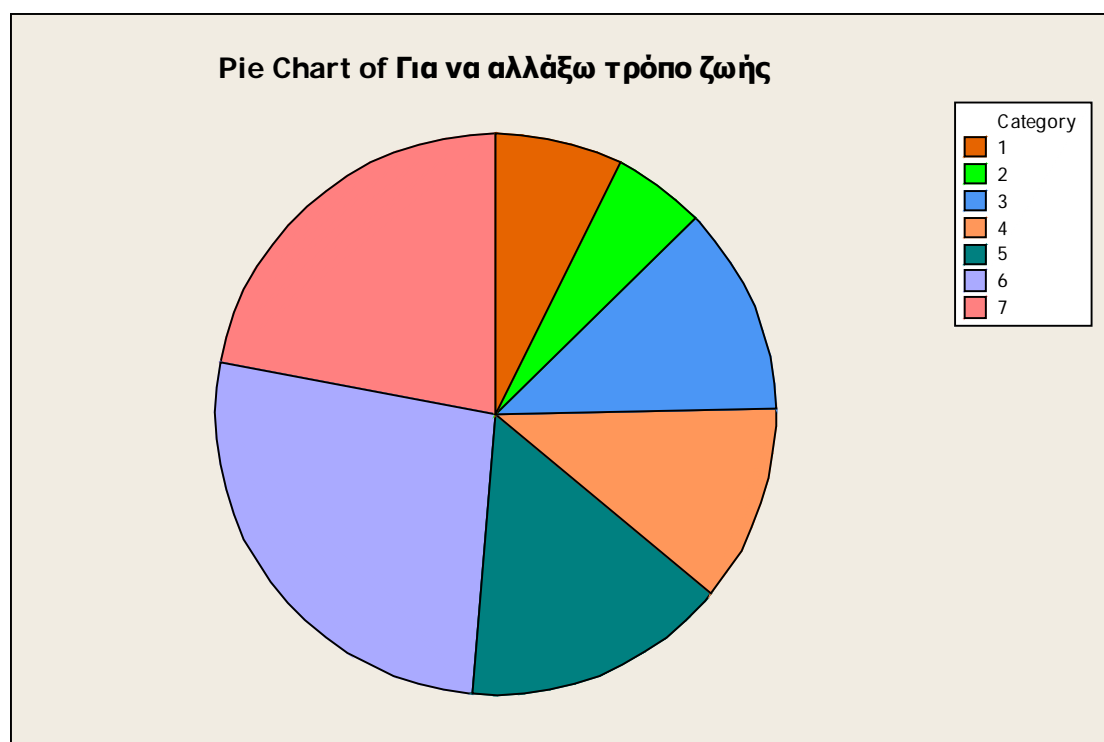

Πίνακας 26β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑΤΙ ΜΕ ΒΟΗΘΑΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΩ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	7,33%
2	5,33%
3	12,00%
4	11,33%
5	15,33%
6	26,67%
7	22,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 27α

Πίνακας 27β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΓΙΑ ΝΑ ΑΣΚΗΘΩ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	10,67%
2	10,00%
3	6,67%
4	7,33%
5	17,33%
6	24,67%
7	23,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 28α

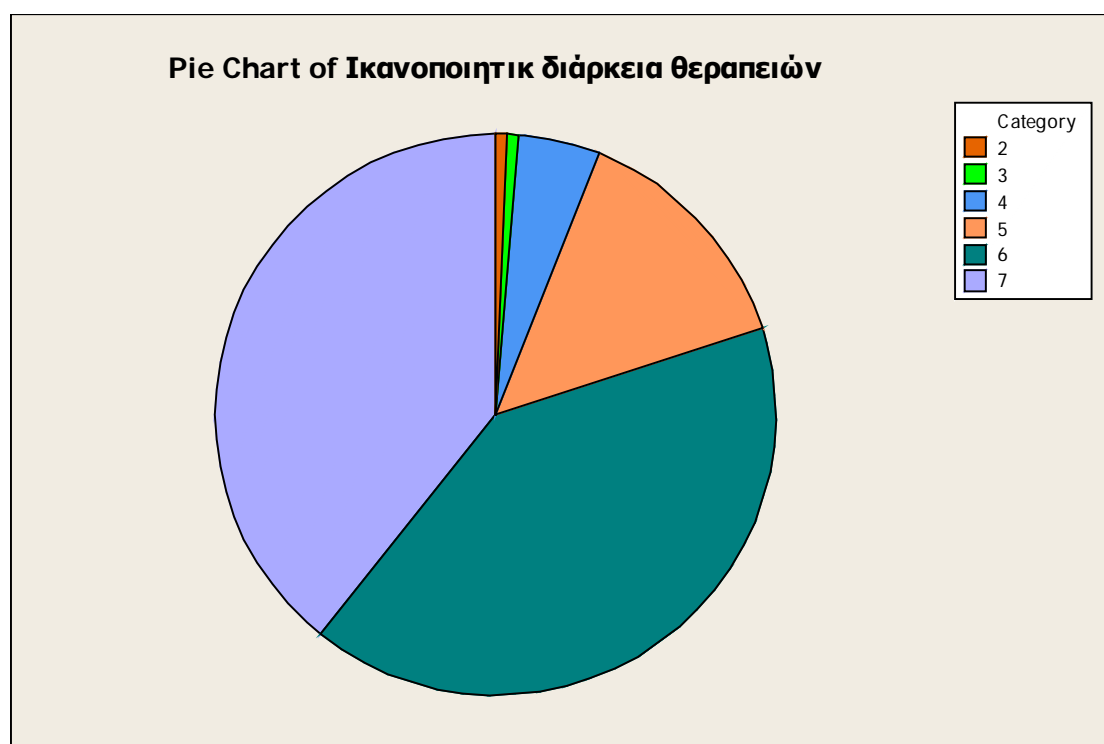

Πίνακας 28β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
2	0,67%
3	0,67%
4	4,67%
5	14,00%
6	40,67%
7	39,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 29α

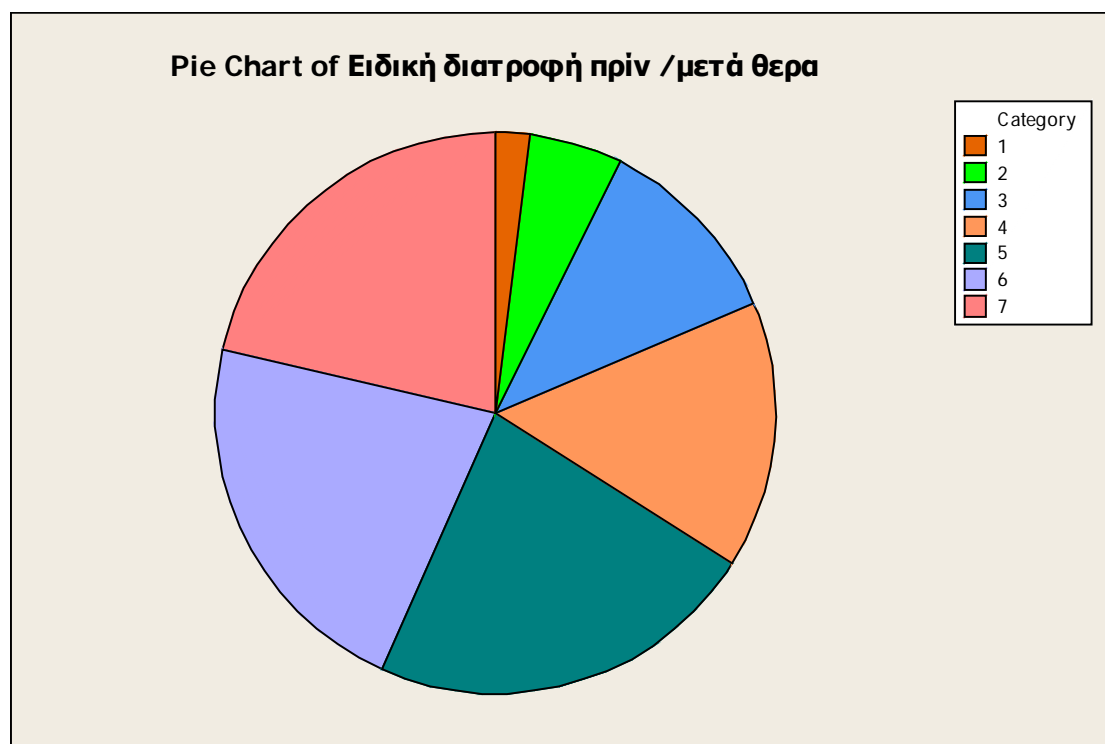

Πίνακας 29β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΠΡΙΝ Ή ΜΕΤΑ ΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	2,00%
2	5,33%
3	11,33%
4	15,33%
5	22,67%
6	22,00%
7	21,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 30α

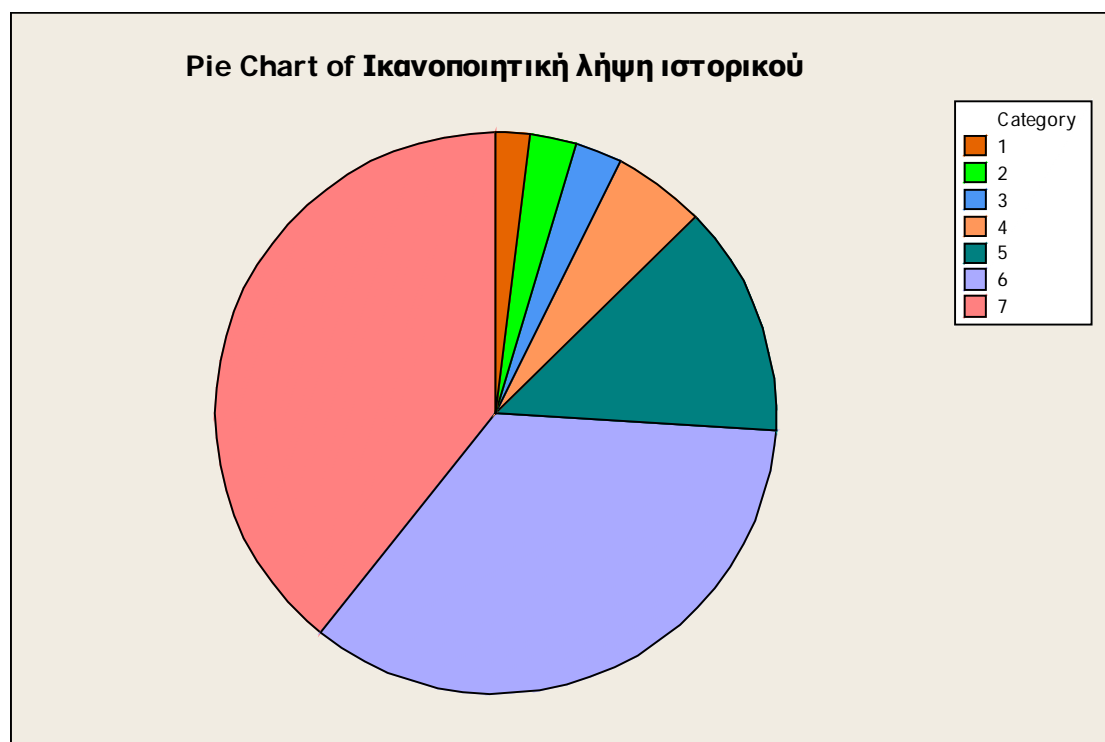

Πίνακας 30β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	2,00%
2	2,67%
3	2,67%
4	5,33%
5	13,33%
6	34,67%
7	39,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 31α

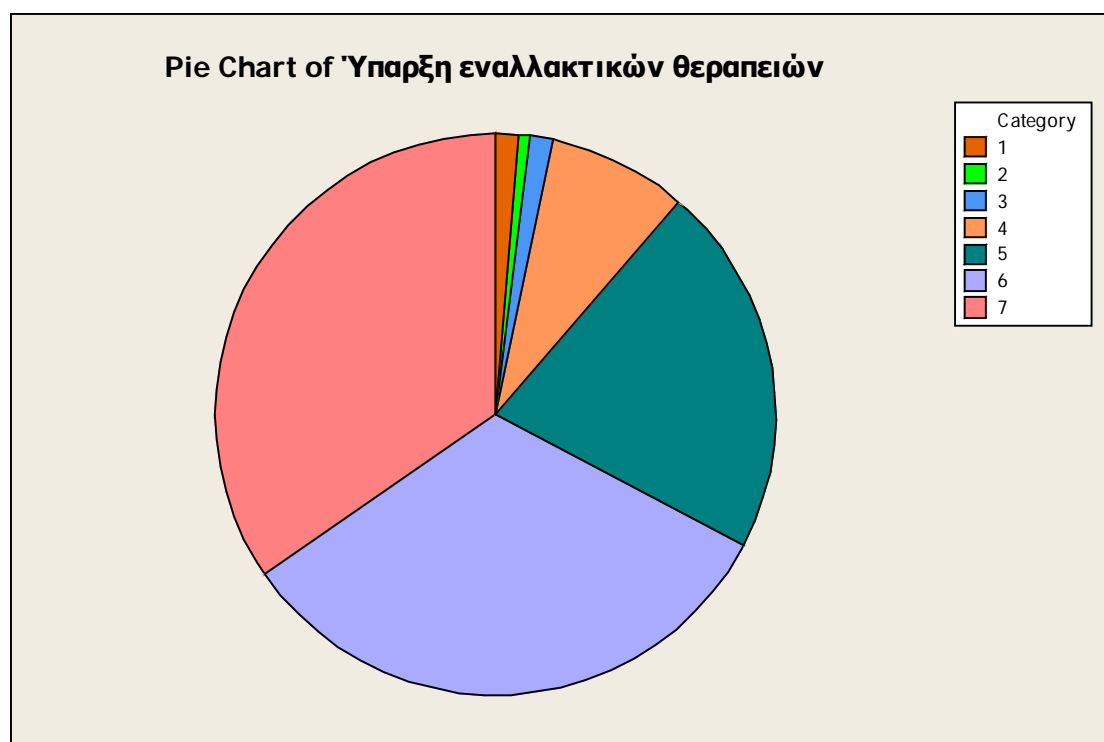

Πίνακας 31β

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	1,33
2	0,67%
3	1,33%
4	8,00%
5	21,33%
6	32,67%
7	34,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 32α

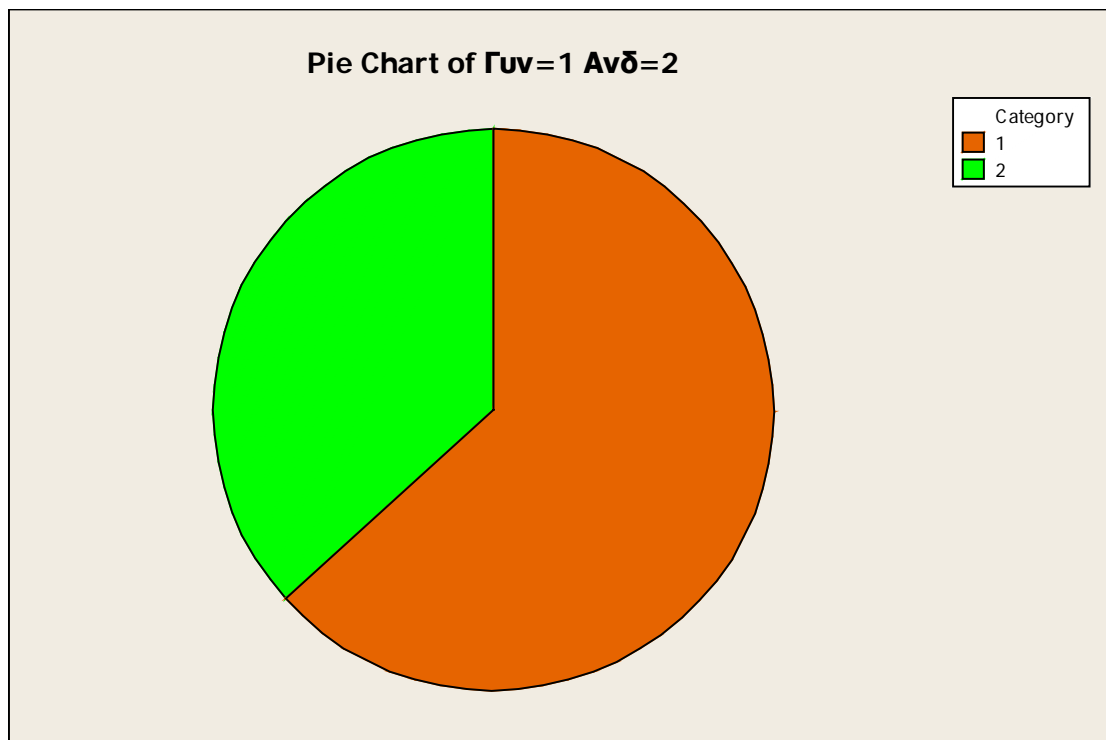
Πίνακας 32β

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1: ΦΥΛΟ

<u>ΦΥΛΟ</u>	<u>ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ</u>
ΑΝΔΡΑΣ	36,67%
ΓΥΝΑΙΚΑ	63,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 33α

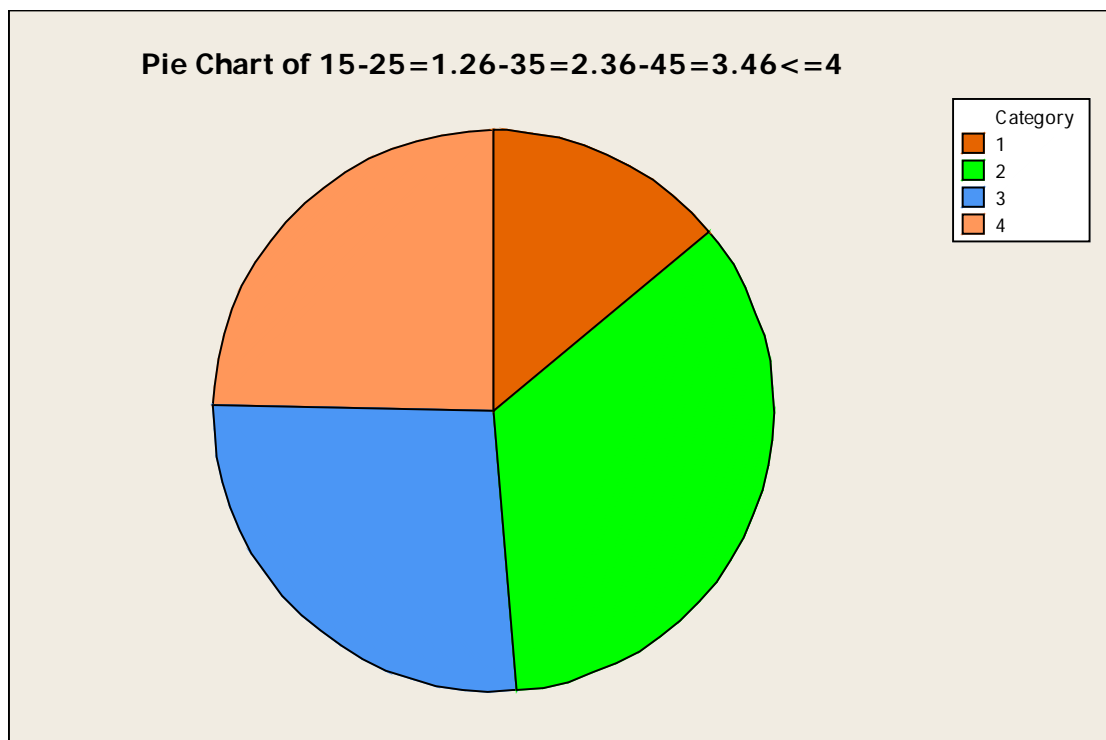

Πίνακας 33β

2: ΗΛΙΚΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ %
15-25	14,00%
26-35	34,67%
36-45	26,67%
46<	24,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 34α

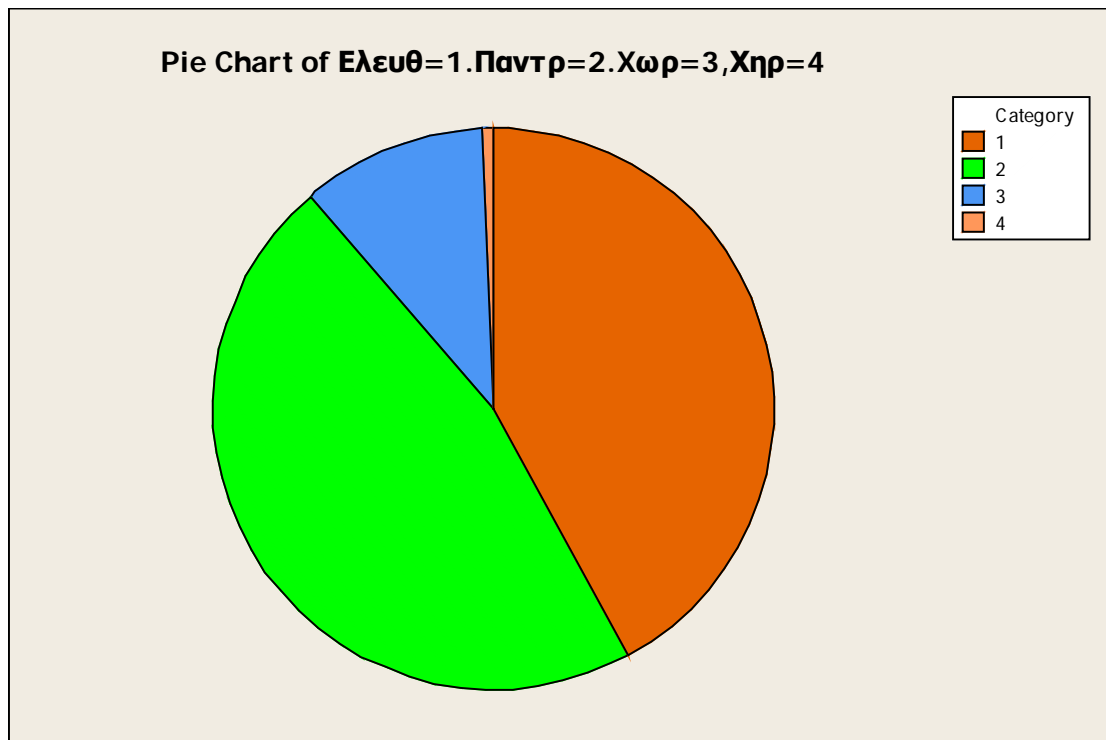

Πίνακας 34β

3: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΟΙΚΟΓ.ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ %
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ	42,00%
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ	46,67%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ	10,67%
ΧΗΡΟΣ	0,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 35α

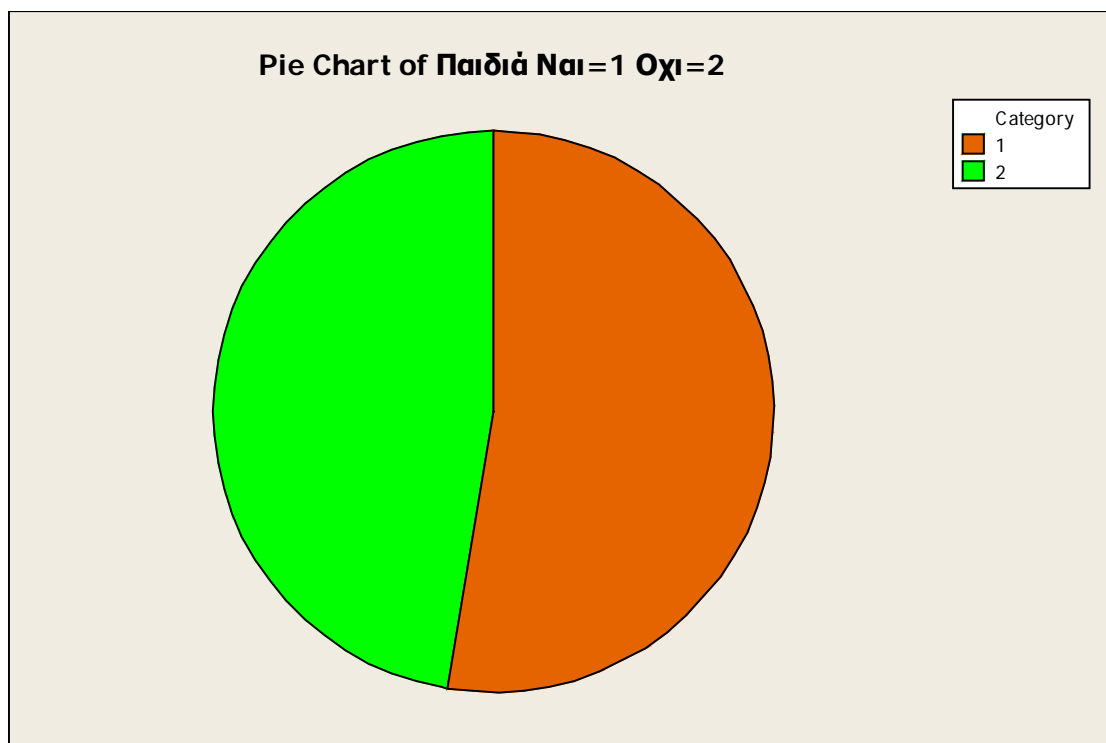

Πίνακας 35β

4: ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ %
ΝΑΙ	52,67%
ΟΧΙ	47,33%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 36α

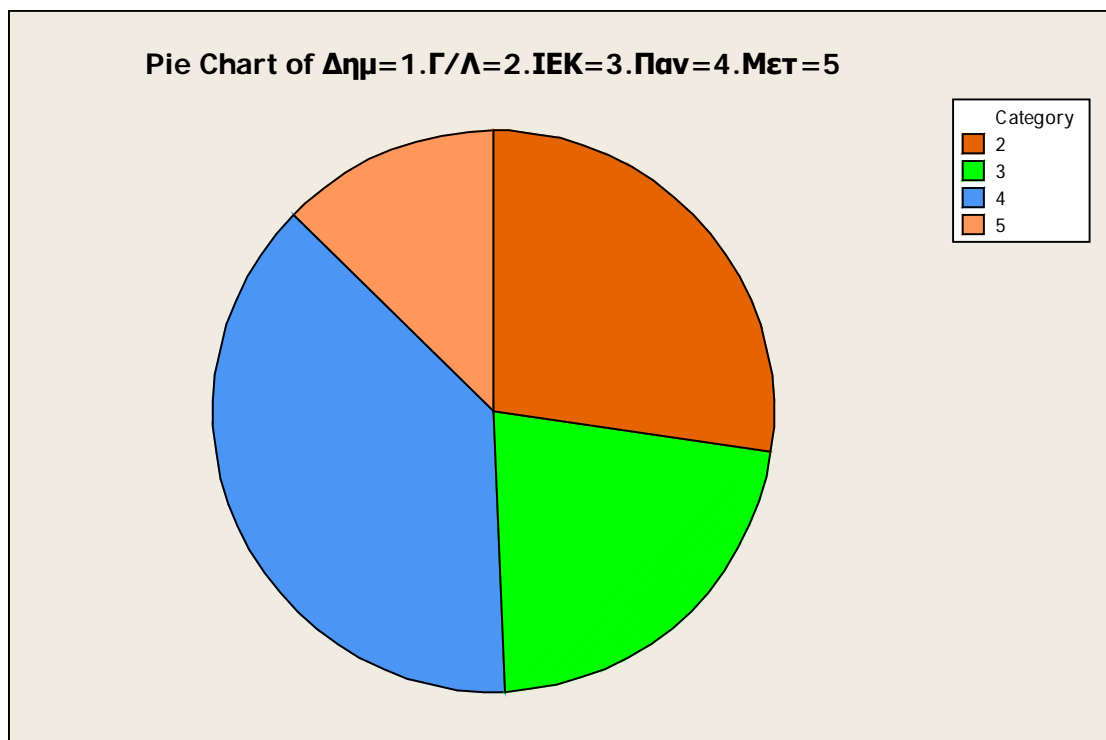

Πίνακας 36β

5: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ %
ΓΥΜΝΑΣΙΟ/ΛΥΚΕΙΟ	27,33%
ΙΕΚ	22,00%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	38,00%
ΚΑΤΟΧΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	12,67%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 37α

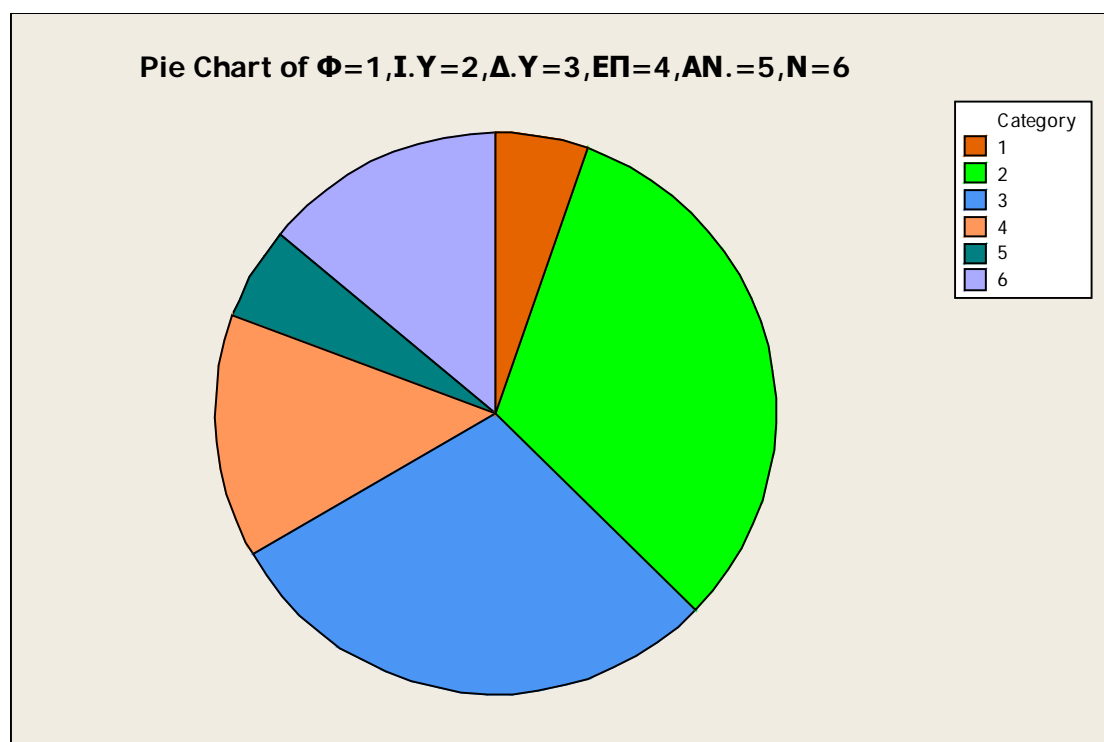

Πίνακας 37β

6: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ %
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	5,33%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	32,00%
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	29,33%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	14,00%
ΑΝΕΡΓΟΣ	5,33%
ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ	14,00%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00

Πίνακας 38α

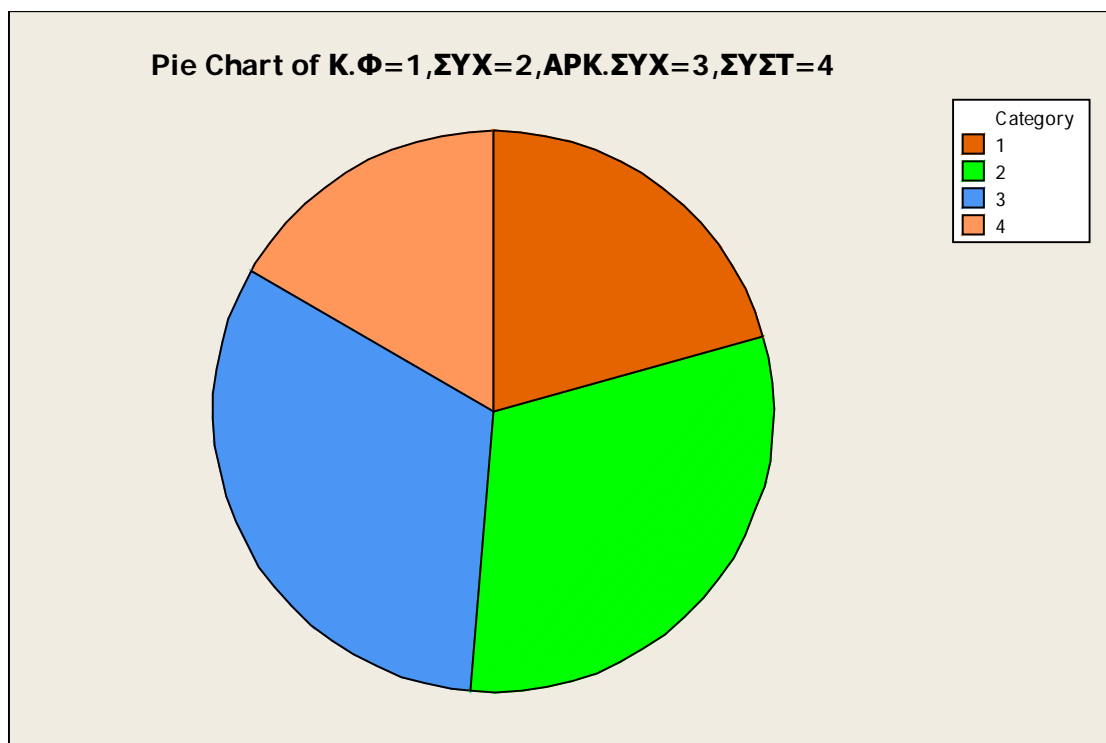

Πίνακας 38β

7:ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ %
ΚΑΠΟΙΕΣ ΦΟΡΕΣ	20,70%
ΣΥΧΝΑ	30,70%
ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ	32,00%
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ	16,70%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πίνακας 39α

Πίνακας 39β

Οι πίνακες ένα, δύο, τρία και τέσσερα (1,2,3,4) αφορούν ερωτήσεις που σχετίζονται με τη συμπεριφορά του προσωπικού απέναντι στις ανάγκες των πελατών.

Συγκεκριμένα στην ερώτηση «το προσωπικό είναι φιλικό και ευγενικό» το 1,33%, καταλαμβάνει η κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), που αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό, σε αντίθεση με το 56,67% που καταλαμβάνει η κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα), και είναι το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 1

Στην ερώτηση «Το προσωπικό ανταποκρίνεται άμεσα στα προβλήματα των πελατών» το 0,67% κατέχει η κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ το 46,00% κατέχει η κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 2

Η ερώτηση «Το προσωπικό είναι πρόθυμο να επιλύσει άμεσα τις απορίες των πελατών» απαντήθηκε στην κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο) με 1,33% που αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό, ενώ το 56,67% με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα), καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων. Πίνακας 3

Στην ερώτηση «Το προσωπικό γνωρίζει καλά το αντικείμενο της εργασίας του» οι λιγότερες απαντήσεις με ποσοστό 1,33% δόθηκαν για την κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ οι περισσότερες απαντήσεις με ποσοστό 54,00% δόθηκαν για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 4

Οι πίνακες πέντε, έξι και επτά (5,6,7) αφορούν ερωτήσεις σχετικές με την διοίκηση του κέντρου θαλασσοθεραπείας- spa.

Η ερώτηση «Η διοίκηση του κέντρου τηρεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του κέντρου θαλασσοθεραπείας- spa» απαντήθηκε με 0,67% και κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), σε αντίθεση με το 41,33% και κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 5

Στην ερώτηση «Η διοίκηση του κέντρου τηρεί τις προδιαγραφές για τη λειτουργία του κέντρου θαλασσοθεραπείας- spa» το 1,33%, που αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό, κατέχουν οι κλίμακες 3 και 4 (διαφωνώ λίγο και συμφωνώ αντίστοιχα), σε αντίθεση με το 52,00% που κατέχει η κλίμακα 6 (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 6

Στην ερώτηση «Η διοίκηση και το προσωπικό γνωρίζουν καλά τις ανάγκες των πελατών» οι απαντήσεις με 1,33% καταλαμβάνουν το μικρότερο ποσοστό και

αφορούν την κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ το 46,00% που αφορά την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα), αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων. Πίνακας 7

Οι πίνακες οκτώ, εννιά, δέκα, έντεκα, δώδεκα και δεκατρία (8,9,10,11,12,13), σχετίζονται με ερωτήσεις για το χώρο και τις εγκαταστάσεις του κέντρου θαλασσοθεραπείας- spa καθώς και τους κανονισμούς για ασφάλεια και υγιεινή.

Η ερώτηση «Οι εγκαταστάσεις είναι ελκυστικές» απαντήθηκε σε κλίμακα 1 (διαφωνώ απόλυτα) με 1,33% που αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό, ενώ το 34,00% με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα), είναι το μεγαλύτερο ποσοστό.. Πίνακας 8

Στην ερώτηση «Οι εγκαταστάσεις τηρούν τις συνθήκες υγιεινής» οι λιγότερες απαντήσεις με 0,67% δόθηκαν για την κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ οι περισσότερες απαντήσεις με 46,67% δόθηκαν για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 9

Στην ερώτηση «Οι χώροι είναι ευρύχωροι» το 0,67% κατέχει η κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο), ενώ το 33,33% κατέχει η κλίμακα 6 (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 10

Η ερώτηση «Η χρήση του χώρου και του εξοπλισμού είναι ασφαλή» απαντήθηκε με 2,00% και κλίμακα 4 (συμφωνώ), σε αντίθεση με το 46,67% και κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 11

Στην ερώτηση «Τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας» ,το 2,00% με κλίμακα απάντησης 4 (συμφωνώ), αποτελεί το μικρότερο ποσοστό, ενώ το 51,00% με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα), καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων. Πίνακας 12

Η ερώτηση «Υπάρχουν κανονισμοί για την ορθή χρήση του κέντρου θαλασσοθεραπείας- spa» απαντήθηκε σε κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά) με 0,67 που αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό, ενώ το 46,00% με κλίμακα απάντησης 7 (συμφωνώ απόλυτα), κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 13

Οι πίνακες δεκατέσσερα και δεκαπέντε(14,15) αφορούν ερωτήσεις που σχετίζονται με την πρόσβαση στους χώρους των κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa.

Στην ερώτηση «Η πρόσβαση στο χώρο είναι εύκολη» το 0,67% κατέχει η κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά), αντίθετα με το 37,33% που κατέχει η κλίμακα 6 (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 14

Στην ερώτηση «Η πρόσβαση στις συνοδευτικές υπηρεσίες» οι λιγότερες απαντήσεις με 0,67% δόθηκαν για την κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά), ενώ οι περισσότερες απαντήσεις με 47,33% δόθηκαν για την κλίμακα (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 15

Οι πίνακες δεκαέξι, δεκαεπτά και δεκαοκτώ (16,17,18) αναφέρονται στην επιλογή των πελατών ως προς το κέντρο θαλασσοθεραπείας – spa.

Η ερώτηση «Θεωρώ το συγκεκριμένο κέντρο θαλασσοθεραπείας – spa σαν πρώτη μου επιλογή ανάμεσα σε όσα υπάρχουν στην πόλη» απαντήθηκε με 0,67% στις κλίμακες 1,2,3,4 (διαφωνώ απόλυτα, διαφωνώ αρκετά, διαφωνώ λίγο, συμφωνώ αντίστοιχα), ενώ το 42,67% των πελατών, ανταποκρίθηκε με κλίμακα 7(συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 16

Στην ερώτηση «Σκοπεύω να συνεχίσω να επισκέπτομαι το συγκεκριμένο κέντρο θαλασσοθεραπείας-spa» το 0,67%, που αποτελεί το μικρότερο ποσοστό, δόθηκε για την κλίμακα 1 (διαφωνώ απόλυτα), ενώ το 42,00% δόθηκε για την κλίμακα 7(συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 17

Στην ερώτηση «Θα επισκεφτώ κάποιο άλλο κέντρο θαλασσοθεραπείας-spa,αν οι τιμές είναι πιο ανταγωνιστικές», οι λιγότερες απαντήσεις με 6,00% δόθηκαν για την κλίμακα 2 (διαφωνώ αρκετά), ενώ οι περισσότερες απαντήσεις με 24,00% δόθηκαν για την κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα). Πίνακας 18

Στην ερώτηση «Το επίπεδο των υπηρεσιών και το κόστος τους είναι συμβατό με τις απαιτήσεις του πελάτη και τις οικονομικές του δυνατότητες» οι λιγότερες απαντήσεις δόθηκαν με 0,67% και αφορούν την κλίμακα 1 και 2(διαφωνώ απόλυτα και διαφωνώ αρκετά), ενώ το 34,67% αφορά την κλίμακα 6(συμφωνώ αρκετά).

Πίνακας 19

Η ερώτηση «Υπάρχει ελαστικότητα στο πρόγραμμα των υπηρεσιών ώστε να ικανοποιείται ο κάθε πελάτης» απαντήθηκε με 0,67% όπου είναι και το μικρότερο ποσοστό στην κλίμακα 3 (διαφωνώ λίγο) και με 41,33%, όπου είναι και το μεγαλύτερο ποσοστό, απαντήθηκε στην κλίμακα 6 (συμφωνώ αρκετά). Πίνακας 20

Οι πίνακες εικοσιένα, είκοσι δύο, είκοσι τρία, είκοσι τέσσερα, είκοσι πέντε, είκοσι έξι, είκοσι επτά, είκοσι οκτώ (21,22,23,24,25,26,27,28) παρουσιάζουν τους λόγους για τους οποίους οι πελάτες αποφασίζουν να επισκεφτούν ένα κέντρο θαλασσοθεραπείας-spa.

Ο λόγος «Για να απαλλαγώ από τις καθημερινές εντάσεις» απαντήθηκε με 0,67% στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός) και με 38,00% στην κλίμακα 6 (πολύ σημαντικός). Πίνακας 21

Ο λόγος «Για να ξεκουραστώ», επιλέχθηκε από το 0,67% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός), όπου αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό και από το 47,33% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 7 (πάρα πολύ σημαντικός), που αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 22

Ο λόγος «Γιατί αισθάνομαι αναζωογονημένος», επιλέχθηκε στην κλίμακα 3(ελάχιστα σημαντικός) από το 0,67% των πελατών ,ως το μικρότερο ποσοστό και στην κλίμακα 7 (πάρα πολύ σημαντικός) από το 52% . Πίνακας 23

Ο λόγος «Γιατί αισθάνομαι πιο υγιής», απαντήθηκε με 0,67% στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός) και με 39,33% στην κλίμακα 7 (πάρα πολύ σημαντικός). Πίνακας 24

Ο λόγος «Γιατί διάβασα για αυτό στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης» οι ερωτηθέντες ανταποκρίθηκαν με 9,33%, στις κλίμακες 5 και 6 (αρκετά σημαντικός και πολύ σημαντικός), ενώ με 24% ανταποκρίθηκαν στην κλίμακα 3 (ελάχιστα σημαντικός).

Πίνακας 25

Ο λόγος «Γιατί έχω προβλήματα υγείας» επιλέχθηκε από το 8,67% των ερωτηθέντων, όπου είναι και το μικρότερο ποσοστό, στην κλίμακα 3 (ελάχιστα σημαντικός) και από το 21,33% των ερωτηθέντων , που είναι και το μεγαλύτερο ποσοστό, στην κλίμακα 1 (καθόλου σημαντικός). Πίνακας 26

Ο λόγος «Γιατί με βοηθάει να αλλάξω τρόπο ζωής», απαντήθηκε με 5,33% για την κλίμακα 2 (λιγότερο σημαντικός), ενώ το 26,67% αφορά την κλίμακα 6 (πολύ σημαντικός). Πίνακας 27

Ο λόγος «Για να ασκηθώ ταυτόχρονα» επιλέχθηκε από το 6,67% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 3 (ελάχιστα σημαντικός), όπου αποτελεί και το μικρότερο ποσοστό και από το 24,67% των ερωτηθέντων στην κλίμακα 6 (πολύ σημαντικός), και αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό. Πίνακας 28

Στην ερώτηση εάν η διάρκεια των θεραπειών που προσφέρονται είναι ικανοποιητική, οι πελάτες ανταποκρίθηκαν με 0,67% στην κλίμακα 2(διαφωνώ αρκετά), σε αντίθεση με το 39,33% που απάντησαν στην κλίμακα 7 (συμφωνώ απόλυτα).Πίνακας 29

Ακολουθούν στατιστικά για τα προσωπικά στοιχεία των ερωτηθέντων .

Σύμφωνα με αποτελέσματα των δειγμάτων το 36,67% των ερωτηθέντων ανήκουν στο αντρικό φύλο ενώ το 63,33% ανήκει στο γυναικείο φύλο. Πίνακας 33

Όσον αφορά την ηλικιακή κατάσταση των πελατών και την επίσκεψη στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, τα δεδομένα έχουν ως εξής: το 14,00% ανήκει στις ηλικίες 15-25, το 34,67% στις 26-35, το 26,67% ανήκει στις ηλικίες 36-45 και το 24,67% ανήκει στις ηλικίες 45 ετών και άνω. Πίνακας 34

Σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση οι αδέσμευτοι αφορούν το 42,00% των ερωτηθέντων, οι παντρεμένοι το 46,00%, οι χωρισμένοι αφορούν το 10,00% και οι χήροι μόλις το 0,67%. Πίνακας 35

Από αυτούς το 52,67% δήλωσε πως έχει παιδιά, ενώ το 42,33% δήλωσε το αντίθετο. Πίνακας 36

Τα αποτελέσματα της έρευνας καταγράφουν και στοιχεία που αφορούν την εκπαίδευση των πελατών. Το 27,33 δηλώνει πως έχει αποφοιτήσει από Γυμνάσιο ή Λύκειο, το 22,00% έχει αποφοιτήσει από ΙΕΚ, το 33,00% καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι Πανεπιστημίου και το 12,67%, οι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος. Πίνακας 37

Σχετικά με την επαγγελματική κατάσταση τα αποτελέσματα της έρευνας αποδεικνύουν πως το 5,33% αφορά μαθητές και φοιτητές. Το 32,00% εργάζεται ως ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 29,33% ως δημόσιοι υπάλληλοι και οι επιχειρηματίες

καταλαμβάνουν 14,00% των ερωτηθέντων. Οι άνεργοι φτάνουν μόλις το 5,33% και οι νοικοκυρές δεν ξεπερνούν το 14,00%. Πίνακας 38

Τέλος, στην ερώτηση «Πόσο συχνά έρχεστε στο συγκεκριμένο υδροθεραπευτήριο», το 20,67% των πελατών, απάντησε κάποιες φορές, το 30,67% συχνά, το 32,00% απάντησε αρκετά συχνά, ενώ το 16,67% δήλωσε πως επισκέπτεται συστηματικά το κέντρο θαλασσοθεραπείας/spa. Πίνακας 39

4.5. Συμπεράσματα- Συζήτηση

Κλείνοντας το ερευνητικό μέρος της παρούσας εργασίας, ολοκληρώνεται ο σκοπός για τον οποίο διεξήχθη η έρευνα, ο οποίος ήταν η σύγκριση υπηρεσιών που προσφέρονται στα ινστιτούτα αισθητικής, στα κέντρα θαλασσοθεραπείας και spa, και προκύπτουν κάποια συμπεράσματα, τα οποία αναφέρονται παρακάτω.

Παρατηρείται πως οι πελάτες που επισκέπτονται τα ινστιτούτα αισθητικής είναι γενικά ευχαριστημένοι από τη συμπεριφορά του προσωπικού, εφόσον ανταποκρίθηκαν με σχετικά υψηλό ποσοστό στις αντίστοιχες ερωτήσεις. Το ίδιο συμβαίνει και με τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, στα οποία οι πελάτες ανταποκρίθηκαν με ακόμα υψηλότερο ποσοστό. Αυτό αποτελεί θετικό στοιχείο, καθώς οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στα ινστιτούτα αισθητικής και κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, συμπεριφέρονται με επαγγελματισμό, αφού συνδυάζουν τις επιστημονικές γνώσεις ενός αισθητικού και ένα προφίλ που προδιαθέτει ευγένεια, κατανόηση και προθυμία για άμεση ανταπόκριση σε οποιοδήποτε πρόβλημα μπορεί να προκύψει από τους πελάτες.

Όσον αφορά τη λειτουργία των ινστιτούτων από τη διοίκηση, οι περισσότεροι ερωτηθέντες είναι ικανοποιημένοι, διότι απάντησαν σε μεγάλο ποσοστό πως συμφωνούν απόλυτα με το έργο που επιτελούν τα μέλη της διοίκησης και τηρούν τις προδιαγραφές για την ομαλή λειτουργία των ινστιτούτων. Το ίδιο ισχύει και για τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa.

Σχετικά με τις εγκαταστάσεις και τους χώρους των ινστιτούτων αισθητικής, διαπιστώνεται πως το υψηλότερο ποσοστό από τους πελάτες κρίνουν ότι ο χώρος είναι άνετος και αρεστός, όπως και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, στα οποία το ποσοστό είναι οριακά μεγαλύτερο. Επίσης, αισθάνονται ότι υπάρχουν οι απαιτούμενοι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής, τόσο στον χώρο, όσο και στον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται. Οι κανόνες υγιεινής και η τήρηση αυτών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του επαγγελματισμού του αισθητικού καθώς αποτελεί κλάδο των επαγγελμάτων υγείας και πρόνοιας. Η καθαριότητα, η υγιεινή και η τάξη στον εργασιακό χώρο της αισθητικής δημιουργούν θετική εικόνα στον πελάτη, νηφαλιότητα και κέρδος χρόνου στον εργαζόμενο.

Υψηλό ποσοστό σημειώνεται και στην πρόθεση επίσκεψης από τους πελάτες στα συγκεκριμένα ινστιτούτα αισθητικής, κέντρα θαλασσοθεραπείας και spa, που

σημαίνει πως έχουν σκοπό να συνεχίσουν να τα επισκέπτονται, εφόσον απάντησαν πως αποτελούν και την πρώτη επιλογή τους ανάμεσα σε όσα υπάρχουν στην πόλη και πως το κόστος είναι συμβατό με τις υπηρεσίες και το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρονται, ενώ ένα μικρό ποσοστό θα επισκεφθεί κάποιο άλλο ινστιτούτο ή κέντρο θαλασσοθεραπείας, αν οι τιμές τους είναι πιο ανταγωνιστικές.

Ο σημαντικότερος λόγος επίσκεψης, που καταλαμβάνει το υψηλότερο ποσοστό στα ινστιτούτα αισθητικής, όπως και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, είναι η αναζωογόνηση που αισθάνονται οι πελάτες έπειτα από κάποια θεραπεία. Ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά, η ξεκούραση, η απαλλαγή από καθημερινές εντάσεις, η αίσθηση και η ύπαρξη προβλημάτων υγείας, η ταυτόχρονη άσκηση, η αλλαγή τρόπου ζωής και η ενημέρωση τους μέσω της διαφήμισης.

Σχετικά ευχαριστημένοι είναι οι πελάτες με τη διάρκεια των θεραπειών που προσφέρονται στα ινστιτούτα αισθητικής και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa. Το ποσοστό αυτό θεωρείται ικανοποιητικό, εφόσον το αθροιστικό αποτέλεσμα των μεγαλύτερων κλιμάκων 6 και 5 ξεπερνά ακόμη και το 50,00%.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ποσοστά, σχετικά με το φύλο των πελατών, με τις γυναίκες να έχουν μεγαλύτερη προσέλευση στα ινστιτούτα αισθητικής από τους άντρες, σε σύγκριση με τα κέντρα θαλασσοθεραπείας –spa, όπου τα ποσοστά διαφοροποιούνται και η απόκλιση δεν είναι τόσο εμφανής, γεγονός όμως που δεν αλλάζει το τελικό αποτέλεσμα, το οποίο φέρνει τις γυναίκες και πάλι στην πρώτη θέση.

Η ηλικιακή ομάδα που προτιμά να επισκέπτεται τόσο τα ινστιτούτα αισθητικής, όσο και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, είναι μεταξύ είκοσι έξι και τριάντα πέντε χρονών (26-35), εφόσον αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό απαντήσεων.

Διαφορά σημειώνεται στην οικογενειακή κατάσταση των πελατών των ινστιτούτων αισθητικής, όπου οι αδέσμευτοι ανέρχονται στο υψηλότερο ποσοστό των απαντήσεων, σε αντίθεση με τους πελάτες των κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa, που είναι παντρεμένοι. Αυτό συμβαίνει επειδή τα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, διαθέτουν εγκαταστάσεις μεγαλύτερης έκτασης και ειδικά διαμορφωμένους χώρους, που επιτρέπουν σε όλα τα μέλη μιας οικογένειας να επισκεφθούν και να απολαύσουν τις υπηρεσίες τους.

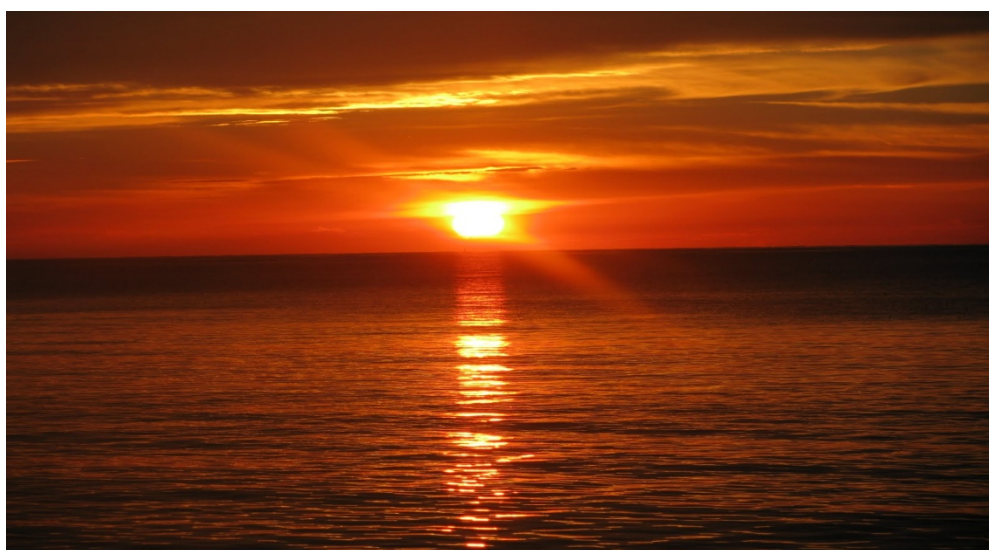
Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων των ινστιτούτων αισθητικής και κέντρων θαλασσοθεραπείας-spa, που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, κατέχουν εκπαίδευση πανεπιστημίου και όσον αφορά την επαγγελματική τους κατάσταση εργάζονται ως ιδιωτικοί υπάλληλοι.

Τέλος, το μεγαλύτερο ποσοστό πελατών επιλέγει να επισκέπτεται τα ινστιτούτα αισθητικής αρκετά συχνά. Το ίδιο συμβαίνει και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa, όπου η ίδια απάντηση συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό απαντήσεων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη συγκεκριμένη εργασία, έγινε παρουσίαση των υπηρεσιών που παρέχονται στα ινστιτούτα αισθητικής και στα κέντρα θαλασσοθεραπείας-spa βάση νομοθετικού πλαισίου. Στη συνέχεια διεξήχθη έρευνα και πραγματοποιήθηκε συγκριτική μελέτη, ώστε να απαριθμήσουμε τυχόν διαφορές, αλλά και ομοιότητες μεταξύ θεωρητικού και ερευνητικού μέρους, μέσα από διανομή ερωτηματολογίων ,ανάλυση στατιστικών πινάκων και καταγραφή αποτελεσμάτων. Το αθροιστικό αποτέλεσμα που προέκυψε είχε θετικό πρόσημο, εφόσον τα ποσοστά από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν ήταν αρκετά υψηλά και ο σκοπός αποπερατώθηκε σε ικανοποιητικό βαθμό.

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή εργασία, σαν μελλοντικοί αισθητικοί θα προσπαθήσουμε να διατηρήσουμε και να βελτιώσουμε ακόμα περισσότερο τις υπηρεσίες που προσφέρουμε, χρησιμοποιώντας σαν όπλο τις γνώσεις που αποκομίσαμε από την τετραετή φοίτησή μας, αλλά και την θέληση μας για να αντιπροσωπεύσουμε επάξια το επάγγελμα του αισθητικού, μέσα από την εξέλιξη της τεχνολογίας, ώστε οι αυριανοί πελάτες μας να απολαμβάνουν ευχάριστα τις υπηρεσίες μας. Με τη βοήθεια της επιστήμης μας δίνεται η δυνατότητα να περάσουμε από τη νοητή ιδέα του "ωραίου", στο "ωραίο" της τέχνης της αισθητικής και να του δώσουμε υλική υπόσταση...

Βιβλιογραφία

- Gerson, J., 1994. *Αισθητική Τόμος II*. Αθήνα: Εκδόσεις Ιων.
- Αλεξιάδου, Ε.-Α., 2010. *Δίκαιο Υγείας Επιχειρήσεις Υγείας*. Α' επιμ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Αριστείδης-Δημήτριος, Α. Α., 2000. *Δίκαιο Της Υγείας Δεοντολογία Της Υγείας*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Μ.Δημόπουλος.
- Βέγγος, Α. Σ., 2004. *Κοσμητολογία*. Αθήνα: Interbooks.
- Γληγόρη Σοφία, Δ. Μ. Α., 2003. *Αισθητική Σώματος I*. Β' επιμ. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
- Ελένη, Β. Ε. Π. Ο. Σ., 2003. *Αισθητική Σώματος II*. Β' επιμ. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
- Ι., Α. Δ.-Δ. Β.-. Χ., 2003. *Μακιγιάζ I*. Β' επιμ. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
- Κ., Γ. Ε. -. Π. Τ.-. Ρ., 2003. *Αισθητική Προσώπου II*. Β' επιμ. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
- Κυριακή, Δ., 2002. *Αισθητική Προσώπου III*. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.
- Κυριακή, Δ., 2003. *Αισθητική Σώματος III*. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.
- Λεονταρίδου, 2010. *Μέθοδοι Αποτρίχωσης*. Α' επιμ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Λεονταρίδου, Ι. Χ., 2006. *Αποτρίχωση Με Laser Και Ipl*. Α' επιμ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Σαββίδου, Α., 2007. *Παχυσαρκία Κυτταρίτιδα Μάλαξη*. Α' επιμ. Θεσσαλονίκη: Τμήμα Εκδόσεων ΑΤΕΙΘ Θεσσαλονίκης.

Σαββίδου, Α., 2008. *Μορφολογία - Ιδιομορφίες Προσώπου*. Α' επιμ. Θεσσαλονίκη: Τμήμα Εκδόσεων, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Σοφία, Κ. Β. Ρ. Κ. Χ. Μ., 2003. *Οργάνωση Και Διαχείριση Μονάδων Αισθητικής*. Α' επιμ. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Χ., Ζ. Γ.-Ρ. Κ. -. Φ., 2002. *Αισθητική Προσώπου Ι*. Α' επιμ. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

(<http://www.beautifulyou.gr/spa/57-oi-katigories-spa-simera>, 2011)

(<http://www.rrmotion.gr/Spa%20Therapists.pdf>, 2011)

(<http://osedae.com/>, 2012)

(<http://evmorfon.gr/>, 2012)

(<http://www.aesthetics.gr/>, 2012)

(<http://www.aesthetix.gr/>, 2012)